

Gorenjski Glas

TOREK, 2. NOVEMBRA 2021

LETO LXXIV, ŠT. 87, CENA 2,00 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Lubadar se postopoma le umirja

V zadnjih šestih letih so v gozdovih na Zgornjem Gorenjskem zaradi lubadarja posekali dva milijona kubičnih metrov smreke, kar predstavlja količino lesa, naloženega na tovornjake v koloni od Bleda do Maribora. Letošnja količina petdeset tisoč »kubikov« kaže na umirjanje.

CVETO ZAPLOTNIK

Bled – Lubadar v gozdovih na Zgornjem Gorenjskem se vendarle umirja. V blejski območni enoti Zavoda za gozdove Slovenije, ki pokriva to območje, so letos doslej beležili okrog petdeset tisoč kubičnih metrov lubadark, do konca leta se bo število še zvišalo približno za pet tisoč »kubikov«, a to je v primerjavi z lani in prejšnjimi leti občutno znižanje. Lani so »evidencialni« 230 tisoč kubičnih metrov lubadark, leto prej 410 tisoč, na vrhuncu

širjenja lubadarja v letu 2017 kar 430 tisoč kubičnih metrov.

V zadnjih šestih letih, to je od leta 2015, ko se je lubadar po žledu v letu 2014 začel močneje širiti, pa do letošnjega leta, so v gozdovih na Zgornjem Gorenjskem posekali skoraj dva milijona kubičnih metrov od lubadarja napadene smreke. »Za kolikšno količino gre, dovolj pove primerjava: če bi ta les naložili na kamione, na vsakega po trideset kubičnih metrov, bi kolona tovornjakov segala od Bleda

do Maribora,« ugotavlja Andrej Avsenek, vodja blejske območne enote zavoda za gozdove, in to podkrepi še z nekaterimi podatki: v desetletnem obdobju (2011–2020) je možni posek vseh drevesnih vrst na njihovem območju znašal 2,9 milijona kubičnih metrov, sanitarnega poseka, ki poleg lubadark vključuje še v ujmah poškodovano drevje, je bilo 2,8 milijona »kubikov« dejanskega poseka pa je znašal 3,5 milijona kubičnih metrov.

► 11. stran Za obvladovanje lubadarja je najpomembnejše hitro ukrepanje. / Foto: Tina Dokl

Čas je za slovensko dramsko besedo

S predstavo Škofjeloški pasijon, prvo v letošnjem tekmovalnem sporedu, se bo jutri zvečer v Prešernovem gledališču začel 51. Teden slovenske drame. Ob številnih spremljevalnih dogodkih se bo do 13. novembra na festivalu zvrstilo devet izbranih predstav.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Še preden bo publika na odru ugledala igralski ansambel domačega gledališča v predstavi Škofjeloški pasijon v režiji Jerneja Lorenčija, bosta festival slovensko odprla župan Mestne občine Kranj Matjaž Rakovec in vršilka dolžnosti generalnega direktorja Direktorata za ustvarjalnost na Ministrstvu za kulturo Barbara Koželj Podlogar. Na uvodni prireditvi bodo prav tako podelili nagradi z lani odpovedanega petdesetega Tedna slovenske drame.

► 8. stran Po dveh letih in pol se Teden slovenske drame vrača z bogatim programom. / Foto: Igor Kavčič

Povečali kapacitete v bolnišnicah

Minister Poklukar župane poziva, naj pomagajo pri preprečevanju širitve koronavirusa. Število hospitaliziranih bolnikov se je v zadnjem tednu povišalo za 64 odstotkov. Pozitivnih je bilo v nedeljo 47,8 odstotka PCR-testov, največ doslej.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – Čeprav je virus že precej razširjen po celotni državi, pa so nekatera lokalna območja, kjer je intenzivnost kroženja virusa posebej skrb vzbujajoča. Kot je sporočil minister za zdravje Janez Poklukar, se bodo v teh dneh skupaj z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje, Civilno zaščito in Rdečim križem Slovenije sestali z najbolj izpostavljenimi lokalnimi skupnostmi ter poiskali

nabor ukrepov in usmeritve za izvajanje različnih aktivnosti in vključevanje ključnih deležnikov v lokalnem okolju (Civilna zaščita, RK, druge nevladne organizacije, zdravstveni domovi ...). Župane pa je minister pozval, da po svojih najboljših močeh pomagajo pri preprečevanju širitve koronavirusa s potrpežljivim in prijaznim ozaveščanjem občanov ter v to vključijo posameznike, ki jim ljudje zaupajo.

► 2. stran

AKTUALNO

Primanjkuje jim delavcev

Na kariernem dogodku na Bledu so se slovenski zaposlovalci iz gostinskega, turističnega in velneškega sektorja sestali s študenti, ki prihajajo na trg delovne sile kot rešitev za pomanjkanje kadrov v teh panogah.

3

KRONIKA

Tragični padec duhovnika

Na območju gore Ogradi v Bohinju se je v petek tragično ponesrečil duhovnik Matjaž Zupan, ki je zadnje leto služboval v Srednji vasi v Bohinju. Zdrsnil je čez steno in padel približno 120 metrov globoko.

12

NEPREMIČNINE

Povpraševanja kolikor hočeš

Cene stanovanjskih nepremičnin so bile v drugem četrtletju povprečno za 4,5 odstotka višje kot v prvih štirih mesecih letošnjega leta, kar predstavlja največjo podražitev po drugem četrtletju leta 2011.

13

ZADNJA

Skupil jo je tudi Ignacij Borštnik

Te dni je medije polnila vest o tragični nesreči na snemanju ameriškega filma. Malokdo ve, da je bil na odrskih deskah ustreljen tudi igralec Ignacij Borštnik, a strel s »čvrsto maso papirja« v puški ni bil usoden.

24

VREME

Danes dopoldne bo dež ponehal. Jutri dopoldne bo znova začelo deževati. Tudi v četrtek bo deževno.

4/10 °C

jutri: deževno

9 770352 666018

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Nova sezona podkastov na Valu 202

Jesenska ohladitev bo na Val 202 prinesla novo sezono podkastov. Boštjan in Mojca se bosta ponovno peljala svojim sanjam naproti, Katja Stojnič bo v podkastu Rožnata dolina razkrivala ideje, misli in razmišljanja študentov ter dijakov, Jurij Drevenšek bo v Špilferderberju gostil nove zanimive sogovornike mlajše generacije, ki že puščajo pomemben pečat v našem prostoru, Žiga X Gombač pa bo v novem podkastu za mlade iskal neznane ljudi, predmete, dogodke, kraje, dosežke, presežke, ki so vplivali in še vedno vplivajo na naš vsakdan. Obiščite val202.si ali rtvslo.si/radio/podkasti.

Foto: Alan Orliž

RTV Slovenija podarja enemu naročniku Gorenjskega glasa hladilno torbo in skodelico. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na vprašanje: Kdo je voditelj podkasta Špilferderber na Valu 202? Odgovore s svojimi podatki pošljite do petka, 12. novembra 2021, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticsek@g-glas.si.

Darilo
izzrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme JANEZ ZARNIK iz Komende.

Pomoč iz šolskih skladov ne bo več obdavčena

Ljubljana – Državni zbor je pretekli teden sprejel novelo zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki med drugim natančneje ureja izplačila iz šolskih skladov. Pomoč iz šolskih skladov, ki po novem ne bo več obdavčena, bo lahko namenjena tudi financiranju dejavnosti otrokom iz socialno šibkejših okolij. Novelo zakona so vložili nepovezani poslanci Jurij Lep, Branislav Rajič in Igor Zorčič s podporo nekaterih opozicijskih strank. Pomoč iz šolskih skladov bo namenjena zgolj za udeležbo otrok, učencev in dijakov iz socialno manj premožnih družin pri dejavnostih, ki so povezane z izvajanjem javno veljavnega šolskega programa, če se ta ne financira v celoti iz javnih sredstev. V primeru, da je upravičenec več, kot znaša obseg sredstev, in ta ne zadoščajo za vse, pa se sredstva dodelijo vsem upravičencem v enakem deležu. Novela tudi določa, da je med upravičenci, ki mu davčni zavezanci lahko namenijo do odstotka dohodnine, po novem tudi šolski sklad oziroma sklad vrtca.

Sprejeli novelo zakona o osebni asistenci

Ljubljana – Poslanci državnega zbora so sprejeli novelo zakona o osebni asistenci, s katero po besedah državnega sekretarja na ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Cveta Uršiča »izboljšujemo izvajanje osebne asistencije in hkrati odpravljamo anomalije.« Sprejeta novela zakona izvajanje osebne asistencije omejuje le na humanitarne organizacije in invalidske organizacije ter zavode in društva, ki delujejo v javnem interesu na področju invalidskega ali socialnega varstva. Statusa izvajalca osebne asistencije ne bodo mogli več pridobiti samostojni podjetniki posamezniki, osebno asistenco pa bosta lahko izvajala največ dva družinska člana uporabnika. Z novelo zakona se ureja tudi nadomeščanje zaposlenih osebnih asistentov, uvaja se profesionalizacija strokovne komisije za oceno upravičenosti do osebne asistencije v okviru Inštituta Republike Slovenije za socialno varstvo ter ureja usposabljanje osebnih asistentov, strokovnih vodij in usklajevalcev osebne asistencije. Natančneje se opredeljuje tudi razmerje med storitvami osebne asistencije in drugimi storitvami.

V spomin padlim vojakom

V Ljubnem so v spomin fantom in možem iz domače župnije, ki so padli v prvi svetovni vojni, odkrili spominsko ploščo.

MARJANA AHAČIČ

Ljubno – V soboto so na pokopališču v Ljubnem odkrili ploščo v spomin na fante in može iz ljubenske župnije, ki so padli v prvi svetovni vojni. Na spominski plošči je zapisanih 14 imen, v zborniku z naslovom Ohranimo spomin pa zbrani osnovni podatki in nekaj arhivskega gradiva, ki so ga o domačinih, ki so pred dobrim stoletjem zapustili domove in se niso več vrnili, zbrali člani Odbora 1914–1918.

Kot lahko preberemo v zborniku zgodovinskega gradiva Ohranimo spomin, v katerem je poleg informacij o padlih vojakih na kratko opisan tudi čas oziroma zgodovinski kontekst prve svetovne vojne, je bila takrat v vojsko vpoklicana več kot desetina prebivalcev župnije Ljubno. Številni se niso vrnili. »Čas grozi, da bo spomin na naše fante, ki ležijo na bojnih poljih prve svetovne vojne, popolnoma zbledel.

Spominsko ploščo, ki jo je umetniško oblikoval v Ljubnem živeči akademski slikar Nikolaj Mašukov, je odkril radovljiški župan Ciril Globočnik, blagoslovila pa sta jo župnik Jože Tomšič in nekdanji župnik v Ljubnem Pavle Juhant.

Zato je prav, da njihova imena vklešemo v kamen. Tam, v domačem kraju, bodo ostali za vedno.«

Spominsko ploščo, ki jo je umetniško oblikoval v Ljubnem živeči akademski slikar

Nikolaj Mašukov, je odkril radovljiški župan Ciril Globočnik, blagoslovila pa sta jo župnik Jože Tomšič in nekdanji župnik v Ljubnem Pavle Juhant.

Projekt postavitve

spominske plošče so izpeljali domačini, povezani v neformalni Odbor 1914–1918, vodja projekta je bil Stanko Cvenkel. Večino raziskovalnega dela je opravila Marjanca Ambrožič - Jeglič.

Povečali kapacitete v bolnišnicah

◀ 1. stran

Delež pozitivnih izvidov PCR-testov je v nedeljo narasel na skoraj 48-odstotkov, kar je največ doslej. Dnevno potrjenim primerom sledijo dnevni sprejemi bolnikov v bolnišnice. Hospitaliziranih je bilo včeraj že več kot šeststo covidnih bolnikov, od tega 146 v intenzivni negi. Državni sekretar na ministrstvu za zdravje Franc Vindišar je na petkovi novinarski konferenci opozoril, da se je število hospitaliziranih covidnih bolnikov v zadnjem tednu povišalo za

64 odstotkov v primerjavi s tednom poprej in za nekaj več kot polovico na intenzivni negi. Z današnjim dnem bolnišnice povečujejo število postelj na 590 standardnih postelj in 159 intenzivnih postelj. Vindišar je poudaril, da trenutno potrebujemo več kot sto zdravnikov in več kot 250 medicinskih sester samo za obravnavo covidnih pacientov v intenzivni negi. Za druge programe bodo zagotovili vse zdravstvene storitve pod stopnjo nujnosti nujno in zelo hitro, onkološke storitve, zdravstvene storitve pri nosečnicah, porodnicah in novorojenčih ter

otročih. »Upam, da bomo Slovenci spoznali, da gorijo zadnje rdeče luči, da je treba spremeniti dosedanja način pristopa do covid, pristopiti k cepljenju in uporabljati vse ostale ukrepe, da bo zdravstveni sistem zdržal,« je še opozoril Vindišar.

Delež cepljenih je (pre)nižek, polno cepljene populacije je 53 odstotkov, nad 18 let pa 63 odstotkov.

Aktivnih okužb je po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje več kot 28 tisoč. V splošnem so najslabše razmere v primorsko-notranjski in obalno-kraški statistični regiji, gorenjska

je med vsemi dvanajstimi statističnimi regijami na desetem mestu. Po podatkih Covid-19 Sledilnika je imela največji prirast potrjenih okužb v prejšnjem tednu na širšem Gorenjskem občina Tržič, in sicer 151,2-odstoten prirast okužb v sedmih dneh in 103 novo potrjene primere okužb. Med občinami z več kot 50-odstotnim prirastom okužb v tednu dni so bile še Gorenja vas - Poljane (57 potrjenih primerov okužb), Žirovnica (34), Bled (49), Kamnik (219). V gorenjski prestolnici je bil tedenski prirast 38,1-odstoten, potrjenih primerov okužb pa 341.

Žalne slovesnosti

VILMA STANOVNIK

Kranj, Škofja Loka – Združenja borcev za vrednote NOB so tudi letos pripravila žalne slovesnosti, ki so potekale v številnih krajih po Gorenjskem. Začele so se že v četrtek ter nato nadaljevale vse do včeraj.

Komemoracija pred Domom zveze borcev v Škofji Loki je potekala minulo soboto, žrtvam pa so se s polaganjem vencev poklonili

tako predstavniki Zveze borcev na čelu s predsednikom Matjažem Hafnerjem kot nekateri drugi. Zbrani so se z minuto molka poklonili spominu padlih za domovino. Na prireditvi so sodelovali častna straža garde Slovenske vojske in praporščaki, na slovesnosti pa so nastopili Mestni pihalni orkester Škofja Loka, Kranjski kvartet, recitator Matej Ulčar in voditeljica Monika Tavčar.

Ena od številnih spominskih slovesnosti na Gorenjskem je bila minulo soboto tudi v Škofji Loki, kjer so se pred Domom zveze borcev žrtvam poklonili s polaganjem vencev.

Primanjkuje jim delavcev

V luči pomanjkanja kadra so se na kariernem dogodku na Bledu slovenski zaposlovalci iz gostinskega, turističnega in velneškega sektorja sestali s študenti, ki prihajajo na trg delovne sile kot rešitev za kadrovske podhranjenosti v omenjenih panogah.

MAŠA LIKOSAR

Bled – Karierni dogodek, ki ga je Višja strokovna šola za gostinstvo, velnes in turizem Bled organizirala pod imenom Poslovni zajtrk, je študentom omogočil neposreden stik s potencialnim delodajalcem. »Študenti naše šole so imeli edinstveno priložnost, da se opremijo z informacijami, ki jim bodo koristile pri izbiri delodajalca, pri katerem bi želeli opravljati prakso med poletnimi počitnicami. S tem razlogom in ob zavedanju, da izobraženega kadra primanjkuje, smo dogodek izvedli že nekoliko prej in na ta način dali študentom čas, da razmislijo in se z delodajalci dogovorijo,« je pojasnil Luka Šink, študent drugega letnika turizma in vodja dogodka.

Darija Cvikl, vodja projekta in predavateljica na VSŠ Bled je ob tem dodala, da so karierni dnevi del izobraževalnega procesa, kjer strokovne šole nadgradijo praktično izobraževanje. »Vpis na našo šolo je letos padel, a prav bi bilo, da ohranimo kakovost izobraževanja, brez študentov pa je to težje izvedljivo. Želimo si, da bi nam pri reševanju kadrovske stiske na pomoč priskočili tudi odločevalci,«

Študenti so s potencialnimi delodajalci opravili karierni razgovor s ciljem izbrati delodajalca za opravljanje praktičnega izobraževanja. / Foto: Primož Pičulin

je dejala in še poudarila: »V naši bazi je zabeleženih 120 delodajalcev, ki so za nas enako pomembni in jih obravnavamo enakovredno, ne glede na njihovo velikost in razširjenost.«

Po kratki video predstavitvi vseh sodelujočih delodajalcev s področja gostinske, turistične in velneške sekcije so sledili karierni razgovori med študenti in delodajalci. Gostinec Bine Volčič je pojasnil, da med študenti išče nepopisane liste. »Mi ne iščemo ljudi, ki so morali že polni znanja, temveč

raje vidimo, da k nam pridejo kot nepopisan list, ki ga oblikujemo skupaj v skladu z našim konceptom. Šola ne nazadnje da osnovo, a seme vzkali šele v praksi, od študentov pa je odvisno, koliko in kaj so pripravljene storiti, da bodo uspešni,« je dejal Volčič. Študentki Suzana Kokalj iz Peračice in Manca Rehberger iz Zaloga pri Golniku si želita delo opravljati v slaščičarstvu. »Pri delodajalcih sem se pozanimala, kako poteka delo, česa vse me bodo naučili, ali sprejemajo študente in koliko se

jim posvečajo,« je povedala Suzana, Manca pa je dodala: »V kuhinji za zdaj še nimam veliko izkušenj, med šolanjem sicer imamo dovolj prakse, a vsako novo znanje je koristno. Zaposlitve v gostinstvu ni težko dobiti, a moraš biti pripravljen na prilagojen urnik dela.«

Dogodek je potekal v sodelovanju s Skupnostjo višjih strokovnih šol Republike Slovenije in v okviru aktivnosti Razvoj vseživljenjske kariere orientacije in svetovanja v višjem strokovnem izobraževanju.

K

KOMENTAR
IGOR KAVČIČ

Drama in dramatično

Kako Slovenci razumemo besedo drama? V Slovarju slovenskega knjižnega jezika pod geslom drama preberemo tri značilne pomene besede. Drama je literarno delo v obliki dialogov, tudi gledališka igra resne vsebine. Drama je poslopje (osrednjega) dramskega gledališča, ekspresivno pa drama pomeni tudi pretresljiv, žalosten, tragičen dogodek. Predstava Emigranta je na sporedu v Drami, bi bil napotek za ogled najnovejše predstave v osrednjem državnem gledališču v Ljubljani, beseda drama pa v sodobnem času ob tragičnosti pogosto pomeni tudi oznako za konec nečesa po napetem dogajanju, na primer: streljanje enajstmetrovk na tekmi za naslov svetovnega prvaka v nogometu je bila prava drama.

Na tem mestu bomo dramo obravnavali predvsem v njenem osnovnem, literarnem pomenu, saj se jutri v Prešernovem gledališču začne 51. Teden slovenske drame, in jo morda zgolj nekoliko začini še s kakšnim drugim pomenom. Osrednji festival izvirne slovenske dramske besede se vrača po več kot letu in pol, potem ko je lani zaradi pandemije odpadla njegova jubilejna, petdeseta izvedba in je bil po številki naslednji Teden v tradicionalnem terminu konec letošnjega marca odpovedan oziroma prestavljen. Dramskost dolgo trajajočega vračanja lahko poiščemo v

obliki dialogov med oblastjo in zdravstveno stroko, obeh z ljudmi in vseh z osrednjim pripovedovalcem – virusom, ki je povzročil pandemijo. Popolna ustavitve javnega življenja, delo v gledališču je možno le pod posebnimi pogoji, dvorane se odprejo, a le za določeno število obiskovalcev, ponovno zaprtje, za ogled predstav je nujen tako imenovani pogoj PCT... Da, tudi delavci v kulturi, tako zaposleni v kulturnih institucijah kot tisti zunaj njih, so ves ta čas delovali pod posebnimi razmerami. Tudi kolektiv Prešernovega gledališča.

Kljub številnim dramskim zapletom se širša ekipa sodelavcev Prešernovega gledališča ni predala – besedilo 51. Teden slovenske drame je spisala do konca in bo predstavljeno v prihodnjih dneh. Kljub težavnim razmeram je pripravljen odlični program, ob selekciji najboljših predstav preteklega leta in potrditvi strokovne žirije, da je slovenska dramatika v odlični kondiciji, je na meniju še kup spremljevalnih dogodkov. Ti bodo tako v podporo stroki kot veselje obiskovalcem.

»Upam si trditi, da smo prav gledališča najbolj dosledna pri izvajanju nadzora nad pogojem PCT in lahko vse dogodke, ki jih imamo v načrtu, izvedemo varno za nastopajoče, sodelavce in seveda občinstvo,« je dejal novi direktor Prešernovega gledališča Jure Novak. Naj se torej zastor dvigne.

Vizjak v Jamskem laboratoriju Tular

Minister za okolje in prostor Andrej Vizjak je obiskal Jamski laboratorij Tular v Kranju in podprl prizadevanja za odprtje informacijskega centra.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Minuli petek je minister za okolje in prostor Andrej Vizjak obiskal Jamski laboratorij Tular v Kranju. Na dogodku, ki je bil zaprt za javnost, si je ogledal primerke bele in črne človeške ribice.

Jamski laboratorij je leta 1960 v majhni jami Tular sredi Kranja osnoval jamski biolog Marko Aljančič. Poleg

podzemnega laboratorija v Moulisu v francoskih Pirenejih je to edini kraj, kjer se človeške ribice uspešno razmnožujejo zunaj njihovega naravnega habitata.

Kot je znano, v laboratoriju Tular človeške ribice preučujejo predvsem z opazovanjem njihovega vedenja, ki razkriva izjemno dolgoživost, čutilne sposobnosti in počasno razmnoževanje pa tudi optimalne pogoje

zadrževanja ter verodostojnejšo predstavitev te ogrožene dvoživke. Kljub prostovoljskemu delu in brezjavne finančne podpore je laboratorij postal eno od mednarodnih stičišč raziskovanja in varstva človeške ribice.

Veliko truda posvečajo ozaveščanju javnosti in promociji človeške ribice kot žive zgodbe slovenskega krasi, ki po vsem svetu simbolizira skrb za ohranjanje

virov pitne vode. V laboratoriju želijo v javno-zasebnem partnerstvu z Mestno občino Kranj urediti informacijski center za človeško ribico, kjer bi ta zgodba lahko služila za ozaveščanje in izobraževanje javnosti, zbrana sredstva pa bi vložili v raziskovanje in varstvo človeške ribice. Kot so sporočili z ministrstva, je minister Vizjak podprl njihova prizadevanja.

Priprave na gradnjo izolacijskega oddelka

SUZANA P. KOVAČIČ

Golnik – Kliniko Golnik so uvrstili v projekt React-EU, ki bo omogočil, da na Kliniki zgradijo sodoben izolacijski

oddelek. Kot je že pred časom povedal direktor Klinike Golnik doc. dr. Aleš Rozman, bodo v njem uredili tudi Nacionalni laboratorij nivoja BSL-3 za tuberkulozo, saj

»smo edina balkanska država, ki takšnega laboratorija še nimamo. Vzpostavili bomo oddelke za izolacijo, ki jih bo mogoče uporabljati za izbruh covid-19, gripe in drugih

nalezljivih okužb dihal.« Projekt je zdaj v fazi razpisa za projektanta, pripravlja se dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja, ki ga pričakujejo v prvi polovici prihodnjega leta. Sočasno bodo podrli staro, dotrajano stavbo nekdanjega infekcijskega oddelka.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Urša Peternel

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik; stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Maša Likosar, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja od torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 2,00 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Vikend podjetništva

Dijaki Srednje šole Jesenice so predstavili zanimive poslovne ideje: podvodna očala z dioptrijo, zlagalnik za majice, smart koš z zvokom, klicno napravo za paciente in 24-urno oskrbo na domu za starejše.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Na Srednji šoli Jesenice je potekal vikend podjetništva, ki so ga pripravili v sodelovanju z javno agencijo za spodbujanje podjetništva SPIRIT Slovenija. Ta v okviru programa Mladi želi mlade spodbuditi k ustvarjal-

protip produkta, ki je inovativen in tržno zanimiv, poimenovali pa so ga smart koš z zvokom. Dijaki zdravstvene usmeritve pa so iz problema, s katerim so se srečali na praktičnem usposabljanju v bolnišnici, izoblikovali idejo o izboljšani klicni napravi za paciente.

Dijaki strojništva in zdravstvene nege so razvili več zanimivih poslovnih idej, tudi s pomočjo metode poslovnega načrtovanja, imenovane Lean Canvas.

nosti, inovativnosti in podjetnosti ter razvijanju spretnosti, ki bodo vplivale na njihov nadaljnji osebni in poklicni razvoj.

Vikend podjetništva oziroma tako imenovani Start up vikend je na jeseniški šoli potekal dva dni, vodil pa ga je Blaž Branc. Sodelovalo je trideset dijakov strojne in zdravstvene usmeritve, ki so razvijali svoje poslovne ideje.

Izhajali so iz problemov, s katerimi se srečujejo v življenju, in možne rešitve iskali v razvijanju lastnih poslovnih idej. Dijaki strojne usmeritve so tako iz ideje koša za smeti ustvarili

Nastale so še druge zanimive poslovne ideje: podvodna očala z dioptrijo, zlagalnik za majice, 24-urno oskrbo na domu za starejše.

Dijaki so spoznali tudi metodo Lean Canvas, s katero v kratkem času lahko prideš od ideje do prototipa izdelka.

»Dijaki so se naučili podjetnega razmišljanja in javnega nastopanja, kar jim bo koristilo na vseh področjih življenja. Mogoče pa kdo od dijakov v prihodnosti postane tudi podjetnik in uresniči katero od nastalih idej,« je povedala mentorica Petra Naglič.

Cesta bo zaprta še do sredine decembra

Radovljica – Občina Radovljica je podaljšala popolno zaporo Gradnikove ceste na odseku med trgovino Spar in križiščem z Ulico Staneta Žagarja, kjer vse od pomladi potekajo obsežna rekonstrukcijska dela na infrastrukturi in cestišču. Kot so pojasnili na občinski upravi, je zapora podaljšana zaradi dodatnih in nepredvidenih del predvsem na račun obnove hišnih priključkov na fekalno kanalizacijo in vodovod, ki ju občina obnavlja sočasno z rekonstrukcijo ceste. Pričakujejo, da bodo dela v celoti zaključena še v letošnjem letu, popolna zapora ceste pa je podaljšana do 10. decembra. Od danes pa do četrta bo ob tem med 7. in 16. uro tudi popolna zapora križišča med Ulico Staneta Žagarja in Gradnikovo cesto.

O podelitvi koncesij javnemu podjetju Snaga

Tržič – Tržiški občinski svetniki so na nedavni seji podprli namero, da Občina Tržič pristopi k podelitvi koncesij za izvajanje gospodarske javne službe obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov ter odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov z območja občine Tržič javnemu podjetju Vodovod Kanalizacija Snaga. Župana Boruta Sajovica so zadolžili, da z občinsko upravo pripravi vse potrebne dokumente za podelitev koncesij.

Podelili nove certifikate

Turizem Bled je prejšnji teden podelil 38 novih certifikatov kolektivne blagovne znamke Blejski lokalni izbor. Prejelo jih je 14 ponudnikov za skupaj skoraj sedemdeset izdelkov in jedi.

MARJANA AHAČIČ

Bled – Kot je povedala avtorica modela Izvorno slovensko dr. Tanja Lešnik Štuhec, vertikalni potek znamenja kolektivnih blagovnih znamk poteka po vsej Sloveniji. Na območju Skupnosti Julijske Alpe trenutno potekajo aktivnosti v šestih destinacijah – na Bledu z Blejskim lokalnim izborom, v Bohinju z znamko Bohinjsko, na severnem Primorskem z znamko Iz doline Soče, v Kranjski Gori, Žirovnici in Brdih, vsebinsko pa je v ta okvir mogoče uvrstiti tudi kolektivno blagovno znamko Radol'ca. Napovedala je še, da bodo Julijske Alpe do leta 2025 prepoznane kot destinacija za unikatna butična gastronomska doživetja na območju Triglavskega narodnega parka.

Pri tem je poudarila, da so kot cilji blejskega turizma opredeljeni prav mreženje ponudnikov, vzpostavljanje verige lokalnih certificiranih ponudnikov, verige odkupa izdelkov, certificirana gostinska ponudba, zelenjavni, sadni in zeliščni vrtovi pa tudi tako imenovano zero waste poslovanje, povezovanje med gostinci ter povezovanje gostincev s ponudniki turističnih storitev, vzpostavitev kulinarne transverzale in veriga prodajnih mest,

Na tokratni prireditvi so skupaj 14 ponudnikom podelili 38 novih certifikatov za skupaj 69 izdelkov in jedi, od tega za devet rokodelskih izdelkov, 56 prehranskih in živilskih izdelkov ter štiri jedi in pijače, postrežene na gostinski način.

osrednja točka pa je vzpostavitev Centra za kakovost Turizem Bled.

»Blejski lokalni izbor ponuja obilo zgodb in prav vse prihajajo z Bleda in okolice,« je poudarila Maja Pančur, vodja projekta na Turizmu Bled. »Veseli nas, da znamka postopoma pridobiva pomen, da spodbuja mreženje med ponudniki in predvsem da spodbuja lokalne prebivalce, da ustvarjajo avtentične zgodbe in visokokakovostne proizvode.«

Na tokratni prireditvi so skupaj 14 ponudnikom podelili 69 novih certifikatov, od tega za devet rokodelskih izdelkov, 56 prehranskih in

živilskih izdelkov ter štiri jedi in pijače, postrežene na gostinski način.

Razvoj znamke Blejski lokalni izbor se je začel v letu

in proizvajalci lokalnih prehranskih izdelkov, ki so se prvič predstavili na pravljični promenadi decembra 2019. V naslednjem

Na območju Skupnosti Julijske Alpe so na tem področju aktivni na Bledu z Blejskim lokalnim izborom, v Bohinju z znamko Bohinjsko, na severnem Primorskem z znamko Iz doline Soče pa tudi v Kranjski Gori in Žirovnici; vsebinsko v ta okvir sodi tudi kolektivna blagovna znamka Radol'ca.

2017 na pobudo Kmetijsko gozdarske zadruge Bled, in sicer z namenom, da bi trgu ponudili proizvod iz lokalnega kravjega mleka. Zanimanje so nato izkazali še nekateri drugi ponudniki

letu so že začeli s sistematičnim in celovitim pristopom ter uvedbo certificiranja. V prvem ocenjevanju v letih 2019 in 2020 je 24 ponudnikov dobilo certifikate za 62 izdelkov in jedi.

Obnovili so šolsko igrišče

Šolsko igrišče pri Osnovni šoli Naklo, Podružnični šoli (PŠ) Podbrezje, je dobilo novo podobo.

SUZANA P. KOVAČIČ

Podbrezje – »Igrišče je na novo asfaltirano, ima nove talne označbe in dva nova koša. Pridobitev je tudi zaščitna ograja, ki ščiti parkirana vozila, učencem pa omogoča bolj sproščeno gibanje in igro s športnimi pripomočki,« je povedala vodja PŠ Podbrezje Mateja Jarc in dodala, da ji je bil pri iskanju idej za prenovu igrišča v veliko pomoč športni pedagog Mitja Šteblaj. »Igrišče nam bo poleg rednega programa omogočilo izvajanje razširjenega programa za področje Zdravje, gibanje za dobro psihično in fizično počutje otrok. Ključni pri tem so redna telesna dejavnost, uravnotežena prehrana in skrb za varno in zdravo okolje ter sprostitve. Letos bova z učiteljem Šteblajem

ponudila vsakemu učencu dodatno uro gibanja. Interesa je veliko, kar naju veseli in nama daje dodatno energijo za delo z učenci,« je pojasnila Mateja Jarc, ki se zahvaljuje Občini Naklo in ravnatelju

Milanu Bohincu, ki sta jim znala prisluhniti in izpolniti željo. »Omejevanje telesne dejavnosti med epidemijo je pri šolarjih po mojem mnenju pustilo posledice, čeprav smo si učitelji tudi v času

Trudili se bodo, da bo igrišče še leta in leta ostalo urejeno in veselo.

pouka na daljavo za to prizadevali. V tem šolskem letu bomo dali poudarek prav zagotavljanju več gibanja ne samo pri urah športa, temveč tudi pri drugih predmetih. Pri tem moramo upoštevati vsa priporočila, kar včasih ni lahko, a si prizadevamo po najboljših močeh,« je sklenila vodja PŠ Podbrezje, na kateri je v tem šolskem letu 55 učencev od prvega do petega razreda.

Četrtošolci, ki so ravno imeli uro športa na igrišču, so povedali, da zdaj, ko sta dva koša, lahko normalno igrajo košarko, da igrišče ni več razpokano, talne označbe pa pokažejo, kje je avt ... In kot so še poudarili Anita, Sara, Gal, Lenart, Val ..., je gibanje pomembno za zdravje, lažje se tudi učijo. Pohvalili so še dodatno uro športa.

Josip Lavtižar in njegov čas

Z znanstvenim posvetom so sklenili že 24. Lavtižarjeve dneve. Člani Kulturno-prosvetnega društva Josip Lavtižar so po lanskoletnem premoru ponovno pripravili raznolik kulturni program.

MAŠA LIKOSAR

Kranjska Gora – Minuli četrtek je v Ljudskem domu v Kranjski Gori potekal znanstveni posvet, zadnja prireditelj v sklopu Lavtižarjevih dnevov, kjer so govorniki predstavili življenjsko in ustvarjalno pot Josipa Lavtižarja. »Posvet v počastitev 170. obletnice njegovega rojstva je bil namenjen poglobitvi našega vedenja o njem in njegovem delovanju. Nastopilo je osem referentov z različnih področij, ki so Lavtižarja umestili v širši družbenozgodovinski kontekst s ciljem predstaviti nova spoznanja in novo gradivo o njem, hkrati pa tudi ovrednotiti njegov čas in zlasti vlogo duhovništva ob koncu 19. in v začetku 20. stoletja,« je pojasni Janez Mlinar iz Kulturno-prosvetnega društva Josip Lavtižar.

Posvet je bil razdeljen v tri sklope. V prvem sklopu, ki

Posvet so med drugim oblikovali Janez Mlinar, Marko Frelj, Marija Mojca Peternel, Franc Križnar, Špela Smolej Milat in Irena Lačen Benedičič kot moderatorka. / Foto: Primož Pičulin

so ga oblikovali Janez Mlinar, Franc Križnar in Marko Frelj, je bil podan širši kontekst Lavtižarjevega delovanja – njegovo delo v

Zgornjesavski dolini, glasbeno ustvarjanje med cerkveno in posvetno glasbo ter njegov prispevek k potopisni literaturi na Slovenskem.

V drugem sklopu so Lavtižarja predstavili kot duhovnika. Miha Šimenc je odstrl arhivske in še neznanne drobce Lavtižarjevega

duhovniškega življenja iz gradiva, ki ga hrani Nadškofijski arhiv Ljubljana. Mira Delavec Touhami je govorila o življenju Lavtižarja v župniji Kokra, Matjaž Ambrožič pa o Lavtižarju kot zvonoslovcu. Zadnji sklop je bil namenjen predstavitvi Lavtižarja kot pobudnika planinskega turizma. Marija Mojca Peternel je predavala o nacionalizmu v vzpetem svetu na prelomu iz 19. v 20. stoletje, Špela Smolej Milat pa je raziskovala način življenja v Ratečah skozi etnografsko gradivo v Lavtižarjevih delih.

»Načrtujemo tudi izdajo zbornika, ki bo združil vse prispevke govornikov in bo predstavljal izhodišče za druge komparativne študije o Josipu Lavtižarju, hkrati pa bodo na ta način predstavljeni podatki dostopni tudi širši javnosti,« je še povedal Mlinar.

Na letošnjih Lavtižarjevih dnevih so gostovali še zakonca Marija in Andrej Štremfelj, ki sta orisala svojo alpinistično pot, Leona Gomboc in Nika Brgant s predstavo Jesenska, pevec Aleksander Mežek ter Gledališče Toneta Čufarja Jesenice s komedijo Fetiš na puter.

Odločajo o postopku za oceno ustavnosti

Kranj – Minuli četrtek je podžupan kranjske mestne občine Janez Černe v imenu župana Matjaža Rakovca sklical dopisno sejo kranjskega mestnega sveta, ki se je začela že pred prazniki, v petek opoldne, in se bo zaključila danes, v torek, opoldne. Mestni svetniki na njej odločajo glede vložitve zahteve za začetek postopka za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti dveh zakonov - Zakona o lokalni samoupravi in Zakona o referendumu in ljudski iniciativi. Na kranjski občini namreč menijo, da bi bilo treba zaradi zaščite pred posegom v ustavni položaj ali ustavne pravice Mestne občine Kranj v luči predložitve predloga za razpis referenduma za ustanovitev nove Občine Golnik izločiti dela Mestne občine Kranj v novo občino primerno vložiti takšno zahtevo. Ker bo že ta četrtek seja pristojnega odbora državnega zbora, to je Odbora za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo, na katero je kot točka dnevnega reda uvrščen predlog za razpis referenduma za ustanovitev Občine Golnik, je potrebna takojšnja odločitev mestnega sveta.

gen-i

PAMETNA ENERGIJA

Sonce je naša prihodnost.

Pridružite se nam.

GEN-I.SI

V Podlubniku prva od treh polpotopnih zbiralnic

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Na začetku prejšnjega tedna so se začela dela za postavitve prvih polpotopnih zbiralnic za odpadni papir in stekleno embalažo v loški občini.

Prva lokacija postavitve je na nekdanji avtobusni postaji v Podlubniku. Zbrane ločene frakcije za to zbiralnice se bodo nekaj časa odlagale v zabojnike na nadomestni lokaciji čez cesto v neposredni bližini, zaradi del pa je občasno delno oviran tudi promet po ulici.

Uporabnikom bodo na voljo tri polpotopne zbiralnice, in sicer dve za papir in ena za stekleno embalažo. Kapaciteta zbiralnic je tri tisoč litrov. Zbiralnica v Podlubniku bo prva od treh v nizu

novega načina oblikovanja zbiralnic in tudi zbiranja ločenih frakcij komunalnih odpadkov.

Postavitev takšnih ekoloških otokov se bo še letos nadaljevala na Partizanski cesti in Kidričevi cesti.

Kot pojasnjujejo v Komunalni Škofja Loka, so zbiralnice EcoDip plod znanja in dela slovenskega podjetja Aplast. Začetki segajo v leto 2004, danes pa te zbiralnice obratujejo v Zahodni Evropi, Skandinaviji in Sloveniji.

Pri uporabi in oddaji odpadkov v nov, sodoben ekološki otok, uporabnike prosijo za še doslednejše ločevanje odpadkov, saj je za optimalno delovanje podzemnih zbiralnic potrebno vestno ločevanje različnih vrst odpadkov.

Najprej so polpotopne zbiralnice postavili na nekdanji avtobusni postaji v Podlubniku.

Obnovitvena dela v Mengšu

Mengeš – Občina Mengeš je prejšnji teden začela obnavljati odsek glavne ceste na Dobeno v skupni dolžini 570 metrov. Gre za del sistematične obnove obstoječih cest na Dobenu, ki so zaradi vse večje poseljenosti območja vse bolj obremenjene, pojasnjujejo na mengeški občinski upravi. Že v prejšnji ponedeljek pa so v Mengšu začeli izvajati dela tudi na Slomškovi ulici. JKP Prodnik je začela obnovo vodovoda in kanalizacije, po celotni ulici pa bodo obnovili tudi vse hišne priključke, vzpostavili javno razsvetljavo in obnovili celotno cestišče. V času del, ki se bodo zaključila do konca leta z vsaj grobim slojem asfalta, bo potrebna občasna popolna zapora. Dostopnost do objektov bo ustrezno označena s prometno signalizacijo.

Obnavljajo parkirišče pred trgovino v Šenčurju

Šenčur – V teh dneh poteka pred trgovino Mercator v Šenčurju obnova parkirišča. Gre za zemljišče, ki je v lasti občine, uporablja pa se v glavnem za potrebe nakupov, zato polovico stroškov investicije krije Občina Šenčur, polovico pa trgovec. Kot nam je povedal župan Ciril Kozjek, hkrati na tem območju obnavljajo tudi drugo infrastrukturo, nato pa bodo parkirišče preplastili in ga prilagodili sodobnim normativom, saj so bila v času gradnje objekta in zunanjih prostorov vozila precej manjša od današnjih.

Bukovniku z Bele v spomin

V nedeljo so na Zgornji Beli pri Kosmatovi kapelici slavnostno odkrili spominsko ploščo Matiji Nagliču, pomembnemu predstavniku slovenskega pismenstva v prvi polovici 19. stoletja, ki je deloval po vzoru bukovnikov na Koroškem. Naglič se je rodil leta 1799 in umrl v letu 1854.

ALENKA BRUN

Zgornja Bela – Matijo Nagliča uvrščamo med klasične bukovnike, saj je slovenske nabožne in mistične tekste tako zbiral, prepisoval in registriral kot tudi pisal besedila. Po zapisu Frančiška Rebola je izraz »hališter« njegova skovanka za besedo register, kar smo izvedeli že na letošnjem mednarodnem simpoziju ob 190. obletnici rojstva Matije Valjavca in 222. obletnici rojstva Matije Nagliča, ki ga je gostil Preddvor.

O »halištru«, bukovnikih, pomenu Matije Nagliča kot posameznika, ki je zaznamoval ne le lokalni prostor, temveč tudi slovenskega, ter o tem, da čaka o njem še veliko neodkritega, je ob odkritju spominske plošče spregovorila ddr. Mira Delavec Touhami iz KD Josipine Turnograjske. Franceska Žumer je v nadaljevanju nekaj več besed namenila kapelici oziroma njeni zgodovini. Ta datira v leto 1850 in se še sedaj imenuje Kosmatovo znamenje. Kar Žumrova pomni, ljudje hodijo h kapelici s prošnjami in prižigajo sveče. Ko se je sama

Matija Naglič je živel na Zgornji Beli Pr' Kosmat in tudi pokopali so ga v domačem okolju. Ob odkritju: ddr. Mira Delavec Touhami, župnik Pavel Okoliš in Franceska Žumer

poročila, je mama vzela njen poročni šopek in ga dala v znamenje, »da ga bo Marija čuvala«, se spominja. Nazadnje je kapelico obnovil njen oče leta 1997, vendar se ne ve, kdo jo je dejansko obnavljal. Spregovorila je tudi o lesenem, v baročnem stilu izrezljanem kipcu Marije v kapelici, ki ni originalen, saj so tega v preteklosti večkrat ukradli. Zahvalila se je sežri Marinki, ki je lastnica

kapelice, da je dovolila postavitve spominske plošče, KD Josipine Turnograjske za pobudo in preddvorskega županu Roku Robleku za odziv nanjo. S prisotnimi je delila še košček Nagličevega zapisa, v katerem ji je bilo všeč njegovo razmišljanje.

Spominsko ploščo je blagoslovil tudi domači župnik Pavel Okoliš, zapele so josipinke, članice Ženskega pevskega zbora Josipine

Turnograjske. Za uvod v slavnostno odprtje pa je prisotne nagovoril župan Rok Roblek. Spomnil se je dneva reformacije ter pomembne vloge jezika posameznega naroda. Opozoril je, kako je usoda jezika lahko negotova, če ga ne uporabljamo, ne negujemo. Poudaril pa je še, da je vesel tovrstnih pobud, saj je prav in smiselno, da se v občini takšnim posameznikom postavijo obeležja.

Potrebovali bi še nove prostovoljce

V prostorih Občine Žiri so ob koncu oktobra pripravili sprejem za t. i. prostoferje v njihovi občini in se jim zahvalili za prizadevanja in pomoč pri prevozih starejših.

MATEJA RANT

Žiri – Tudi žirovska občina je pred skoraj letom in pol pristopila k vseslovenskemu prostovoljskemu projektu Prostofer, v okviru katerega starejšim nudijo brezplačne prevoze na klic. Doslej se je projektu v Žireh pridružilo enajst voznikov prostovoljcev, ki so doslej opravili blizu 280 prevozov starostnikov in skupaj prevozili 28 tisoč kilometrov, je rezultate projekta predstavil župan Janez Žakelj. Ob tem je koordinatorica projekta na občini Nataša Kopač dodala, da imajo vožnje naročene skoraj za vsak dan, včasih tudi po dve na dan, večinoma pa starejši potrebujejo prevoz do zdravstvenih ustanov.

»Hvalevredno je, da ste pripravljene svoj prosti čas nameniti za pomoč drugim,« je prostovoljce pohvalil župan in pojasnil, da so glede na dosedanje odzive

Prostovoljce v Žireh so opremili z majicami z napisom Prostofer. / Foto: Tanja Mlinar

tako uporabniki kot njihovi svojci nadvse zadovoljni. Ker je povpraševanje po prevozih zelo veliko, si želi, da bi se projektu pridružili še novi prostovoljci in tako tudi malce razbremenili sedanje voznike. Pojasnil je, da na mesec prevozijo okrog 1800 kilometrov. Občina za projekt na leto nameni 8500 evrov, voznikom pa so se zahvalili tudi z majicami

z napisom Prostofer. Marijan Dolenc je v imenu vseh voznikov pohvalil to lepo gesto, saj verjame, da jim bo tudi to, tako kot električni avto z napisom Prostofer, pomagalo odpreti kakšna vrata pri spremljanju uporabnikov do zdravnikova oziroma po drugih opravkih. »Tako bo namreč takoj vidno, kdo smo,« je poudaril in dodal, da je njihova

občina prva, ki je poskrbela za to. Svoje izkušnje s prevozi je predstavila tudi Angelca Jezeršek: »Zelo uživam v vožnjah, saj je avto super. Po mojih izkušnjah so tako uporabniki kot svojci zelo zadovoljni.« Opozorila je, da si nekateri starejši Žirovci še vedno ne upajo ali ne znajo naročiti prevozov, zato jim včasih priskoči na pomoč kar sama.

Gradivo o Maistru kot celota

Petnajst slovenskih muzejev, knjižnic in arhivov je pod vodstvom Medobčinskega muzeja Kamnik osnovalo spletno stran Maistrova pot, ki povezuje kraje, v katerih je Rudolf Maister živel in deloval, ter ustanove, ki hranijo kakršno koli gradivo ali spomin o njem.

JASNA PALADIN

Kamnik – Digitalno Maistrovo pot, ki je dostopna na spletni strani rudolfmaister.si in je povezala Arhiv Republike Slovenije, Dolenjski muzej Novo mesto, družino Maister, Koroški muzej Slovenj Gradec, Gorenjski muzej, Medobčinski muzej Kamnik, Muzej novejšje zgodovine Slovenije, Muzej narodne osvoboditve Maribor, Narodni muzej Slovenije, Narodno in univerzitetno knjižnico, Pokrajinski arhiv Maribor, Pokrajinski muzej Celje, Pokrajinski muzej Maribor, Univerzitetno knjižnico Maribor, Vojaški muzej Slovenske vojske in Zgodovinski arhiv Ptuj, so sodelujoči predstavili v petek, 29. oktobra, na gradu Zaprice, saj je projekt nastal prav na pobudo kamniškega muzeja oz. Rojstne hiše Rudolfa Maistra, ki jo vodi Alenka Juvan.

»Gradivo o Maistru je razpršeno po vsej Sloveniji – pa tudi po tujini, kamor pa še nismo posegli – zato je ta projekt res zanimiv in dragocen kot celota. Veliko stvari se je v zadnjem stoletju

Maistrovo spletno pot so sodelujoči predstavili na gradu Zaprice v Kamniku.

tudi porazgubilo, zato smo bili toliko bolj veseli stvari, ki jih do sedaj nismo poznali,« je povedala Alenka Juvan in poudarila dobro sodelovanje vseh institucij pa tudi Maistrove družine, predvsem njegovega vnuka Boruta Maistra.

»Maistrovo življenje in delo smo si želeli predstaviti na drugačen, spletni način. Po eni strani smo želeli predstaviti kraje, po katerih je hodil Maister in tam pustil svoj pečat – od tu tudi naslov projekta Maistrova pot

– po drugi strani pa smo želeli pokazati vse gradivo, ki ga hranijo sodelujoče institucije o Maistru. Ta spletna stran bo tako primerna ne le za radovedneže, ampak tudi za študij. Na enem mestu je torej zbrano vse, kar o Rudolfu Maistru trenutno obstaja v slovenskih ustanovah,« nam je povedala direktorica Medobčinskega muzeja Kamnik mag. Zora Torkar in dodala, da nameravajo projekt v prihodnje še nadgraditi, najverjetneje tudi s fizičnim potjo.

Povezati vse ustanove ni bil mačji kašelj, za to pa sta poskrbela koordinatorja Alenka Juvan in mag. Jože Podpečnik, veliko delo pa je opravil tudi devetčlanski strokovni odbor. Na spletni strani so poleg gradiv, ki jih o Maistru hranijo posamezne institucije, objavljeni tudi aktualni dogodki, poseben zavihek pa so namenili tudi mladim. Spletna stran je dvojezična (v slovenščini in angleščini) in tako primerna tudi za tuje raziskovalce oziroma radovedneže.

Ploščad je prenovljena

Občina Domžale je zaključila še eno investicijo v sklopu urejanja mestnega središča.

JASNA PALADIN

Domžale – Po temeljiti prenovi Kolodvorske ulice se je te dni zaključila tudi prenova ploščadi pred veleblagovnico, to pa je po besedah podžupanja mag. Renate Kossec, še drugi pomembni

korak pri urejanju središča Domžal, ki ga želijo narediti prijaznejšega pešcem.

Prenova ploščadi je potekala vse od avgusta, sam videz in funkcionalnost ploščadi pa se navezuje na Kolodvorsko ulico. Ploščad bo namenjena

tudi dogodkom, obogatili pa so jo z drevesi in klopami. »Prenovljena ploščad je prostor za različne prireditve, za druženje, je prostor, ki ga občina Domžale nujno potrebuje. V bližini je tudi tržni prostor, ki ponuja številne, dobro obiskane

dogodke in že s povezovanjem dogajanja bomo lahko na ploščad privabili številne aktivnosti, ki smo jih bili vajeni v preteklosti,« novo pridobitev opisuje podžupanja mag. Renata Kossec in dodaja: »Na občini iščemo rešitve za umik mirujočega prometa z javnih površin in preusmeritev tranzitnega prometa, kar bo omogočilo oblikovanje trgov, ulic in peš con. S tem bo center občine Domžale postal srce mesta in pridobil novo podobo, podobo, s katero se bomo lahko identificirali vsi občani.«

Občina namreč vse od leta 2019, ko je odkupila veliko makadamsko parkirišče v središču Domžal, išče rešitve in pripravlja dokumentacijo za nadaljnje ukrepe na tem področju. V načrtovanje bodo vključili tudi mnenja občanov, ki so svoje predloge lahko izrazili v odgovorih na ankete. Kar nekaj rešitev bo vključenih že v proračun za prihodnje leto.

Prenovljena ploščad pred veleblagovnico predstavlja sodoben trg, ki ga v Domžalah doslej niso imeli. / Foto: Občina Domžale

PREŠERNOVO
GLEDALIŠČE

51.

teden
slovenske
drame

the week of
slovenian
drama

3.–13. 11. 2021

Gorenjski Glas

20
21

www.tsd.si

Čas je za slovensko dramo

◀ 1. stran

Tjaši Mislej bodo podelili nagrado Slavka Gruma 2020 za besedilo Naše skladišče (v lanski sezoni so besedilo na kranjskem odru tudi krstno uprizorili) ter Varji Hrvatini nagrado za mladega dramatika 2020 za besedilo Vse se je začelo z golašem iz zajčkov.

Tako prvi večer, v nadaljevanju pa se obetajo še bogata in raznolika gledališka doživetja v tekmovalnem, spremljevalnem, dodatnem in spletnem programu. Potem ko je lani zaradi pandemije odpadla jubilejna izvedba festivala in je bil 51. Teden slovenske drame v tradicionalnem terminu konec marca odpovedan, je praznik slovenske dramatike zdaj končno tu. »Zelo sem vesel, da bomo tokratno, 51. edicijo festivala lahko izpeljali, in to v izjemnem novembrskem terminu,« je v pozitivnem duhu povedal direktor Prešernovega gledališča Kranj Jure Novak, ponosen na gledališko ekipo in zunanje sodelavce, ki so v težkih in nepredvidljivih pogojih pripravili tako ambiciozen in življenja poln festivalski program. »Selektorjev izbor poka po šivih od odličnih, gledljivih predstav, ki so povečini nastajale za zaprtimi vrati gledališč in prav vse nosijo energijo, željo, da planejona odre in pred ljudi. Dodatni program se šibi pod težo tehtnih, relevantnih dogodkov in novitet, predstavljali

bomo prelomne publikacije, resne študije, ostra mnenja, drzne koncepte in razgibane ritme. Festival je zrel, preizkušen in stabilen. Hkrati pa imamo v Prešernovem gledališču Kranj z njim še velike načrte, mladostno in vitalno je zazrt v prihodnost.«

Kvaliteta in raznolikost

Selektor letošnjega festivala Rok Andres si je kljub epidemiji in zato okrnjeni gledališki dejavnosti v letu 2020 ogledal kar 38 uprizoritev, nastalih po slovenskih dramskih predlogah. Ugotavlja, da kondicija slovenske dramatike kljub neugodnim razmeram ni opešala. »S časovne distance lahko rečem, da je program nekakšen prerez raznolikih pristopov, procesov, generacij, estetik in producentov. V selekciji tekmovalnega in spremljevalnega programa ter spletnih projektov se kaže kar najširši razpon načinov uprizarjanja slovenske dramatike,« poudarja Rok Andres, ki je v selekciji poleg kvalitete uprizoritev zasledoval tudi raznolikost. V selekcijo tekmovalnega programa je uvrstil šest uprizoritev, pet v selekcijo spremljevalnega programa (predstavi Žalostinke in Sedem vprašanj) o sreči zaradi objektivnih razlogov producenta ne bosta uprizorjeni, videli pa bomo tudi tri projekte spletnega programa. Prav slednje bodo najbolj odražale čas, ki nas

obdaja. »Uprizoritvene ekipe posegajo po novih besedilih, velik delež nastane med samim ustvarjalnim procesom, vidna je zastopanost mlade generacije avtoric in avtorjev. Močno je prisotno družbeno angažirano gledališče, delež krstnih izvedb je visok, pogoste so igralske avtorefleksije... Naš čas definirajo avtorski pristopi k besedilu in razumevanje dramskega besedila kot izhodiščnega teksta, na katerega se uprizoritvena ekipa opira ali nanj improvizira. Dramsko besedilo vse pogosteje nastane v procesu nastajanja uprizoritve, kar potrjuje tudi pogled na prispela besedila za Grumovo nagrado zadnjih let in program 51. Tedna slovenske drame,« še dodaja selektor. Natančen pregled programa je bil objavljen v petkovi številki časopisa in je na voljo na spletni strani tsd.si.

Fantastično-utopične teme

Strokovna žirija v sestavi Srečko Fišer (predsedujoči), Matej Bogataj in Amelia Kraigher je že do konca februarja opravila svoje delo, v branje pa je dobila 36 besedil za nagrado Slavka Gruma in enajst besedil mladih dramatičark oziroma dramatikov. Grumovo nagrado je s glasno podelila Maji Šorli za besedilo Tega okusa še niste poskusili, dobitnica nagrade za mladega dramatika pa je Nina Kulclar Stiković za besedilo Jutri

je v sanjah izgledal drugače. Prav tako je že od pomladi znan prejemnik Grün-Filipičevega priznanja, ki ga Teden slovenske drame bienalno podeljuje za dosežke na področju dramaturgije in teatologije – prejme ga Milan Ramšak Marković.

Tokrat je bil natečaj prvič izpeljan po spremenjenih propozicijah, ki predpisujejo, da lahko sodelujejo samo neobjavljena in neuprizorjena besedila. Kot je dejal Srečko Fišer, je bila količina prispelih besedil v okviru pričakovanega, je pa žirija pogrešala besedila nekaterih nominiranih avtorjev iz prejšnjih sezon. »Epidemija je po vsem sodeč tudi kreativne potenciale slovenskih dramatikov bolj inhibirala kot spodbudila; sicer pa najtežji del epidemije sega čez časovni okvir pričujočega natečaja, pa tudi nasploh neposredna aktualnost ni najboljša navdihovalka. To ne pomeni, da so besedila ignorirala takrat (in še vedno) najbolj žgočo svetovno temo: je močno in na različne načine navzoča, a v celoti je mogoče reči, da mora tematika še ustvarjalno dozoreti,« je povedal Fišer in dodal, da so v besedilih izrazito prisotne fantastično-utopične teme, še bolj kot utopične pa distopične. Sicer pa, kot je še dejal, žirija v vseh treh razpisih, ki so bili v njeni pristojnosti, ni iskala trendovskega, marveč tisto, kar na svojem področju kaže najboljši spoj človeške

V soboto bo na sporedu simpozij Magično gledališče Rudija Šeliga. /Foto: Miško Kranjec

vsebine in umetniške artikulacije; kar je definicija umetniškega dela.

Simpozij o Šeligu

V soboto bo v prostorih Slovenskega gledališkega inštituta potekal simpozij z naslovom Magično gledališče Rudija Šeliga. »Dramski opus Rudija Šeliga nas tudi danes navdihuje s svojo magično kot tudi družbenokritično močjo. Simpozij o Šeligovi dramatiki je priložnost, da na novo premislimo dramatikov literarni in gledališki kozmos. Na celodnevem simpoziju, ki bo potekal v prostorih Slovenskega gledališkega inštituta, se bo sedem prominentnih udeležencev z različnih področij in generacij soočilo z njegovim opusom: dr. Anja Bajda, Andraž Gombač, dr. Eva Kraševac, dr. Svetlana Slapšak, Dorian Šilec Petek, Vilma Štritof in dr. Tomaž Toporišič. Predstavitvam bo sledila okrogla miza, ki jo bo vodil dr. Rok Andres,« je povedala avtorica koncepta in vodja simpozija Marinka Poštrak.

Zanimiv bo tudi Dramski IzZoom, pri katerem gre za projekt razvoja dramskega pisanja za virtualni prostor. Idejna vodja projekta Kim Komljanec je povedala, da gre za gledališče na spletu, kjer se igralci in občinstvo srečujejo v skupnem emocionalnem in kognitivnem prostoru, čeprav fizično niso skupaj. »S tem projektom končno tudi v Sloveniji vstopamo v polje spletnega gledališča, ki se odvija v virtualnem prostoru,« poudarja Kim Komljanec. V dodatnem programu sledita tudi dva koncerta: Janez Škof in Marjan Stanič ter duo Simpatico.

Letos bodo 13. novembra na sklepni slovesnosti 51. Tedna slovenske drame podelili osem nagrad. Poleg že ustaljenih (nagrada Slavka Gruma, nagrada za mladega dramatika, bienalno Grün-Filipičovo priznanje, Šeligova nagrada in nagrada občinstva) bodo podelili še tri nove nagrade: nagrado Tedna slovenske drame za najboljšo igralko, igralca in posebno nagrado po izboru žirije. Naj se torej festival začne.

Poezija bo še dolgo

»Knjiga, ki jo v tem trenutku zanesljivo potrebujemo,« je k pesniški zbirki To telo, pokončno Jenkove nagrajenke Nine Dragičević zapisala strokovna žirija.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Pesniška zbirka To telo, pokončno je 36. zbirka doslej s pripisom Jenkove nagrade. Je šesta knjiga Nine Dragičević, književnice, skladateljice in doktorice sociologije, ki je bila za to nagrado med nominiranimi pesnicami in pesniki že leta 2019, takrat z zbirko Ljubav reče greva. Doslej je prejele več pesniških priznanj in nagrad, lanski Župančičevi nagradi pa se je prejšnji teden pridružila še Jenkova. »Nagrade imajo zagotovo za pesnico neko posebno mesto. So dodatno priznanje, saj se pisci s svojimi knjigami in zbirkami vedno znova preizkušamo v javnem prostoru. Če to potrdi strokovna komisija, posebno če gre za komisijo v stanovskem

društvu, ki ima svojo težo, ima nagrada seveda zelo velik pomen. Mogoče v določeni meri tudi zato, ker – saj si predstavljate – pišemo v neki osami, zato nagrada predstavlja tudi neko vez s svetom,« je ob nagradi povedala Nina Dragičević

»Če se je Ljubav ukvarjala s poskusom premika v sedanjosti, da bi se prihodnost sploh lahko zgodila, v knjigi To telo, pokončno postane jasno, da se premiki lahko dogajajo le v pokončni, gibki zasidranosti v telo,« je k nagradi zapisala žirija; da to telo, še zdaleč ni samo nekaj fizičnega, ni spoznano kot enostno, ampak kot nekakšna monada mnoštvenosti, prečijo ga zgodovine in možne prihodnosti: osebne, družinske, transgeneracijske, manjšinske, razredne, in

da gre torej lahko le za družbeno telo, presečišče najrazličnejših silnic – in njihovo konfliktno srečevališče, edinstveno družbeno tkivo.

»Še vedno se soočamo z velikimi problemi – za pesnike in umetnike nasploh se mi zdi, da sta zadnji dve leti z avtorskega vidika zelo zanimivi. Poskušaš nekačo artikulirati to situacijo. Ne le na površini, ampak poskušaš iz nje nekaj narediti. Tako so v tem obdobju na površje prišle stvari, ki so bile pravzaprav že ves čas prisotne, kot sem omenila v nagovoru – homofobija, diskriminacija žensk, tu so poskusi relativiziranja, prenašanje odgovornosti za družbene sadizme na tiste, ki so njih deležni, normalizacija nasilja ... To so stvari, ki so obstajale že prej. Res pa je,

Nina Dragičević, prejemnica letošnje Jenkove nagrade / Foto: Mediaspeed

da se je z mojega osebnega prepričanja, vse to zdaj zelo zelo zaostri. Zaostri se je v sistemskem oziru v Sloveniji, gotovo pa tudi v drugih državah. Kapitalizem odpira prosta vrata najrazličnejšim oblikam sovraštva. Poezija, ki je tudi področje jezikovnega eksperimenta, pa lahko ustvarja prostor, kjer bi bile stvari lahko malo drugačne.

Vsaka sprememba se začne z jezikom,« nagrajenka odgovarja na vprašanje o družbenem angažmaju njene poezije.

Ob tem poudarja, da jo prav ustvarjanje tega prostora izredno zanima, izreči neizrečeno, se upreti konvencijam, stvari postaviti na novo – ne kot fantazija, ampak kot nekaj povsem

izvedljivega. Kot dodaja, je treba zavzeti le kritično perspektivo do aktualnega stanja, pa se takoj izrišejo zanimive ideje. »Upanje ni neki prazen optimizem, saj se stvari spreminjajo, nekatere na slabše, nekatere pa zagotovo na bolje,« poudarja Jenkova lavreatka in dodaja: »Verjemite, poezija bo še dolgo.«

Najboljši skvoš klub v Sloveniji

To je Squash klub Škofja Loka. Iz njihovih vrst prihajata tudi aktualna članska državna prvaka, brat in sestra Nina in Luka Kustec. Slednji je vodilni na slovenski moški jakostni lestvici, pri ženskah pa je na vrhu Pika Rupar, prav tako iz škofjeloškega kluba.

MAJA BERTONCELJ

Škofja Loka – Gorenjska je vodilna v Sloveniji tudi v skvošu. To potrjuje že sam pogled na moško in žensko jakostno lestvico.

Brat in sestra prvaka

Pri moških je na vrhu Luka Kustec, pri ženskah pa Pika Rupar, oba člana Squash kluba Škofja Loka, oba še mladinci do 19 let. Luka in njegova sestra Nina sta tudi aktualna članska državna prvaka, kar se je zgodilo prvič. V deseterici na obeh lestvicah je poleg škofjeloškega kluba z Gorenjskega zastopan še Squash klub Lesce Bled in Squash klub Kranj. Pred kratkim so Gorenjci blesteli tudi na balkanskem posamičnem prvenstvu, ki je potekalo v Ljubljani. Osvojili so tri naslove: Nina Kustec med članicami, Pika Rupar med mladinkami do 19 let in Rok Repovž (Squash klub Lesce Bled) med veterani nad 35 let. Največje presenečenje je pripravila prav Kustečeva, ki v močni članski konkurenci ni bila favoritinja. »Ves čas sem verjela, da lahko zmagam. Proti nasprotnici v finalu sem dva tedna prej izgubila s 3 : 0, sem pa čutila,

V Squash klubu Škofja Loka so primat najprej prevzeli med mladinci, nato tudi med člani. Brat in sestra Luka in Nina Kustec sta aktualna državna prvaka. Na fotografiji z očetom Gregorjem Kustecem (desno), ki je tudi predsednik kluba in zveze, ter trenerjem Goranom Vučkovičem.

da če bi se mi vse poklopilo, bi lahko zmagala. Kadar koli obstaja najmanjša možnost za zmago, verjamem, da jo lahko dosežem. To se mi je obrestovalo,« je bila zadovoljna 23-letna Nina Kustec, ki je že usmerjena proti naslednjim ciljem, med katerimi je tudi evropsko ekipno prvenstvo tretje divizije, ki bo aprila prihodnje leto v Ljubljani. Z dekletki si želi napredovanja v višjo divizijo. Škofjeloški klub, ki je bil ustanovljen leta 2007, si je

pot na slovenski vrh tlakoval skozi leta. »Vložena so leta trdega dela. Po prelomnih letih 2010, 2011, ko se je sistemsko pristopilo k delu z mladimi igralci in z glavnim trenerjem Goranom Vučkovičem, smo potrebovali nekaj let, da smo ta primat osvojili najprej pri mladincih, sedaj pa tudi pri članih. Imamo aktualna državna članska prvaka, vrsto drugih odličnih rezultatov, največji uspeh v tem letu pa so rezultati z balkanskega prvenstva,

kjer je bila konkurenca res močna. Kot klub smo dobro organizirani. Podprte imamo vse stebre, finančno so stvari urejene, imamo najboljši stalen trenerski kader v Sloveniji,« je pojasnil Gregor Kustec, predsednik škofjeloškega kluba in tudi Squash zveze Slovenije pa tudi Ninin in Lukov oče. Širši javnosti je znan kot odlični rekreativni tekač. S skvošem je začel še pred tekom in ga je navdušil: »Zame je to genialni šport: fizično, tehnično, taktično, umsko... Preskusil sem se že v številnih športih, a po vsem navedenem bi na prvo mesto dal prav skvoš.«

Optimistično naprej

Kot predsednik kluba in zveze Kustec ugotavlja, da je covid-19 velik pečat v negativnem smislu pustil tudi v skvošu, predvsem zaradi odpovedi tekmovalcev. »Mladi igralci so dve leti praktično brez mednarodnih tekmovalcev, ki so gonilo razvoja, napredka, treninga. Pred covidom-19 so slovenski igralci zmagovali tudi že na največjih turnirjih v Evropi, vse je šlo kot po maslu. Potrjeno smo imeli organizacijo evropskega ekipnega prvenstva tretje divizije,

odličen masters turnir, mladinski turnir, vse v Ljubljani. Skvoš je bil v Sloveniji v tekmovalnem razmahu in čez noč se je vse skupaj podrl. Leto in pol smo brez resnih mednarodnih tekem in to se pozna. K sreči je večina igralcev ostala v skvošu, so pa bili prikrajšani za marsikaj. Perspektiva v skvošu je bila torej odlična. Je pa se

»Kot klub smo dobro organizirani. Podprte imamo vse stebre, finančno so stvari urejene, imamo najboljši stalen trenerski kader v Sloveniji.«

veda to šport, ki je odrinjen bolj na obrobje, predvsem na račun infrastrukture. Država v vseh teh letih ni postavila niti enega igrišča, vsa so v zasebni lasti. Nimamo športnih centrov, nimamo takšnih možnosti razvoja kot številni drugi športi. Ne mečemo pa puške v koruzo. Optimistično zremo naprej,« je še dejal Kustec.

Upajo, da bodo aprila v Ljubljani vendarle lahko gostili ekipno evropsko prvenstvo.

Radomlje do zmage

Kranj – Nogometaši v Prvi ligi Telemach so odigrali tekme 15. kroga. Kalcer Radomlje je v gosteh pri ekipi CherryBox 24 Tabor Sežana dosegel zmago (0 : 1), tretjo v sezoni. Domžale, ki so v četrtfinalu Pokala Pivovarne Union v četrtek z 1 : 2 premagale Maribor, so doma z Aluminijem igrale neodločeno (1 : 1). Domžalčani so na lestvici osmi, Kalcer Radomlje je napredoval na deveto mesto. V drugi slovenski ligi so igrali tekme 14. kroga. Nogometaši Triglava so doma z 2 : 0 premagali ekipo Vzajemci Fužinar, tekma med Roltekom Dob in Rogaško se je končala z zmago nogometašev Doba (2 : 1). Na lestvici vodi Triglav, Roltek Dob je peti.

Kranjčanke in Šenčurjani na vrhu

Kranj – Košarkarice v prvi ligi so igrale tekme petega kola. Triglavanke so gostile Domžale in pričakovano zmagale s 86 : 43. Ostajajo vodilne na lestvici. Tosama Ledita, ki ima prav tako domovanje v Domžalah, je izgubila z ekipo Derby Ježica (61 : 80). Gorenjska ekipa je vodilna tudi v Ligi Nova KBM. To mesto zasedajo košarkarji Gorenjske gradbene družbe Šenčur. V petem kolu so doma premagali Zlatorog Laško (104 : 85). ECE Triglav je v gosteh izgubil s Krko (83 : 66), Helios Suns pa so včeraj gostili Rogaško. Rezultat do zaključka redakcije ni bil znan.

V bogati zbirki novo odličje

Balinarji Trate so z največjih tekmovalj po tradiciji prinašali odličja, za novo pa je pred kratkim poskrbel Tadej Premru, ki je s svetovnega prvenstva prinesel bronasto medaljo, ki sta jo v kraljevski igri dvojic osvojila z Gregorjem Severjem. Tračani se bodo tudi letos potegovali za naslov prvakov.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Minuli konec tedna so balinarji v super ligi odigrali drugi krog. Prvič v novi sezoni se je ekipa Trate predstavila na domačem balinišču, kjer je zanesljivo ugnala Krim, rezultat srečanja pa je bil 19 : 7. Tračani so tako prevzeli vodstvo na lestvici in se veselili zmage v domači dvorani.

Za dobro voljo so v klubu poskrbeli že pred tekmo, ko so pripravili presenečenje svojemu reprezentantu Tadeju Premruju, ki je pred kratkim na svetovnem prvenstvu v balinanju v italijanskem Alasiu osvojil bronasto odličje. »V klubu imamo že blizu trideset odličij s svetovnih in evropskih prvenstev, ki so jih dosegali tako člani kot mladinci in kadeti. V zadnjih letih je bilo malce zatišja, tokrat pa se je izkazal naš reprezentant Tadej

Predsednik Balinarskega društva Trata Bojan Buden je za uspehe čestital reprezentantu Tadeju Premruju in pomočniku trenerja reprezentance Bojanu Berčiču.

Premru, ki je bronasto odličje osvojil v igri dvojic. Za nas je pomembno, da ostajamo v vrhu slovenskega balinanja, in tudi letos bomo to skušali dokazati v domačem tekmovalju, ko se bomo znova borili za nastop v končnici in nato za naslov državnih prvakov,« je ob priložnosti

slovesnosti na traškem balinišču povedal predsednik Balinarskega društva Trata Bojan Buden, ki je ob aplavzu zbranih za uspeh čestital Tadeju Premruju. »Po nastopu leta 2014 na evropskem prvenstvu sem tokrat prvič nastopil na članskem svetovnem prvenstvu, zato

mi medalja veliko pomeni. Nastopil sem sicer v dveh disciplinah. V eni ni šlo po načrtih, v dvojicah pa sva si z Gregorjem Severjem odličje res zaslužila,« je povedal 37-letni Ljubljančan Tadej Premru, ki sicer že enajst let nastopa za ekipo Trate.

Dolgoletni član Trate pa je tudi nekdanji igralec Bojan Berčič, ki je letos prevzel funkcijo pomočnika trenerja reprezentance Davorja Janžiča, poleti v Franciji pa je sam vodil ekipo. »Najprej smo poletni nastopili na svetovnem prvenstvu v Franciji, nato pa jeseni še v Italiji. Povsod smo s člani osvajali odličja, uspešni pa so bili tudi mladinci in ženske. Tako se za prihodnost slovenskega balinanja ni bati,« je poudaril Bojan Berčič in dodal, da v reprezentanci vlada izjemno vzdušje, vodstvo Balinarske zveze pa skrbi za res dobre pogoje.

Stevens z dobro popotnico

Med 2. in 7. novembrom bo v Kazanu evropsko prvenstvo v plavanju v 25-metrskih bazenih.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Nastopilo bo tudi sedem slovenskih plavalcev, in sicer Tjaša Vozel, Katja Fain, Janja Šegel, Daša Tušek, Peter John Stevens, Primož Pavletič Šenica in Sašo Božkan.

»Od četverice Vozel, Stevens, Fain in Šegel pričakujemo uvrstitve v finale, od preostalih treh mlajših pa, da se čim bolj približajo najboljšim, in če je le možno, da se uvrstijo med 16 oziroma v drugi krog

tekmovalja,« je povedal selektor Gorazd Podržavnik. Glavni adut za visoka mesta in tudi medaljo je Pirničan Peter John Stevens, član kranjskega Triglava. Za njim so uspešni nastopi na tekmah svetovnega pokala. V Kazanu ga čakata dve disciplini. Jutri bo plaval na 100 metrov prsno, v soboto pa še na 50 metrov prsno. Stevens je tudi nosilec zadnje, stote medalje za slovensko plavanje, ki jo je osvojila na evropskem prvenstvu v Glasgowu leta 2018.

Jeseničani doma nadaljujejo zmagovalni niz

Jesenice – Hokejisti HDD SIJ Acroni Jesenice v Alpski hokejski ligi nadaljujejo zmagovalni niz na domačem ledu. V Podmežakli so izgubili le na uvodni tekmi proti italijanskemu Meranu, odtlej pa premagali prav vse nasprotnike. Tako je bilo tudi na zadnjih dveh tekmah. V četrtek zvečer so bili v 13. krogu s 5 : 2 boljši od KAC Future Team, na sobotnem obračunu z ekipo Salzburg Juniors pa so zmagali po kazenskih streljih z rezultatom 4 : 3. Na lestvici so še naprej na prvem mestu. Naslednjo tekmo bodo odigrali v petek v gosteh proti Feldkirchu, jutri ob 19. uri pa jih čaka srečanje v državnem prvenstvu. Doma bodo igrali s HK Triglav Kranj.

PLANINSKI IZLET: MONTE CHIAVALS (2098 M N. M.)

Osrčje Karnije

Karnijske Alpe, drugič. Gora v njihovem osrednjem delu, skrita v dolini Val Alba. Razglednik, kjer se rojevajo nove ideje. Ideje za prihodnost. Pot mimo ostalin prve svetovne vojne.

JELENA JUSTIN

Spet se bomo podali v Karnijske Alpe. Očitno te, ko jih začneš odkrivati, začarajo. Zakaj? Kaj pa vem. Njihove podobe, njihovi drzni stolpi, razgledi. Čudovite so, sploh v jesenskih barvah škrlata, ko narava počasi lega k počitku. Tokrat bomo obiskali Monte Chiavals, ki spada v skupino Zuc Dal Bora, a je precej manj drzen kot njegov sosed. A tudi vzpon nanj je daleč od enostavnega. Poti za vzpon je precej, mi bomo izbrali ne povsem običajno, a zato toliko lepšo.

Do izhodišča se zapeljemo skozi Rateče in skozi Trbiž, kjer zavijemo na staro cesto proti Vidmu (Udine).

Nadaljujemo mimo Tablje (Pontebbe), skozi Kluzže (Chiusaforte) do vasi Mozac (Moggio Udinese), kjer zavijemo desno v vas. Nadaljujemo po glavni cesti skozi vas in sledimo oznakam za Val Aupo, ko pa zagledamo smerokaz desno za Val Albo, zavijemo desno in se povzpemo po strmi asfaltirani cesti do konca, kjer je znak za prepoved vožnje. Na urejenem parkirišču parkiramo in se začnemo vzpenjati po poti št. 425. Sledimo udobni mulatjeri in hitro smo pri odcepu levo do kočice Vualt. Nadaljujemo po betonirani cesti več kot en kilometer, ko dosežemo vojaški objekt Fontanon Sorgenti. Gremo mimo objekta

in na koncu nadaljujemo po vojaški mulatjeri proti škrbini Forcjetis, kjer je razpoztje. Mulatjera je vse prej kot zložna. Na škrbini zavijemo desno, proti škrbini Vacca. Še vedno smo na poti št. 425. Najprej zložen vzpon se višje v okljukih strmo dvigne pod vršni greben Crete dai Rusei, 1923 m n. m., pod katero je vojaški objekt. Do vrha Crete je pet minut. Pri vojaškem objektu začnemo izgubljeni višino, saj se pot začne spuščati. Izgubimo malce več kot sto metrov, ko dosežemo v skalo sezidano ostalino vojaške opazovalnice. Ostaline krvave norije izpred stotih let so na vsakem koraku; pretresljivo. Prečkamo mostiček, pred katerim je možnost sestopa v strmo grapo, ki je označena z modrimi pikami. Mi nadaljujemo po strmem skalnem terenu, kjer je pot ponekod celo zavarovana. Hodimo po južnih pobočjih mogočnih stolpov Crete di Gleris. Na škrbini Vacca se nam z leve strani priključi vezna pot iz doline Val Aupa. Vzpenjamo se po zagruščeni poti, ponekod precej ozki. Previdno! Dosežemo škrbino pod Monte Chiavalsom. Na škrbini nadaljujemo levo, strmo v breg. Desno gre mulatjera do bivaka Bianchi, ki

Ostanki krvave morije prve svetovne vojne / Foto: Jelena Justin

Razgledni vrh Monte Chiavals / Foto: Jelena Justin

Mimo vojaških objektov po ozki stezici prečimo pobočje.

Foto: Jelena Justin

ga bomo obiskali pri sestopu čez greben Monte Chiavals. Vzpon do vrha je strm, krušljiv, ponekod siten in izpostavljen, zato je potrebna previdnost.

Monte Chiavals nagradi z razgledom, ki jemlje sapo. Vse tisto, kar smo zadnjič videli z Montusela, le da se Zuc dal Bor tokrat pokaže v vsej svoji divjosti. A pomembno je tisto, kar vidimo na drugi strani doline

– Creta Grauzaria in Monte Sernio. Ena je bolj divja in privlačnejša od druge. Morda pa nekega dne. Morda celo kmalu.

Z vrha sestopimo po južnem grebenu, previdno, ker je pot krušljiva. Ko smo na travniški stezici, se v okljukih hitro spustimo do bivaka Bianchi, 1712 m n. m. Od bivaka začnemo sestopati po poti 428, po vojaški mulatjeri, mimo kipa v

spomin alpinisti Luki Vuerichu. Pozorni bodimo na razcep poti, kjer ne nadaljujemo naravnost do kočice Vualt, temveč strmo sestopimo po poti št. 450 do potoka Alba, čigar strugo prečimo in po poti vzpona sestopimo do izhodišča, kjer nas čaka jekleni konjiček.

Nadmorska višina: 2098 m
Višinska razlika: 1150 m
Trajanje: 7 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Ponovno snidenje

NEŽA MARKELJ

Z Nejcem sva imela pretekli teden prve študentske počitnice, ki sva se jih, soglasno in brez oklevanja, odločila preživeti na Azorih. Če sem natančnejša, sva se odpravila na raziskovanje največjega azorskega otoka São Miguel, ki skupaj z drugimi devetimi kraljuje sredi neskončnega Atlantika. Le kratek let stran od Porta se sredi temne modrine kot zelene lužice svetijo otoki vulkanskega izvora, eden bolj osupljiv od drugega, a naju je raznolikost največjega in dejstvo, da bom ponovno videla »mojo« Raquel, na koncu zvalo v Ponto Delgado.

Z Raquel sva se spoznala točno pred dvema letoma, ko sem v Valencii iskala študentskemu budžetu primerno sobico, ona pa redoljubno in uvidevno cimro, ki bi si z njo, Patricio in Liliano

delila stanovanje. Jaz sem v velikem mestu pristala zaradi prakse, ki sem jo z devetnim delavnikom preživela zaprta med štiri stene laboratorija, ona pa je v Španiji zaključevala raziskave za magistriraj. Nesrečno naključje in dejstvo, da sta bili najini »službi« svetlobna leta narazen, nama je sicer odvzelo naziv sestanovalk, a sva druženje nadoknadili ob koncih tedna – med preplezanimi nočmi, številnimi izleti in skupnim raziskovanjem Valencije.

Azori so nama z Nejcem že prvi dan postregli s prijetnim soncem in čudovitimi razgledi na Ponto Delgado, ko sva prisopihala na travnat vrh Pico do Carvão, razgledi na Laogo Azul iz turistične točke Boca do Inferno, do koder sva se sprehodila med visokimi cedrami, mogočnimi

Fantastičen razgled s turistične točke Boca do Inferno

praprotni in zelenimi palmami, in razgledi na neskončen ocean iz zapuščenega hotela tik nad vasico Sete Cidades. Postregli so nama z meni najljubšimi pogledi na

bele razpenjene valove, ki so se s tako silo zaletavali v čeri in črno vulkansko obalo, da sem se na trenutke zbal za obstoj majhnega mesta Mosterios, kjer sva z Nejcem z

roko v roki opazovala jadrane galebov in naju je hladilo pršenje morja. Najbolj pristno pa so v to čudo narave vpete vasice in mesta, ki se raztezajo vzdolž temne obale, oblečena v črno kamenje in belo fasado, stisnjena na platojih pečin, ki se s strmimi klifi potaplja v globine Atlantika.

»Prijateljstvo na daljavo« je v času korone utrpelo precejšnjo škodo, saj so se sprva obljubljeni obiski v Sloveniji in na Portugalskem prestavljali iz meseca v mesec, dokler ni bilo upanje za ponovno srečanje popolnoma izgubljeno in so počasi zamrli tudi pogovori po telefonu. Vse do danes, ko ponovno sedim za mizo z Raquel, ko skupaj smeje obujava spomine na Valencio in mi topel azorski veter mrši lase.

MLADOST, POTEPI IN DRUGI UŽITKI

Lubadar se le umirja

◀ 1. stran

Goličav za deset Bohinjskih jezer

Sestoji smreke so zaradi posledic lubadarja razredčeni, nastale so tudi goličave. »Na območju je okoli tri tisoč hektarjev golih površin, kar predstavlja skoraj deset površin Bohinjskega jezera,« pravi Avsenek in dodaja, da je najhuje na Jelovici, kjer je skoraj dva tisoč hektarjev golih površin, med bolj prizadetimi območji pa so še Notranji Bohinj, Fužinske planine, Mežakla, Radovna in Zgornjesavska dolina v okolici Dovjega. Veliko večino površin, približno devetdeset odstotkov, bodo obnovili po naravni poti, preostale s posaditvijo gozdnih dre-

Andrej Avsenek: »Nekdaj je veljalo, da je gozd kmetova banka ali rezerva za hude čase. Zdaj to ne velja več, številnim lastnikom je gozd bolj v breme kot v korist.«

ves. »Za naravno obnovo so dobri potenciali. Vznik je bil dober, sestava drevesnih vrst je bolj heterogena, poleg smreke je največ bukve in jelke, a problemi bodo v naslednjih letih, ko bo sestoje treba negovati in jih zaščititi pred divjadjo. Vsa Slovenija, in tudi blejsko območje ni izjema, ima probleme z divjadjo, še zlasti z jelenjadjo, in to kljub povečevanju odstrela,« pravi Andrej Avsenek in dodaja, da so veliki problemi tudi pri umetni obnovi. Četudi država lastnikom brezplačno zagotavlja sadike in jim subvencionira tudi sadnjo, lastniki večinoma ne kažejo velikega zanimanja za saditev, tudi zato ne, ker se dobro zavedajo, da bodo še vsaj pet let po sadnji imeli delo z zaščito sadik pred divjadjo in z obžetvijo. Drug problem so sadike. Kot pravi Avsenek, dobivajo nekakovostne, pri katerih je uspešnost vznika le od 10- do 50-odstotna. V zadnjem času jim dobavljajo tudi sadike v lončkih, pri teh je uspešnost vznika 100-odstotna, a so trikrat dražje od

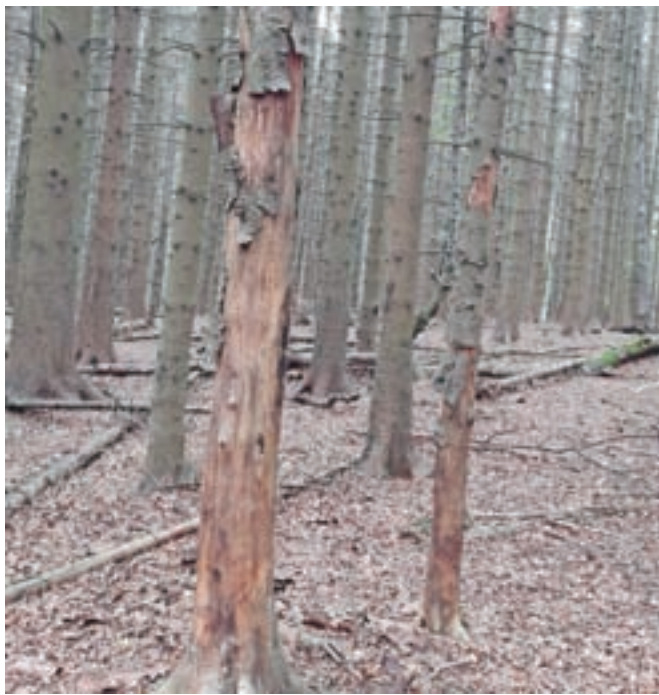

Andrej Avsenek, vodja blejske območne enote Zavoda za gozdove Slovenije

»navadnih«. Na blejskem gozdnogospodarskem območju bodo s sadnjo dreves obnovili 310 hektarjev golih površin, za kar bodo potrebovali okoli štiristo tisoč sadik. Doslej so obnovili že skoraj polovico golih površin, od tega lani 56 hektarjev, sajenje pa bodo končali v dveh, treh letih.

Število izvajalcev se je potrojilo

V blejskem zavodu za gozdove tudi sicer ugotavljajo,

Za gozdove na Zgornjem Gorenjskem je normalna letna količina lubadark od 10 do 20 tisoč »kubikov«. Letos jih je bilo še več, a se je krivulja že močno obrnila navzdol.

da zanimanje lastnikov za delo v lastnem gozdu upada, po njihovi oceni le še desetina lastnikov sama seka in pospravlja drevje, preostali pa se odločajo za najem. Ko se je na blejskem gozdnogospodarskem območju močno razširil lubadar, je bilo izvajalcev za delo v gozdovih

glede na potrebe občutno premalo, to so lastniki gozdov občutili zlasti v letih 2015 in 2016. Takrat se je marsikdo odločil, da tudi s pomočjo sredstev iz programa razvoja podeželja nabavi mehanizacijo za posek in spravilo drevja. »Število izvajalcev se je v zadnjih petih letih vsaj potrojilo. Nekateri so nabavili neustrezno mehanizacijo, za delo z njo se tudi niso dovolj usposobili, posledica tega so slaba kakovost opravljenega dela, poškodbe na gozdnih tleh in

drugi problemi. Na tem področju bo treba zaostri regulativo,« pravi Avsenek.

Oslabli gozdovi bi potrebovali predah

Letos so bile za razvoj lubadarja vremensko dokaj neugodne razmere, v katerih

je v nižinskih gozdovih lubadar razvil dve generaciji, v višje ležečih pa le eno. »To je bil tudi glavni razlog za zmanjšanje količine lubadark na petdeset tisoč kubičnih metrov, kar je že obvladljiva količina. Upad bi bil letos še večji, če ne bi bilo snegoloma in vetroloma, ki sta poškodovala skupno okrog 45 tisoč kubičnih metrov drevja, od tega največ na Pokljuki,« pravi Avsenek in dodaja, da so letos največ lubadarja odkrili v robnih predelih že saniranih območij in na območjih, kjer sta gozdove prizadela vetrolom in snegolom. V zavodu za gozdove si v naslednjih letih obetajo še nadaljnje zmanjševanje količine lubadark, za blejsko območje je normalna količina od deset do dvajset tisoč »kubikov«. Sicer pa si za gozdove, ki so jih v preteklih letih oslabele ujme in lubadar, želijo nekaj let predaha, da bi si lahko ponovno opomogli, a to je glede na vse pogostejše pojavljanje ujme bolj malo verjetno.

Predolgi postopki, ni skladišč

Gozdarjem je pri obvladovanju lubadarja pomagala tudi država z nekaterimi ukrepi, kot so zaposlovanje prek javnih del, subvencioniranje spravila lesa v varovalnih gozdovih in poenostavitev postopkov za gradnjo gozdnih vlak, vendar pa bi si ob vsem tem želeli tudi regulativo, ki bi jim omogočila večjo učinkovitost pri postopkih zoper lastnike gozdov, ki pravočasno ne posekajo in pospravijo lubadark. »Pri nas administrativni postopki za izvršbo nujno potrebnih del trajajo predolgo, prav hitra izvedba del pa je ključna za obvladovanje lubadarja,« pravi Avsenek in opozarja še na problem odkupa oziroma odvoza lubadark iz gozdov: »Trg lahko onemogoči sanacijo. Če so žage polne lesa ali cene zelo nizke, nimamo skladišč, kamor bi lahko odpeljali lubadarke in gozdove tako zaščitili pred nadaljnjim širjenjem lubadarja. Ko se je v letu 2018 zaprl trg z lesom, smo imeli po gozdovih kupe hlovov, iz katerih je lubadar lahko izletaval nazaj v gozdove.«

novembra do vključno 30. decembra, finančno podporo pa bodo lahko uveljavljali za ureditev gospodarskih poslopij, hlevskih izpustov, proste reje, trajnih nasadov in namakalnih sistemov ter za nakup kmetijske mehanizacije.

Ne odlašajte z gnojenjem

Kmetije imajo le še do vključno 14. novembra čas, da izpraznijo skladišča gnojnice in gnojevke in s tem pripravijo dovolj prostora za skladiščenje v obdobju prepovedi gnojenja.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Z gnojnico in gnojevko je dovoljeno gnojiti njive in travnike le še do vključno 14. novembra, dan kasneje, torej 15. novembra, bo začela veljati prepoved, ki bo veljala do 1. marca, za njive, na katerih rastejo ozimna žita, trave ali travno-deteljne mešanice oziroma bodo na njih posejana jara žita, pa do 15. februarja. Prepoved gnojenja s hlevskim gnojem bo začela veljati 1. decembra in bo trajala do 15. februarja. Za gnojenje z mineralnimi gnojili, ki vsebujejo dušik, velja prepoved od 15. oktobra do 1. marca, izjema so le ozimna žita in sejano travinje, za katera velja prepoved od 1. decembra do 15. februarja.

»Poleg predpisanih časovnih prepovedi je treba upoštevati tudi omejitve, ki veljajo za zemljišča v nagibu. Na strminah z več kot 20-odstotnim nagibom je zaradi možnosti odtekanja po strmini navzdol dovoljeno gnojiti do dvajset kubičnih metrov gnojnice ali gnojevke na hektar,« opozarja Marija Kalan, specialistka za rastlinsko pridelavo v Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj, in dodaja, da je pri gnojenju z živinskimi gnojili treba upoštevati tudi prepoved gnojenja v priobalnem pasu površinskih voda. Ob vodah prvega reda je prepovedano

gnojiti v 15-metrskem priobalnem pasu tekočih in stojajočih voda, ob vodah drugega reda pa v 5-metrskem pasu. Odtekanje gnojnice in gnojevke v površinske vode je še posebno nevarno na zemljiščih, ki so nagnjena k vodam, in v primerih, če pride po gnojenju do obilnejših padavin.

Pri razvozu živinskih gnojil na kmetijska zemljišča drugih kmetij mora kmetija v poseben obrazec vpisati, komu, kdaj in koliko gnojil je odpeljala tja, to pa mora v evidenco gnojenja vpisati tudi kmetija, ki je prejela gnojila.

»Brezpogojna prepoved gnojenja kmetijskih zemljišč velja tudi v primerih, ko so tla zmrznjena, zasnežena ali zasičena z vodo in torej uporaba živinskih gnojil ni smiselna in strokovno utemeljena ali tehnično izvedljiva,« pravi Kalanova in še dodaja, da naj kmetije z razvozom živinskih gnojil ne čakajo do zadnjih dni. Tudi letos ni pričakovati, da bi ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano podaljšalo obdobje razvoza gnojevke in gnojnice, saj ne bo izpolnjen osnovni pogoj za podaljšanje, to je dvajset zaporednih dni z dežjem.

Razpis za naložbe na gorskih kmetijah

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ministrstvo je objavilo javni razpis, s katerim za sofinanciranje naložb na gorskih kmetijah namenja 11,9 milijona evrov, od tega dva milijona evrov majhnim kmetijam, 3,2 milijona evrov pravnim osebam in samostojnim podjetnikom posameznikom, 6,7 milijona evrov preostalim kmetijam in skupinam kmetij. Vloge za dodelitev finančnih podpor bo možno vlagati v času od 15. novembra do vključno 30. decembra (do 14. ure). Finančno podporo bo možno pridobiti za ureditev gospodarskih poslopij, nakup kmetijske mehanizacije za delo na gorskih območjih, ureditev pašnikov

in obor za rejo domačih živali in gojene divjadi, izvedbo agromelioracij, zaščito čebeljih panjev pred medvedi, ureditev trajnih nasadov, cestnih, vodnih, vodovodnih in energetskih priključkov do javne infrastrukture ter namakalnih sistemov za enega uporabnika in za nakup uporabne opreme. Novost tokratnega razpisa je možnost nakupa rabljene, manj kot pet let stare kmetijske mehanizacije. Podpora bo znašala sedemdeset odstotkov upravičenih stroškov naložbe, za mlade kmete, ki so vključeni v ukrepe za kmetijsko-okoljska in podnebna plačila ali ekološko kmetovanje, pa se bo lahko zvišala na največ devetdeset odstotkov.

Država spodbuja ekološko kmetovanje

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je ob koncu oktobra objavilo javni razpis, s katerim

zagotavlja za naložbe na ekoloških kmetijah štiri milijone evrov, od tega dva milijona evrov za majhne kmetije, poldrugi milijon evrov za preostale kmetije in pol

milijona evrov za samostojne podjetnike posameznike in pravne osebe. Vlagatelji bodo lahko vložili vlogo v elektronski sistem agencije za kmetijske trge od 15.

Tragični padec duhovnika

Na območju gore Ogradi se je v petek tragično ponesrečil duhovnik Matjaž Zupan. Zadnje leto je služboval v Srednji vasi v Bohinju.

MAŠA LIKOSAR

Bohinj – Z Ogradov proti planini Jezerce na območju Stare Fužine v Bohinju je v petek popoldan nekaj po 13. uri v globino omahnil planinec. Okoliščine kažejo, da je zdrsnil čez steno in padel približno 120 metrov globoko ter se pri tem smrtno ponesrečil. Aktivirani so bili gorski reševalci GRS Bohinj. V dolino ga je prepeljala posadka helikopterja Slovenske vojske skupaj z združeno ekipo HNMP-GRS na Brniku in dežurnim letalcem reševalcem GRS. »Vremenske razmere na kraju nesreče so bile ugodne. Planinec je bil za hojo primereno opremljen, hodil je sam.

Tuja krivda je po do zdaj zbranih obvestilih izključena,« so sporočili s Policijske uprave Kranj.

Župnija Srednja vas v Bohinju je na družbenih omrežjih potrdila, da je se v petkovi nesreči na gori Ogradi tragično ponesrečil njihov 52-letni župnik Matjaž Zupan. Rojen je bil 8. marca 1969 v Kranju, mašniško posvečenje pa je prejel 29. junija 2002 v Ljubljani. Zupan je bil duhovnik 18 let, kaplanska leta pa je preživel v Železnikih in Trnovem v Ljubljani. Kot župnik je 14 let deloval v župniji Suha pri Škofji Loki in dobro leto v Srednji vasi v Bohinju, kamor je bil premeščen avgustalano.

Prehitevanje prepovedano na celotnem omrežju

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Od 1. novembra letos velja omejitev prehitevanja težkih tovornih vozil med 6. in 18. uro na celotnem omrežju slovenskih avtocest in hitrih cest. Prehitevanje tovornjakov bo ostalo dovoljeno na odsekih s tremi prometnimi pasovi, kjer je tudi pas za počasna vozila, in ponoči.

Prepoved prehitevanja čez dan velja za tovorna vozila z največjo dovoljeno maso nad 7,5 tone. Označena je s prometnim znakom za prepovedano prehitevanje za tovorna vozila z dopolnilnima tablama, ki sta sestavni del prometnega znaka. Družba DARS je za označitev prepovedi postavila skupno približno 1200 kosov prometne

signalizacije. »Prepoved bo prispevala k večji varnosti in pretočnosti prometa na slovenskih avtocestah in hitrih cestah. Težka tovorna vozila s prehitevanjem namreč ne bodo zavirala prometnega toka na prehitevalnem pasu. Ukrep so pozdravili tudi slovenski avtoprevozniki pod okriljem gospodarske in obrtne zbornice,« so sporočili iz družbe DARS in pozvali voznike tovornih vozil k spoštovanju postavljene prometne signalizacije, saj bo nepravilno prehitevanje sankcionirala avtocestna policija. Od 15. januarja letos takšna omejitev že velja na avtocesti A1 med Šentiljem in Koprnikom. Po novem pa prepoved prehitevanja tovornih vozil čez dan veljala še na drugih avtocestah in hitrih cestah.

Zabeležili potres v bližini Medvode

Medvode – V nedeljo zvečer, nekaj pred 22. uro, so seizmografi državne mreže potresnih opazovalnic Urada za seizmologijo Agencije RS za okolje zabeležili potres magnitude 1,4 v bližini Medvode, 14 kilometrov zahodno od Ljubljane. Ocenjujejo, da intenziteta potresa ni preseгла tretje stopnje po evropski potresni lestvici. Po prvih podatkih so potres čutili posamezni prebivalci Medvode in okolice.

Spremenjeni prometni režim od Lesca proti Bledu

Lesce – Predvidoma danes, 2. novembra, bo v okviru del na glavni cesti od križišča Avsenik v Lescah do prvega semaforiziranega križišča proti Bledu spremenjen prometni režim. Na krajšem odseku bo v smeri Bleda vzpostavljen enosmerni promet. V smeri avtoceste iz smeri Bleda pa bo promet voden skozi Lesce. Tovrsten režim naj bi trajal do začetka decembra.

Na pot pripeti in brez telefona

Agencija za varnost v prometu je na vpadnicah v vseh enajstih mestnih občinah z opazovanjem na terenu preverjala, kakšno je stanje na področju uporabe mobilnih telefonov in kakšna je stopnja pripetosti pri voznikih. Prvo opazovanje je izvedla konec januarja letos in ga ponovila konec avgusta.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Prvo štetje uporabe mobilnih telefonov pri voznikih motornih vozil in pripetosti voznikov z varnostnim pasom je bilo opravljeno 27. januarja, v času, ko je po celotni Sloveniji potekala nacionalna preventivna akcija za ozaveščanje o tveganjih uporabe in poostren nadzor policije glede uporabe naprav in opreme, ki ovirajo voznike med vožnjo. Drugo štetje je potekalo 26. avgusta, 15 dni po uveljavitvi novele Zakona o pravilih cestnega prometa, ki je uvedla strožje kazni za uporabo mobilnega telefona med vožnjo.

Ob prvem štetju je na enajstih lokacijah skupno 1.482 voznikov med vožnjo uporabljalo mobilni telefon. Ob drugem štetju so zaznali manj voznikov, ki so med vožnjo telefonirali, in sicer 1.162. Nominalno je bilo avgusta najmanj voznikov z mobilnim telefonom ravno v Kranju, kjer je bil delež od vseh voznikov, ki so v času štetja pripeljali mimo točke štetja, 0,5 odstotka, avgusta pa 0,4 odstotka. Policija je sicer do 15. oktobra letos ugotovila 29.170 kršitev glede uporabe mobilnega telefona med vožnjo, kar predstavlja 8,9 odstotka vseh kršitev cestnoprometnih predpisov.

Agencija za varnost prometa ob tem opozarja, da

Ponovljeno opazovanje voznikov motornih vozil v enajstih mestnih občinah razkriva delno izboljšanje, a Agencija za varnost prometa opozarja: »Na vsako pot, tudi na počitnice, pripeti in brez telefona.« / Foto: Primož Pičulin

vsaka uporaba telefona pomembno zmanjšuje pozornost voznika. »Tuje raziskave kažejo, da je med pisanjem SMS-sporočila ali pregledovanjem družbenih omrežij voznik povprečno pet sekund osredotočen na telefon in ne na vožnjo. Na avtocestah pri hitrosti 130 kilometrov na uro v petih sekundah prevozimo več kot 180 metrov. Gre torej za podobno tveganje, kot da bi takšno razdaljo prevozil z zaprtimi očmi. Voznik vozi z bistveno zmanjšano pozornostjo in s tem ogroža sebe in vse druge udeležence v prometu,« so pojasnili na agenciji.

Zavedanje voznikov še vedno premajhno

Z varnostnim pasom avgusta ni bilo pripetih 750 voznikov oz. 1,3 odstotka, februarja pa 2.174 voznikov oz. 3,9 odstotka. Nominalno je bilo avgusta najmanj nepripetih voznikov ponovno v Kranju, kjer so februarja zabeležili 1,9 odstotka nepripetih voznikov, avgusta pa 0,4 odstotka. Policija je letos ugotovila 36.327 kršitev obvezne uporabe varnostnega pasu, kar je 11 odstotkov vseh kršitev cestnoprometnih predpisov. »Uporaba varnostnega pasu je predpisan in nujni sestavni del varne vožnje. Dokazano rešuje življenja. Z

močjo rok in nog bi se lahko zadržali v sedežu le pri trku s hitrostjo do sedem kilometrov na uro. Dosledna uporaba varnostnega pasu zmanjša tveganje za smrt kar za polovico, skoraj za toliko se zmanjša tveganje hudih poškodb in skoraj za četrtino tveganje lažjih poškodb tako pri voznikih kot pri sopotnikih,« so poudarili na agenciji.

S projektom Pasavček, ki bo letos v vrtcih in šolah potekal že 17. zapored, Agencija za varnost prometa ponovno spodbuja k uporabi varnostnih pasov ter pravilni in dosledni uporabi otroških varnostnih sedežev med najmlajšimi udeleženci v prometu.

Gasilska vaja na Osolniku

Preverjali so pripravljenost na gašenje požara v hribovitem delu občine.

MAJA BERTONCELJ

Osolnik – V brunarici na Osolniku, priljubljeni pohodniški točki, je v četrtek zagorelo. K sreči je šlo le za vajo, ki jo je v oktobru, mesecu požarne varnosti, organizirala Gasilska zveza Medvode.

»V mesecu požarne varnosti Gasilska zveza Medvode vsako leto organizira vajo za vsa gasilska društva v občini. Izjema je bilo lansko leto, ko je zaradi strogih ukrepov, vezanih na covid-19, ni bilo. Letošnja vaja je bila nekoliko obsežnejša. Zagorelo je v brunarici, požar se je razširil še na okoliški gozd, pogrešan je bil najemnik objekta. Izvedli smo torej kar tri vaje: gašenje objekta z notranjimi

in zunanji napadi, pasivno obrambo objekta ob sami brunarici in gašenje požara v gozdu ter iskanje in reševanje pogrešane osebe. Sodelovalo je 11 vozil, 51 gasilcev, trije pripadniki Civilne zaščite, dva policista, ogledal si jo je tudi župan,« je pojasnil Anže Šilar, vodja intervencije in poveljnik Gasilske zveze Medvode. Proženje gasilskih enot je bilo ob 17. uri, deset minut kasneje so bili na prizorišču že prvi gasilci iz PGD Sora. Vaja je bila pomembna tudi zato, ker gre za lokacijo v hribovitem delu. »Teren tukaj je zelo zahteven, strm. Zahtevna je že sama postavitev vozil, da lahko izvedemo napade in taktične pristope, kot si jih želimo. Težava je tudi požarna voda. Na tej lokaciji

Zagorelo je v brunarici, požar se je razširil še na okoliški gozd. / Foto: Peter Košenina

sta dva hidranta, oba vezana na isti zbiralnik, v katerem je 50 kubičnih metrov vode. Okrog 25 kubičnih metrov vode smo pripeljali še s seboj. Za požar, kakršen je bil predviden za vajo, bi bilo

vode dovolj, za večje razsežnosti pa bi prožili še dodatna društva, dodatne cisterne,« je še povedal Šilar.

Vaja je uspela in bila zaključena v slabi uri od proženja.

NEPREMIČNINE&DOM

Povpraševanja kolikor hočeš

Cene na slovenskem nepremičninskem trgu dosegajo rekordne vrednosti. Preverili smo, kako stanje komentirajo gorenjski nepremičninski agenti.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Cene stanovanjskih nepremičnin so bile v drugem četrtletju povprečno za 4,5 odstotka višje kot v prvih štirih mesecih letošnjega leta, kar predstavlja največjo podražitev po drugem četrtletju leta 2011, ugotavljajo na Statističnem uradu. Cene rabljenih stanovanj so bile višje za pet odstotkov, cene rabljenih družinskih hiš pa za 4,2 odstotka. Višje so bile tudi cene novih stanovanj, za 2,6 odstotka, medtem ko so cene novih družinskih hiš v povprečju padle za 8,5 odstotka.

Skupna vrednost prodanih stanovanjskih nepremičnin (hiš in stanovanj skupaj) je znašala 459 milijonov evrov, kar je za 162 milijonov evrov več kot v prvem četrtletju. S tem pa je bila dosežena tudi najvišja vrednost prodanih stanovanjskih nepremičnin, odkar na Statističnem uradu spremljajo vrednost prodaje. Skupno je bilo prodanih 3.993 stanovanjskih nepremičnin, kar je največ po drugem četrtletju 2017. O stanju na nepremičninskem

trgu smo povprašali nepremičninske agente iz nekaterih večjih gorenjskih nepremičninskih družb.

Cene za povprečnega kupca vse bolj nevzdržne

Anže Urevc, vodja oddelka za nepremičnine in inženiring v jeseniškem Dominvestu, pravi, da v zadnjem obdobju na trg prihaja ponudba po nesorazmerno visokih cenah, v maniri »morda bo pa vseeno kdo kupil«. Trenutno stanje na trgu nepremičnin Urevc komentira z znano Keynesovo izjavo, da trg lahko ostane nerazsoden dlje, kot je kupec plačilno sposoben. »Dejstvo je, da je ponudba nepremičnin res zelo zelo malo. Vsaj take, ki bi bila primerna za širši krog kupcev,« dodaja Urevc, ki o morebitnem obratu rasti cen meni, da se bistveno ne bo spremenilo, dokler bo denar poceni in ne bo večje ponudbe.

Situacija je v času epidemije precej drugačna kot ob začetku gospodarske krize v letih 2007 in 2008, ko je bilo gradenj nepremičnin

V zadnjih letih se je zgradilo premalo stanovanjskih objektov, kar je eden glavnih razlogov za visoke cene / Foto: Gorazd Kavčič

veliko, gospodarstvo pa je pešalo, kar je vodilo v manjšo prodajo. »Danes je ponudba okrnjena, povpraševanja pa kolikor hočeš,« še pravi sogovornik, ki meni, da že zaradi omejenosti prostora v Sloveniji iskanje lastnega doma ne bi smelo biti prepuščeno le trgu.

Podobno meni tudi Jan Bobnar iz Nepremičnin Kranj. »Veliko povpraševanja po nepremičninah zaznavamo predvsem s strani bogatejših kupcev, zato lahko predpostavljamo, da so

za povprečnega slovenskega kupca cene vse bolj nevzdržne,« pravi. Kot še dodaja sogovornik, kratkoročno ne gre pričakovati znižanja, dolgoročno pa bi padec cen nepremičnin lahko povzročila bodisi povečana ponudba novih ali rabljenih nepremičnin ali pa druge nepredvidljive gospodarske razmere v globalnem merilu.

Razmere prepuščene trgu

Borut Kordež iz družbe Makler Bled razloge za

pomanjkanje stanovanj vidi v neustreznem ali sploh neobstojećem prostorskem planiranju v preteklosti ter dejstvu, da se je gradnja po gospodarski krizi skoraj povsem ustavila, kot pravi, je bilo na Gorenjskem v zadnjih desetih letih zgrajenih le nekaj sto stanovanj.

Kot poudarja, glede na izkušnje v »normalnih« razmerah osnovna cena kvadratnega metra stanovanjskega prostora v večjih gorenjskih krajih znaša okoli dva tisoč evrov, odstopajo Jesenice

in Trzič, kjer cene dosežejo polovico te vrednosti, in Bled, Kranjska Gora in Bohinj, kjer dosežejo 2500 oziroma na posebnih lokacijah do tri tisoč evrov. Stanje danes pa je podobno stanju leta 2007. Cene so se namreč povzpelle na tri tisoč evrov in v posameznih primerih celo do štiri tisoč evrov na kvadratni meter.

Tudi Kordež se strinja, da bo razmere nazadnje uredil trg. »Cene se bodo slej ko prej uravnale ter znova pristale na osnovnem realnem nivoju naše kupne moči, pravi.

Tudi posledice epidemije ne vplivajo na cene na trgu. Kot pravi direktor agencije Century 21 Gorenjska Vojko Besednjak, bo tako vsaj še do konca leta oz. do spreminjanja pogojev kreditiranja, kar se po zagotovilih bank letos še ne bo zgodilo. Kot pravi Besednjak, investitorjev za gradnjo ne manjka, večjo težavo vidi v počasnih upravnih postopkih pri pridobivanju gradbenih dovoljenj, v zadnjem času pa svoje prispevata tudi višanje cen gradbenih materialov in pomanjkanje izvajalcev del.

Tudi na Moj elektro s SI-PASS-om

S kvalificiranim digitalnim potrdilom lahko odslej dostopamo tudi do portala Moj Elektro.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – V sodelovanju z ministrstvom za javno upravo in družbo Informatika so slovenska elektro-distribucijska podjetja poenostavila storitve za uporabnike na merilnem mestu. Uporabniki, tako pravne kot fizične osebe, ki imajo račun SI-PASS in pri prijavi vanj uporabljajo kvalificirano digitalno potrdilo ali smsPASS, namreč lahko odslej na Enotni vstopni točki nacionalnega podatkovnega vozlišča dostopajo tudi do storitev portala Moj elektro.

Portal med drugim omogoča dostop do merilnih in obračunskih podatkov električne energije na vseh merilnih mestih, na katerih je upravičen do vpogleda, ne

glede na lokacijo merilnega mesta. Kot pravijo v Gospodarskem interesnem združenju distribucije električne energije, pa že vzpostavljajo tudi proces prijave storitev prilagajanja porabe ter oddajo spletnih vlog za priključitev in druge storitve, podprte z elektronskim podpisovanjem dokumentov. Kot pravi skrbnik portala Moj elektro Tadej Šinkovec, bo novost pomembno vplivala na razvoj e-poslovanja z uporabniki. Po besedah Petra Gruma, direktorja direktorata za informatiko na ministrstvu za javno upravo, je s tem portal Moj elektro postal eden izmed 52 spletnih portalov, ki nudijo svoje spletne storitve in pri tem uporabljajo preverjanje avtentičnosti uporabnika s storitvijo SI-PASS.

Vrtni center
EURO GARDEN
V harmoniji z naravo

RAMDA

RAMDA KVALITETA

RAMDA STROJI

IZBRANO ZA VAS

RASTLINA MESECA NOVEMBRA - NANDINA

-20%

VSE ZA ČAROBEN ADVENT

Vrtni center Eurogarden

PE Dobrova
Podsmreka 7b
1356 Dobrova
01 24 25 100

PE Krško
Cesta krških žrtev 147
8270 Krško
07 49 88 385

SPLETNA TRGOVINA
eurogarden.eu

AKTUALNO

Potrebe večje od vlaganj

Republiški stanovanjski sklad namerava na območju gorenjske regije do leta 2025 zagotoviti 230 stanovanj, namenjenih predvsem reševanju stanovanjskega vprašanja družin in mladih. Potrebe po takšnih investicijah so sicer večje.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Stanovanjski sklad Republike Slovenije je pred dnevi v Ljubljani odprl sososko Novo Brdo, namenjeno tako mladim in družinam kot starejšim, ki s petsto stanovanji v 18 objektih predstavlja eno največjih v prestolnici. To pa ni edina investicija v javna stanovanja, ki si jih lahko obetamo v državi. Republiški sklad namreč v prihodnjih dveh

letih namerava zagotoviti 2144 novih javnih najemnih stanovanj po vsej državi. Kakšne načrte ima na Gorenjskem?

Kot odgovarjajo na republiškem stanovanjskem skladu, bodo na območju Gorenjske v sklopu lastnih investicij do leta 2025 zgradili skupno 230 stanovanjskih enot za stroškovni najem, ki bodo namenjene zlasti prvemu reševanju stanovanjskega vprašanja

družin in mladih oseb. Od tega jih bo 43 na lokaciji Partizan Jesenice, 187 pa Ob Savi v Kranju.

Na Gorenjskem ima sicer republiški sklad na razpolago že 366 javnih najemnih stanovanj, od katerih sta 302 neprofitni in 64 stroškovnih najemnih stanovanj.

Republiški stanovanjski sklad je sicer pred kratkim izvedel anketo, namenjeno ugotavljanju potreb po tovrstnih stanovanjih v lokalnih

skupnostih. Anketa je potekala od lanskega novembra do konca letošnjega avgusta, anketni vprašalniki pa so bili

Gorenjske občine bi potrebovale 537 javnih najemnih stanovanj in tudi 73 oskrbovanih.

poslani vsem občinam in njihovim javnim stanovanjskim skladom. Osredotočili

so se na zbiranje podatkov o številu dejanskih potreb na področju javnih najemnih stanovanj, drugih najemnih stanovanj (službena, tržna in namenska najemna stanovanja), bivalnih enot (gre za bivalne enote začasno reševanje stanovanjskih potreb socialno ogroženih oseb) in oskrbovanih stanovanj.

Izmed 212 občin, jih je na anketni vprašalnik odgovorilo 140. Kot kažejo rezultati

ankete, bi potrebovali 9.668 javnih najemnih stanovanj, 644 bivalnih enot, 1896 drugih najemnih stanovanj ter 1459 oskrbovanih stanovanj.

V anketi je sodelovalo tudi 18 občin z območja gorenjske statistične regije. Kot so pokazali rezultati, bi potrebovale 537 javnih najemnih stanovanj, 13 bivalnih enot, 327 drugih stanovanjskih enot in tudi 73 oskrbovanih stanovanj.

Znova Dnevi pasivne hiše

Od petka do nedelje bodo potekali dvanajsti Dnevi pasivne hiše.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Fakulteta za arhitekturo in Konzorcij pasivna hiša, ki deluje pod njenim okriljem, od petka, 5. novembra, do nedelje, 7. novembra, organizirata 12. Dneve pasivne hiše, s čimer se pridružujejo vsakoletni akciji, ki že dlje časa poteka po svetu in med katero si je mogoče ogledati številne pasivne hiše po različnih krajih. Kot pravijo organizatorji, so Dnevi pasivne hiše priložnost, da se čim več ljudi spozna z energijsko najvarčnejšimi stavbami. Med pasivne hiše namreč sodijo objekti, katerih poraba energije za ogrevanje znaša do 15 kilovatnih ur na kvadratni meter uporabne površine.

Zaradi epidemije covid-19 bo letos dogodek potekal v nekoliko spremenjeni obliki. Predavanja bodo potekala na spletni aplikaciji Zoom, ogledi hiš pa v živo ali po spletu.

V petek ob 16.30 bo predavanje z naslovom Kaj je pasivna hiša – predstavitev za laike in strokovnjake, investitorje in projektante. Predavala bosta prof. dr. Martina Zbašnik Senegačnik in dr. Miha Praznik. Sledilo bo predavanje mag. Silvine Kovič z Eko sklada z naslovom Možnosti financiranja pasivne hiše – nepovratne finančne spodbude.

Udeleženci bodo spletno povezavo za spremljanje predavanja dobili po prijavi na elektronski naslov

martina.zbasnik@fa.uni-lj.si.

Med pasivnimi hišami, ki si jih bo možno ogledati bodisi v živo ali virtualno, je več objektov tudi z območja širše Gorenjske. V živo je možen ogled pasivnih hiš JUBHome v Kamniku in na Rodinah v občini Žirovnica. Na Kokrici bo na ogled objekt družbe Fibran, Jub in Knaufinsulation, v Vodichah

Na Gorenjskem bodo na ogled pasivne hiše v Kamniku, na Rodinah, Kokrici, v Vodichah, Trzinu in Dragomlju, po spletu pa tudi objekta v Škofji Loki in Lescah.

pa podjetja Rihter. V Trzinu bo vrata odprla pasivna hiša cerkljanskega podjetja Bauta, v Dragomlju pa objekt Lumarja, katerega ogled bo možen tudi po spletu.

Med objekti na Gorenjskem, katerih ogled bo možen tudi na spletni povezavi, so še objekt družbe Rihter v Škofji Loki ter Lumarja v Lescah.

Podrobnosti o posameznih objektih vključno z informacijami o prijavi za ogled ter povezavami do spletnih ogledov so na voljo na spletni strani Fakultete za arhitekturo. Za ogled hiš je potrebna predhodna prijava po elektronski pošti, ogledi objektov pa so za obiskovalce brezplačni.

POGONI, AVTOMATIKE IN ELEKTRONIKE ZA KRILNA, DVOKRILNA DVORIŠČNA VRATA

TERRIER 200 329 € do 250 kg / 2,5 m	ALLMATIC 80400 359 € do 350 kg / 3 m	ALLMATIC HYPER 400 in HYPER 800 399 € / 429 € do 300 kg / 3 m / 4,5 m	ALLMATIC MAXIARTK 599 € do 3,5 m	ALLMATIC PLUS L 649 € do 600 kg / 6 m
---	--	---	--	---

prodaja@kipkop.si / prodaja1@kipkop.si / prodaja2@kipkop.si / prodaja3@kipkop.si / prodaja4@kipkop.si

POGONI, AVTOMATIKE IN ELEKTRONIKE ZA DRSNJA IN SAMONOSNA DVORIŠČNA VRATA

JOYTECH AC 800 229 € do 650 kg	ALLMATIC MOVED 800 269 € do 600 kg	BEHINCA BULL 5M 349 € do 500 kg	SFT DEIMOS 400 279 € do 400 kg	ALLMATIC BIG 499 € do 2200 kg	ALLMATIC KALBE TURBO 399 € do 600 kg
--------------------------------------	--	---------------------------------------	--------------------------------------	-------------------------------------	--

www.kipkopshop.si / www.kipkopshop.si / www.kipkopshop.si

PANELNE / ŽIČNE OGRAJE IN STEBRI

303 x 250 cm 17,50 €	303 x 250 cm 22,50 €	stebel v 100 cm 15,50 €
123 x 250 cm 19,50 €	123 x 250 cm 25,50 €	stebel v 125 cm 17,00 €
153 x 250 cm 22,50 €	153 x 250 cm 32,50 €	stebel v 150 cm 19,50 €
200 x 250 cm 32,00 €	200 x 250 cm 40,00 €	stebel v 200 cm 23,00 €

infonine: 040 974 470 / 030 479 955 / 030 464 480 / 030 360 630

TOPLOZRAČNI KAMINI NA PELETE ZA UGODNO OGREVANJE

SOLE elite MC28000 699 € moč: 6,5 kW	TORY Helena 8 949 € moč: 8 kW	Rabe Korber TP10 1149 € moč: 10 kW	TORY Helena 12 1099 € moč: 12 kW	SOLE Creative 12 1299 € moč: 12 kW	SOLE Inserto vstavek 1149 € moč: 9 kW
--	-------------------------------------	--	--	--	---

TOPLOVODNI KAMINI NA PELETE ZA PRIKLOP NA CENTRALNO OGREVANJE

TORY H 15 1699 € moč: 15 kW	TORY H 20 1799 € moč: 20 kW	TORY H 24 1999 € moč: 24 kW
-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------

KIP KOP
TRGOVINA IN STORITVE d.o.o.
www.kipkop.si
www.kipkopshop.si

NA ZALOGI PRI NAS TUDI DIMNIŠKE CEVI, ROZETE, KOLENA, TESNILA, SPOJKE, NOSILCI...

SEKCIJSKA DVIZNA GARAŽNA VRATA
ZE OD 719 €

SEKCIJSKA DVIZNA GARAŽNA VRATA Z VGRAJENIM OSEBNIM PREHODOM
ZE OD 1294 €

DVIZNA ROLNA NAVOJNA GARAŽNA VRATA
ZE OD 719 €

PROIZVODNJA VSEH VRST GARAŽNIH VRAT NA ENEM MESTU

VHODNA BIDE STEP STRANSKA VRATA
ZE OD 399 €
www.dvizna-vrata.si

SEKCIJSKA DVIZNA INDUSTRIJSKA VRATA
ZE OD 1449 €

GOSPODARSKE OBJEKTE Z ODPIRAJEM NA STRANI OB STENO
ZE OD 719 €

AKTUALNO

Ponovno na sejem

Med 10. in 14. novembrom bosta na Gospodarskem razstavišču znova potekala sejma Ambient Ljubljana in Dom plus.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani bosta od srede, 10. novembra, do nedelje, 14. novembra, ponovno potekala 31. Ambient Ljubljana, sejem pohištva in notranje opreme, ter 5. Dom plus s stavbnim pohištvo, ogrevalno in hladilno tehniko ter montažnimi hišami. Predstavilo se bo 93 razstavljalcev. Lani zaradi epidemije sejmov ni bilo, pred dvema letoma pa se je denimo na obeh sejmih predstavilo 221 razstavljalcev. Kot je pred kratkim za Slovensko tiskovno agencijo povedal direktor Gospodarskega razstavišča Iztok Brič, oživetev sejemskih dejavnosti letos družbe še ne bo potegnili iz rdečih števil. Normalno poslovanje pričakuje še leto.

Strokovni nasveti in predavanja

Sejemsko dogajanje bo popestril tudi raznolik spremljalni program.

Vse dni bodo na sporedu brezplačna energetska svetovanja mreže Ensvet Eko sklada, slovenskega okoljskega javnega sklada, s kate-

instituta ZRMK, ki bodo obiskovalcem odgovarjali na vprašanja o gradnji in prenovi hiše ali stanovanja. Vsak dan bodo na voljo nasveti izkušenih arhitektov, krajinskih arhitektov, gradbenih fizikov, strokovnjakov s področja ogrevanja in hlajenja in s področja gradnje v pasivnem ali skoraj ničenergijskem standardu.

Nasvete bodo na sejmju delili tudi arhitekti. Za učinkovitejši dialog prosijo obiskovalce, da s seboj prinesejo načrte in fotografije prostora, ki ga želijo prenoviti, in se na 30-minutni termin prijavijo vnaprej na spletni strani sejma.

Razstave in drugo dogajanje

Enajstič se bodo na sejmju predstavile Top ideje – razstava in borza kreacij mladih in obetavnih kreativcev. Mladi razstavljalci se predstavljajo z različnimi izdelki in pristopi. Nekateri stavijo na moderne tehnologije, drugi na ročne izdelke ali recikliranje. S projektom želijo mladim oblikovalcem dati priljubljenost za prvo javno predstavitev njihovega dela in nove podvige v poslovnem sve-

Dogajanje na zadnjem sejmju pred dvema letoma

rimi želijo pomagati pri izboru, načrtovanju in uredništvu investicijskih ukrepov učinkovite rabe energije in obnovljivih virov v stanovanjskih stavbah. Od četrta do nedelje pa bodo v Eko skladi pripravili tudi skupno devet strokovnih predavanj, na katerih bodo poslušalci lahko izvedeli več denimo o subvencijah Eko sklada, toplotnih izolacijah, malih sončnih elektrarnah, različnih vrstah gradnje in drugih temah.

Na sejmju bodo svetovali tudi sodelavci Gradbenega

tu oblikovalske industrije. Tokrat bodo predstavili dela tridesetih mladih inovativnih ustvarjalcev.

Obiskovalci sejma si bodo lahko ogledali tudi razstave Društva oblikovalcev Slovenije, izbrana dela študentov magistrskega študija industrijskega oblikovanja na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje, študentov Fakultete za dizajn ter Oddelka za lesarstvo Biotehniške fakultete.

Podrobnosti o dogajanju na sejmju so na voljo na uradni spletni strani.

Okolje namesto olja

Zaživela je platforma, ki gospodinjstva spodbuja k ogrevanju z obnovljivimi viri energije in v sklopu katere je na voljo kalkulator, s katerim lahko izračunamo, kakšne so prednosti menjave ogrevalnega sistema z ekonomskega in okoljskega vidika.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – V sklopu evropskega projekta Replac je Center za energetske učinkovitost pri Institutu Jožef Stefan zagnal kampanjo Zamenjaj olje za okolje, s katero ozavešča in motivira gospodinjstva, da svoje stare in neučinkovite naprave za ogrevanje in hlajenje

zamenjajo z učinkovitejšimi, okolju prijaznimi rešitvami, ki izobražuje o okoljskih in ekonomskih prednostih takšne poteze in Replac kalkulator menjave ogrevalnega sistema, ki omogoča primerjavo alternativnih rešitev med seboj. Kot je povedal dr. Gašper Stegnar iz Centra za energetske učinkovitost, kalkulator

glede na trenutno porabo energenta za ogrevanje izračuna porabo energenta novega sistema po zamenjavi, investicijo ter letni strošek vzdrževanja. V sklopu kampanje so ustvarili tudi spletno platformo zamenjajolje.si. Preko 70 tisoč gospodinjstev se namreč srečuje z visokimi stroški za ogrevanje na kurilno olje.

Na to temo bodo v četrtek ob 16. uri pripravili tudi brezplačni spletni dogodek. Predstavili bodo projekt in uporabo kalkulatorja, izkušnje s terena, pasti, ki se jim velja izogniti pri menjavi ogrevalnega sistema, ter uporabo toplotnih črpalk. Prijave so mogoče še jutri, podrobnosti pa so na voljo na spletni strani centra.

Promo

VSA GARAŽNA VRATA NA ENEM MESTU praktična rešitev za vašo garažo

industrijska sekcijška

rolo dvizna

dvokrilna

sekcijška prehodna

sekcijška dvizna garažna

Enostavna, varna in praktična so sekcijška avtomatska garažna vrata, ki jih lahko zaradi prilagodljivega delovanja namestite v skoraj vse oblike garažnih odprtih, hkrati zaradi navpičnega zapiranja in odpiranja ne zasedajo prostora pred garažno odprtino in za njo.

Podjetje Kip Kop ponuja veliko akcijo sekcijških garažnih vrat z dobavo in vgraditvijo po vsej Sloveniji, tudi z brezplačno izmero in svetovanjem pred nakupom.

Sekcijška garažna vrata so še zlasti uporabna za kratke dovodne poti ali garaže pred pohodnimi potmi (denimo ob pločniku), v notranjosti garaže pa ne jemljejo prostora, zato niso ovira za večja in višja vozila. Idealna so za garaže, ki se ne uporabljajo samo za vozila, izolirana sekcijška

vrata pa odlikuje tudi visoka sposobnost tesnjenja, zato v prostoru ohranjajo notranjo temperaturo, garažo pa ščitijo pred prahom, listjem in dežjem.

Vrata Kiplift je mogoče upravljati ročno ali daljinsko. So tiha, sistem vzmetenja pa zagotavlja gladko delovanje in je posebno uporaben za vrata večjih dimenzij. Zasnova vrat tudi preprečuje ukleščenje in morebitne poškodbe.

Sekcijška vrata Kiplift so izdelana iz pa-

nelnih plošč iz dvojnega galvaniziranega jekla, ki jih za podjetje Kip Kop dobavlja švicarski proizvajalec Tecsedo. Trdnost plošč omogoča širok nabor dimenzij vrat. Plošče so dvojno oploščene in z izolacijskim jedrom, na zunanji strani pa so prekrite z vzorcem po izboru kupca. Kip Kop namreč strankam ponuja tudi digitalni tisk vzorcev za vrata: od imitacij naravnega lesa, betona, pločevine do kakršnihkoli slik, fotografij, logotipov ali drugih poljubnih vzorcev po izboru naročnika.

V letošnji akciji ponujajo bela dvizna garažna vrata do največje širine 289 centimetrov in višine 220 centimetrov. Z dostavo, montažo, prvim zagonom in 9,5-odstotnim DDV je cena vrat 719 evrov za navadni model in 1294 evrov za model z vgrajenim osebnim prehodom. Kip Kop ponuja še 12-letno garancijo proti prerjavenju in petletno garancijo za elektroniko vrat. Več informacij lahko dobite na brezplačni telefonski številki 080 24 40.

MOŽNOST ODPLAČEVANJA PREKO SPLETNEGA OBROČNEGA ODPLAČEVANJA LEANPAY

NOVO

IZMERI
GARAŽNA VRATA
SAM IN PRIDOBITE
5% DODATNEGA
POPUSTA
www.izmera.si

Uredili novo pohodno pot

V Gorjah so uredili novo krožno tematsko pot kulturne in naravne dediščine. Speljana je od cerkve skozi jugozahodni del Zgornjih Gorij, mimo Vrta okusov in čez pobočja, kjer so nekoč gojili ribez, do vrha Obočnice, kjer se odpirajo razgledi na gorjanske vasi.

MARJANA AHAČIČ

Zgornje Gorje – Pestremu naboru urejenih oziroma označenih pohodniških poti so v Gorjah nedavno dodali še eno; speljali so jo po središču in v neposredni okolici vasi, poimenovali Potepinka Gorjanka in v njej povezali naravne in kulturne znamenitosti kraja.

pa zavije na pobočja, kjer so Gorjanci po drugi svetovni vojni množično gojili ribez, danes pa se na robu vasi razvija vse bolj znana sonaravna ekološka kmetija Vrt okusov, ki jo vodi Mateja Reš.

Zadnji del poti je speljan na ledeniško moreno, poimenovano Obočnica. Z vrha prijaznega griča se ponuja čudovit razgled nad gorjan-

Tomaž Bregant s Turističnega društva Gorje, na izhodišču poti, pri mogočni cerkvi sv. Jurija v središču Zgornjih Gorij, kjer je tudi spomenik žrtvam prve svetovni vojne

»Imamo veliko poti, po katerih obiskovalci raziskujejo predvsem naravne lepote naših krajev, zdaj pa smo pomislili, da bi bilo prav, da bi krajšo pohodno pot uredili tudi za nas, ki tu živimo,« je razloge za to, da so v krožno pot povezali cerkev sv. Jurija, kjer se pot začne, z domačijami, ki še nosijo stara hišna imena, in hiše, kjer so živeli znani in pomembni Gorjanci, kot so bili učitelj Janko Žirovnik, eden ključnih ljudi, zaslužnih za gradnjo prvega kulturnega doma, pisatelj Matej Tonejc in ustanovitelj Gorjanske godbe Anton Kocjančič.

Pot vodi mimo kapelice s kipom svetega Jurija, nato

skimi vasmi. Kot pove Tomaž Bregant iz Turističnega društva Gorje, so jo prav zaradi razgledov ljudje od nekdaj radi obiskovali, kar kaže tudi na vrhu zgrajena kapelica, do katere se je še nedolgo nazaj vsako leto ob krščanskem prazniku svetega rešnjega telesa vila procesija vernikov.

Bregant upa, da se bodo po poti radi odpravili predvsem otroci in da jo bodo s pridom uporabljali tudi v bližnji šoli kot del učnega procesa.

»Želimo pa si tudi, da bi obiskovalce tisto, kar bodo izvedeli in odkrili na poti, navdušilo za nadaljnja raziskovanja kulturne in naravne dediščine Gorij.

Med prvimi so se po poti odpravili učenci dveh prvih in enega tretjega razreda Osnovne šole Gorje. Z zanimanjem so poslušali vodnikovo razlago, marsikaj zanimivega pa so o Gorjah, njihovih znamenitostih in ljudeh vedeli in povedali tudi oni.

Kranjski orel »pristal«

Pri taborniškem domu Puščava, tik pod Sv. Joštom, je pred nedavnim »pristal« največji orel daleč naokrog. Za spodbudo najmlajšim pohodnikom so veliko leseno skulpturo orla postavili kranjski taborniki.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Krokodil na eni najbolj obleganih pešpoti na Sv. Jošt ni več sam. Tisti krokodil, ki naj bi pred dvema letoma nasledil svojega takrat 44-letnega predhodnika – trenutno nas nekje na polovici Sodarjeve poti še vedno pozdravita oba – in so ga še posebno veseli otroci, ki se skupaj s starši vzpenjajo na priljubljeni hrib nad Kranjem. Ob taborniškem domu Puščava, ko nam ostane le še nekaj minut hoda do vrha, se mu je v petek pridružil orel. Tako kot njegov brat krokodil je tudi ta veliki leseni ptič »pristal« na povabilo kranjskih tabornikov.

»Ob nadaljevanju postavljanja lesenih skulptur na pravljicni poti na Sv. Jošt smo se tokrat odločili za kranjskega orla, saj je ta tako v grbu našega mesta kot kranjskih tabornikov. Da je orel pravi izbor, me je prepričal tudi prijatelj zgodovinar Klemen Škrjanec, ki je kranjskega orla obravnaval v svoji diplomski nalogi,« je povedal glavni pobudnik akcije postavitve kipov Klemen Markelj iz Zveze tabornikov občine Kranj. »Skupaj s krokodilom bo naš ptič, ki smo mu že naredili ime Tabi, navdih in dodatna animacija za otroke pri hoji na Sv. Jošt, hkrati pa ga vidimo tudi v smislu pozitivnega odnosa do narave, ki ga gojimo taborniki

Taborniška družina, ki je v petek pospremila uspešen »pristanek« orla / Foto: Igor Kavčič

in ga želimo spodbuditi tudi pri otrocih.«

Tako kot krokodila se je tudi orla lotil tabornik, sicer pa kipar in znani režiser ter scenograf Kranjčan Miha Knific. Kakih 14 dni ga je ustvarjal skupaj z Blažem Bačarjem, sodelavcem iz podjetja Utopia film.

»Izdelan je iz hrastovega lesa, njegove točne teže ne poznam, glede na to, da je bil prevelik za kombi in smo ga morali pripeljati z avtomobile,« pove Pipi, kot je taborniško ime Mihe Knifica. Ob orlu, ki čez krila meri več kot tri

metre, so postavili tudi informativno tablo, na kateri izvemo, da velja korenine kranjskega orla iskati v 13. stoletju, ko so vladarja višav v grbu imeli grofje Andeško-Meranski, takratni fevdalni posestniki teh krajev. Orel pa je tudi kralj ptic in predstavlja dostojanstvo, pogum, plemenitost, pravičnost in krepkost.

Kranjski taborniki ob pravljicni poti na Sv. Jošt načrtujejo še tri lesene skulpture, prvi bo ob začetku poti polž, naslednja čebela, po krokodilu in orlu pa bodo na vrhu otroci lahko zavriskali pri gamsu. Kip orla je svečano odkrila tabornica Gaja Lia Vražič, ki je v petek praznovala 14. rojstni dan, idejo pravljicne poti in novega kipa pa je v imenu tokratnega pokrovitelja, Mestne občine Kranj, pozdravil podžupan Robert Nograšek.

Po krokodilu bo otroke odslej pozdravljal tudi kralj višav.

Ob osebnem jubileju izdal knjigo

Župnik Maks Ipavec je ob sedemdesetem rojstnem dnevu izdal knjigo Duhovnik med nebom in peklom.

JANEZ KU HAR

Adergas – Sredi oktobra je na Vodnikovi domačiji v Adergasu v krogu domačih in sorodnikov praznoval sedemdeseti rojstni dan župnik Maks Ipavec, po rodu iz župnije Cerklje. Ob praznovanju je prejel veliko čestitk, med drugimi tudi od cerkljanskega župana Francja Čebulja in velesovskega župnika Slavka Kalana. Praznovanje so mu polepšali pevci Šenturškega okteta, ki so mu zapeli tudi več Ipavčevih pesmi.

Njegova rojstna vas je Zalog pri Cerkljah. Na teološki fakulteti je diplomiral leta 1976 in bil istega leta posvečen v duhovnika. Kaplan je bil v župniji Trebnje, pri Sv. Jakobu v

Ljubljani in v župniji Videm-Dobropolje, župnik pa je bil najprej v Begunjah pri Cerknici, Ribnici na Dolenjskem in Naklem, sedaj pa je že 15 let spet župnik na notranjski župniji

Begunje pri Cerknici. Poleg dušnega pastirstva se ukvarja s pisanjem. Napisal je že več knjig, tudi knjigo o stricu, škofu Jožetu Kvasu. Sredi oktobra je v samozaložbi izdal knjigo

Duhovnik med nebom in peklom. Za takšen naslov se je odločil, ker duhovnik pluje skozi duhovniško življenje med dobrim in zlim. Zanj je uvodne misli napisal škof Anton Jamnik.

Župnik Maks Ipavec s sorodniki in županom Francem Čebuljem

RAZVEDRILU

GG

ČAROVNICE, BUČE IN METLE

Zadnja nedelja v letošnjem oktobru je bila čarovniško obarvana – 31. oktobra namreč praznujejo čaravnice. Včasih se kdo pošali, da je to ameriški pust, najmlajšim pa gredo po glavi predvsem strašljive zgodbe, sladkarije in čarovniški kostumi.

A. B., V. S.

Gorenjska se je tako predala čarovniškemu vzdušju. Bučam, metlam, čarovniškim zvarkom. Je bilo pa tudi vreme čarovnicam resnično naklonjeno, tako da so predvidene prireditve na prostem organizatorji lahko izpeljali, seveda ob upoštevanju vseh pravil in priporočil, saj koronasituacija še kar vztraja.

Najlepša preddvorska čarovniška metla

V sklopu dogodkov gRajske jeseni se je preddvorski grad Dvor za en dan prelevil v pribežališče (dobrih) grajskih čarovnic. Marsikdo namreč ne ve, da v pritličju omenjenega gradu domuje prijazna čarovnica Priletičnica, ki praznuje ravno na dan, ko praznuje tudi pisana slovenska beseda, za katero pa v grajski tiskarni skrbi mojster Janez. Pa so se grajski odločili, da priredijo veliko zabavo. Na grajskem dvorišču je tako potekal Dan čarovnic, na katerem je Priletičnica poskrbela za poslikavo obrazov, izdelavo strašnih buč in izbrala najbolj domiselno okrašeno čarovniško metlo. Med 15 metlami je bilo kar lepo število otroških, in kot smo lahko videli, se pri okrasitvah nihče ni »držal nazaj«. Metle so bile prave lepoticke, saj so se svetile od čarobnega prahu, blestele v soju raznobarnih lučk, se bohotalo pod težo cvetov, niso pa

Tako kot pri bučah tudi pri okraševanju metel človeška domišljija nima meja. / Foto: Alenka Brun

manjkale tudi takšne s strašljivim videzom. Kdor je želel, si je lahko ogledal tudi grad in čarovniško kuhinjo, otroci pa so se ves dan na moč zabavali na ustvarjalnih delavnicah. Pred grajsko tiskarno pa so na dvorišču gradu Dvor v počastitev dneva reformacije gostili še delavnico izdelave Trubarjevega Abecednika z mojstrom Janezom. Grajski tiskar je obiskovalce popeljal tudi po grajski tiskarni, jim predstavil kratko zgodovino tiskarstva, vsak pa si je lahko odtisnil portret Primoža Trubarja. Ta je skupaj s Priletičnico otroke pozdravil že ob začetku grajske zabave

skozi okno v prvem nadstropju gradu.

Naj tržiška buča

V petek, 29. oktobra, je Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Tržič povabilo na tekmovanje za najbolj izvirno tržiško bučo. Tekmovanje je bilo v gasilskem domu na Balosu, kjer so pred vhom člani društva poskrbeli za pravi čarovniški sprejem z duhovi in ognjem, ki so ga v nadaljevanju uporabili še za peko kostanja. Tekmovanja se je udeležilo tudi nekaj nadobudnih najmlajših v družbi staršev ali dedkov in babic, vseeno pa ni veljalo pravilo, da starejši

kot si, večjo bučo si si izbral. Najstniki so si sicer res izbirali večje, so pa tudi tisti, ki hodijo še v vrtec, posegli po velikih bučah. Na koncu so tri najizvirnejše buče nagradili, prav vsi pa so za sodelovanje na dogodku Naj tržiška buča od organizatorja dobili simpatično diplomo. Najbolje so se odrezali Julija Fajfar, Aylin Etemaj in Miha Pavlin Jagodic.

Veronika Hladnik, mentorica mladine v PGD Tržič, pojasni: »Julija je bila izbrana, ker se je spomnila, da ima njena buča lahko tudi zobe in lase, za njihovo izdelavo pa je uporabila koruzo. Aylin je bila tista, ki se je spomnila, da njena buča lahko poje koruzo; Miha pa je prišel z zamudo in kljub poškodbi roke vseeno izdelal unikatno bučo z rožički.« Dodala je še, da so bile ob koncu tekmovanja pravzaprav vse buče videti čudovite, saj podobnosti med bučami ni bilo, kar dokazuje širino otroške domišljije.

Plesale v vetru

Od konca septembra pa do zadnje nedelje v oktobru je Arboretum v Volčjem Potoku tradicionalno gostil razstavo, posvečeno bučam. Lani so zadnji teden oktobra združili z bučami, s pravljičnim svetom, dodali pa so mu še pridih čarovnic. Razstavo so poimenovali Bučne igrarije. Ob poteh pa so po bolj ali manj skritih kotičkih obiskovalca pozdravljale še buče različnih velikosti, barv in oblik. Takšne, ki jih lahko izdolbite in jim z izrezovanjem sprednjega dela buče nadenete srhljive ali

V drevoredu Arboretuma so obiskovalce pozdravljali duhovi. / Foto: Alenka Brun

Takole so zamisli tekmovalcev v Tržiču dobivale končno podobo. / Foto: Alenka Brun

simpatične obraze, jih v postavitvah uporabite za jesensko tihožitja, pa tudi tiste, s katerih lahko doma pripravite izjemno okusno bučno juho. Letos ste si buče lahko ogledali v šotoru pred pristavo, dekorirane so bile z okrasnim zeljem in travami, cvetočimi enoletnicami, dvoletnicami in trajnicami ter jesenskimi plodovi. Marsikdo je ob pogledu na razstavo buč dobil navdih tudi za dekoriranje domačega okolja. Seveda brez čarovnic ni šlo. Te so našle svoj začasni dom ob drevoredu in pri Jezeru rdečega javorja, kjer so tudi poplesavale v krogih. Na eni izmed objav na Facebooku smo celo opazili, da je njihovo veselo rajanje navdušilo znanega Franca Pestotnika - Podokničarja. So ga kar malo zasrbele pete in se jim je pridružil v krogu.

Strašna zabava v Grajski kavarni

Noč čarovnic je bila minulo soboto in nedeljo tudi navdih za nekatere gostince, ki so ponudbo prilagodili temu tudi pri nas vedno bolj priljubljenemu prazniku. Še posebno primeren za čarovniško vzdušje je prostor znotraj obzidja škofjeloškega gradu, kjer domuje priljubljena Grajska kavarna. Njej šef je znani barman Anže Tomšič, ki je letos poskrbel za temeljito prenovo, v lokalu pa se vedno dogaja kaj zanimivega. Minulo soboto je zamešal prav posebne koktajle, primerne tako za čaravnice kot njihove oboževalce. Strašna noč je postregla tudi z ognjeno zabavo, malce strašljivimi sladicami in vsem drugim, kar sodi na zabavo ob noči čarovnic.

Anže in Daša sta v škofjeloški Grajski kavarni poskrbela za pravo čarovniško vzdušje. / Foto: Vilma Stanovnik

Čarovniški prsti so bili kljub svojemu grozljivemu videzu zelo okusni. / Foto: arhiv šole

PESMI MLADIH

Pesem ljubezni

Napiši pesem zame, pesem ljubezni, ko plešem v dežju in si zmočim krila.

Mokra krila ne morejo leteti.

Nariši mi nasmeh, nasmeh sreče, ko čakam brezčasno in si brišem solze.

Solz v dežju ne vidi nihče.

Napiši pesem zame, pesem ljubezni ko sem v pričakovanju, da skupaj doseževa zvezde.

Posuši moja krila, obriši mi solze.

Napišem pesem zate, pesem ljubezni, ki jo čutim do tebe, odkar te poznam.

Kristina

Pesem je tista, ki razkriva čustva, žalostna ali vesela. Vsak od nas, ki je kdaj napisal pesem, ve, da je pesem tista, ki nas lahko nauči leteti kljub mokrim krilom. **Meta**

Pesmi pošljite na elektronski naslov pesmi.mladih@gmail.com ali pisno na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj.

ČAROVNIŠKI VAJENCI

Za nadarjene in radovedne učence na Osnovni šoli Matije Čopa Kranj so v tednu pred t. i. krompirjevimi počitnicami pripravili dva čarovniška večera, na katera je bil vstop dovoljen le s čarovniškim pripomočkom, kot so klobuk, palica, metla ...

Mateja Rant

Noč čarovnic, kot jo praznujejo v Združenih državah Amerike pred prvim novembrom, dnevom spomina na mrtve, v naši tradiciji nima posebnega mesta. Kljub temu pa so čaravnice burile domišljijo mnogim pesnikom, slikarjem in pisateljem, o njih je pisal že Janez Vajkard Valvasor, so poudarili čarovniški mojstri in njihovi mentorji s Čopove šole. Burijo pa tudi otroško domišljijo, so opazili mentorji nadarjenim in radovednim učencem na omenjeni šoli ter zato zanje pripravili dva zabavna, raziskovalna in ustvarjalna večera na temo čarovništva.

Učenci so iz svojih čarovniških gnezd privihrali na metlah in se zbrali okrog čarovniškega »piskra« v strašljivo okrašeni učilnici. Najprej jih je čakalo krstno raziskovalno tekmovanje

V likovni ustvarjalnici so izdelali čaravnice na metlah z gibljivimi rokami in svetlečimi očmi. / Foto: arhiv šole

za prave čarovniške vajence. Prek skritih vprašanj so spoznavali zgodovino čarovništva na Slovenskem, stereotipe o čaravnicah in čarovniške zgodbe tako slovenskih kot tujih avtorjev, pri čemer seveda niso pozabili niti na

Harryja Potterja, posvetili so se še čarovniškemu trikovi in zvarkom ... »Gradivo za vajeniška vprašanja smo mentorji črpali predvsem v knjižnih gradivih in sestavili vprašanja z različnih področij: matematičnega,

zgodovinskega, geografskega, literarnega, medkulturnega in naravoslovnega,« je pojasnila koordinatorka skupine za delo z nadarjenimi učenci Vlasta Košnik Škrjanc. Po »ogrevanju« so otroci na novo pridobljene čarovniške moči preizkusili na delavnicah: ustvarjali so kratke igrane filme in strašljive stripe ter pripravili računalniški kviz na čarovniško tematiko. V likovni ustvarjalnici so izdelali čaravnice na metlah z gibljivimi rokami in svetlečimi očmi. Prikazali so tudi svoje kuharske veščine – namesto klasičnih piškotov so spekli čarovniške prste. »Njihove čarovniške dobrote so bile zelo okusne kljub grozljivemu videzu,« jih je pohvalila vodja delavnice Anita Kržan. Po besedah Vlaste Košnik Škrjanc je bila povsod prisotna močna ustvarjalna sila, ki je čarovniške vajence spremenila v prekanjene čarovniške mojstre, ki so na koncu prejeli tudi diplome za uspešno opravljeno vajeniško dobo.

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKO • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKO

DOPUST NA BONE (2)

V BOHINJU DRUGAČEN RITEM

Alenka Brun

Terme sem izbrala tudi zato, ker v Bohinju hotel nima pravega bazena, le manjšega, ki je namenjen gostom velnesa. Nisem pa pomislila, da je bil prvi teden v letošnjem septembru še tako topel, da bi se lahko kopala v jezeru. Bolj me je v Bohinju vleklo zaradi hoje okoli jezera. Tako sem se naplavala v termah. Da pa sem se izognila gneči – prave pravzaprav niti ni bilo zaradi omejenega števila ljudi v bazenu –, sem bila med prvimi »jutranjiki«. V preteklosti sem si bazenski prostor delila največ s tremi, štirimi upokojenci, tokrat pa so bile med plavalci mlajše osebe. V Rimskih termah je na voljo še zdraviliški turizem, tako da se razpredanju o poškodbah in rehabilitaciji težko izognem – tudi v bazenu.

So bili pa trenutki in prizori, ko sem se še ves dan ob spominu nanje muzala. Med dopustniškim plavanjem v bazenu pač ne razmišljaš veliko, predvsem gledaš okoli sebe, in če so ljudje preglasni, potem slišiš tudi kaj, kar bi bilo vseeno, če ne bi. »Zmagal« je zagotovo prizor para srednjih let, ko je soprog takoj prečil glavni

zunanji bazen in se namenil v sosednjega oziroma malce večji džakuzi. Pa mu je žena precej na glas dala vedeti, da tako ne bo šlo. Najprej bosta petnajst minut plavala, potem pa bo lahko šel »ritko gret med mehurčke« ... Spet drugič so trije fantje v slogu počitniškega »namakanja« glasno razglabljali, ali bazen klorirajo ali ne ...

Pritlični velneški del Hotela Bohinj z manjšim bazenom. Trenutno okolica uporabnikom savn in bazena še ne nudi pretirane zasebnosti. Bodo morala drevesa še malce zrasti.

V Bohinju sem ubrala drugačen ritem.

Hotel Bohinj stoji tik ob jezeru. Vsakič sem se prebudila v megleno jutro, vendar se je do desetih dopoldne megla dvignila in sledil je sončen dan.

Najprej je bil na vrsti zgodnji zajtrk. Moram priznati, da sem ob vseh opevanjih zajtrka od ljudi, ki so v hotelu bivali poleti, pričakovala več. Okolje, posodice, razporeditev samopostrežne jedilnice, vse je bilo več kot izjemno, a izbor hrane je bil po mojem mnenju podoben klasičnemu, kljub poudarku na lokalnem in res dobrem izboru naravnih sokov. Morda nas je bilo (med tednom) premalo v hotelu, morda je manjkal tisti posebni dotik posameznika, ki je zadolžen za pripravo zajtrka, morda sem že prevečkrat zajtrkovala v hotelih s podobno tematiko pri severnih sosedih ...

In ko so prvi sončni žarki prodrli skozi meglo, sem

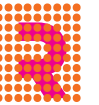

Pogled na Hotel Bellevue v Bohinju

jo – obuta v pohodniške čevlje in z manjšim nahrbtnikom na ramah – že mahala raziskovat bližnjo okolico. Najbolj me je vleklo v bližino jezera, sem se pa odpravila tudi do starega, znamenitega hotela, ki je v oddaljeni preteklosti, sedaj odeti v meglen spomin, gostil znamenito angleško pisateljico detektivskih romanov Agatha Christie – do Hotela Bellevue v Ribčevem Lazu. Že ob vzhodu dovoza k hotelu obiskovalca pozdravita čez cesto speljana debela veriga in slovensko-angleški napis, da je prehod prepovedan

in objekt pod video nadzorom. Nekaj metrov naprej pa radovedneže pozdravi še ena tabla, ki še dodatno, z velikimi rdečimi črkami opozarja, da je zaradi možnosti poškodb dostop v hotel in okolico hotela strogo prepovedan in (seveda) na lastno odgovornost. Hotel razjeda zob časa, čaka kot pozabljena Trnuljčica na boljše čase. Spominja pravzaprav na hiše, ki bi sodile v pripovedi omenjene pisateljice. Celo tišina, ki ga obdaja – če za trenutek zadržiš dih – je strašljivo glasna ...

(Se nadaljuje)

PRAZNOVANJA

ŠESTDESET LET OD ZAKLJUČKA SREDNJE ŠOLE

Foto: osebni arhiv

Praznovanje šestdesete obletnice zaključka srednje ekonomske šole v Kranju so nekdanji dijaki zaradi epidemije prestavili za dobro leto in se konec septembra 2021 srečali v gostilni Benedik v Kranju. Skupaj s profesorjem Milanom Ahačičem jih je prišlo petnajst. »Lep in prijazen dan je bil, veseli smo bili druženja in pogovorov. S hvaležnostjo smo se spominjali šolskih dni in profesorjev ter skrbnega in strogega ravnatelja g. Ažmana, veliko so nas naučili, včasih je bilo težko, toda naša generacija je bila borbena. Veseli smo, da živimo v samostojni Sloveniji, toda boli nas, da se odnosi med ljudmi slabšajo, več bi morali narediti za boljšo organiziranost, solidarnost, enotnost in povezanost z delovno izkušenimi ljudmi,« je povedal Jakob Mavsar iz Most pri Žirovnici, ki je tudi po zaslugi kranjske ekonomske šole postal pooblaščen revizor.

Presenetili so jo s torto

Nina Pušlar, priljubljena slovenska pevka, je pred nekaj dnevi, natančneje 25. oktobra, dopolnila 33 let. Rojstni dan je praznovala v krogu domačih, ki so jo presenetili s torto. Simpatično fotografijo slavljenke smo opazili na njeni uradni strani na Facebooku, ki je na zadnji dan oktobra beležila več kot dvanajst tisoč ogledov in dva tisoč rojstnodnevnih komentarjev oziroma voščil.

Foto: osebni arhiv

Novorojenčki

V kranjski porodnišnici se je v minulem tednu rodilo 19 dečkov in 12 deklic. Najtežji je bil deček, ki je tehtal 4274 gramov, najlažja pa deklica s 1750 grami. Na Jesenicah se je skupno rodilo 9 otrok, od tega 4 dečki in 5 deklic. Najlažji je bil deček z 2720 grami, najtežja pa deklica – tehničarica ji je pokazala 4080 gramov.

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa, izkoristite popust v višini 10 odstotkov. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975.

Gorenjski Glas

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Mesto«

Rada prebiram vaše odgovore in sem se odločila, da vas prosim za odgovor in nasvet. Imam prijatelja, ki je bolan, ampak o tem noče govoriti. Ali naj mu pomagamo ali je bolje, da ga pustimo pri miru. Po glavi se mi pleče, da bi s hčerko zamenjali stanovanje. Z njo o tem nisem nič govorila, ker jaz nimam toliko financ za prenavo. Zdaj bo kmalu zima in imamo čas vsi malo predeleti te zadeve, na pomlad bi se pa dogajalo, če se bo. Iskreno se zahvaljujem za odgovor.

Dobro je znana misel, da ni vsak prijatelj, ki v dobrih časih te pozna, le v hudih dneh trpljenja spoznaš prijatelja življenja. Vendar je žal tako, da pomagamo lahko samo takrat, ko nam oseba to dovoli, sicer pa

je to nemogoče. Prijatelj je v obdobju, ko si želi biti sam in o svojih težavah noče nikomur govoriti. Še do konca leta se bo začel čustveno odpirati in takrat mu boste lahko pomagali. Do takrat, ko se sam ne odloči, vam svetujem, da ga pustite pri miru in ne začenjate teme o zdravju oziroma boleznih. Stanje se mu bo počasi stabiliziralo in na koncu se vse uredi. Ideja o zamenjavi stanovanja je dobra in v bistvu tudi glede financ odlična za vas. Tudi hči bo zadovoljna. Kot vidim, finančno dobro stoji in bi ji odgovarjalo imeti več prostora. Bo tako, kot predvidevate že sami: čez zimo bodo potekala dogovarjanja in usklajevanja, na pomlad pa se bo začelo dogajati. Lepo vas pozdravljam.

»Upanje«

Spoštovana gospa Tanja. Prosim vas, da pogledate in poveste, kaj se dogaja v naši družini. Vse bolj postajam razočarana. Nič ne naredim prav... Ali bo kdaj bolje v naši družini? Kakšna prihodnost čaka sinova? Je kakšno upanje za mlajšega? Lep pozdrav.

Je stanje, ko smo jezni, užaljeni, prizadeti ali pa žalostni. Po mojem mnenju je najhujše takrat, ko nas razjeda razočaranje. Razočaranje nad seboj ali nad drugimi. To se dogaja vam – razočaranje. Brez skrbi in nikar se ne obtožujte saj vas že drugi preveč, vse naredite prav. In ravno ker se drugi tega zavedajo, ste obtoženi, da ste ravno vi krivi za vse. Dobro veste, da to ni res. V zadnjem času ste se precej spremenili – in to v

pozitivnem smislu. Vsi drugi pa se niso in ste jih na neki način pustili za seboj, kar pa jim ni všeč. Ampak vi zaradi tega ne smete odstopiti od svojih načel. Osebo ste dozoreli in poti nazaj ni več. Na splošno se bodo zadeve začele umirjati in bo vse skupaj malo lažje. Oba sinova si bosta uredila življenje, tudi pri mlajšem vidim dobre spremembe. Ne bodo čez noč, a v naslednjem letu boste večkrat presenečeni nad njegovimi uspehi. Starejši sin bo kmalu na prelomnici in dobro se bo odločil za prihodnost. Ne smete se toliko obremenjevati, saj s tem ne rešite nič, samo vi se potem slabo počutite. Upanje je tisto, ki mora biti, da lahko dosežete cilj. In vi ga boste. Prepričana sem. Imejte se radi. Srečno.

Mlada v spominih

Glasbeni duet z imenom Uroš in Tjaša sestavljata zakonca Uroš Steklasa in Tjaša Hrvat Steklasa. Pred enim letom sta (sedaj Domžalčana) predstavila svoj prvi album, letos poleti pa smo lahko prisluhnili pesmi Naj ti bo lepo, za katero sta videospot posnela na Zanzibarju, v njem pa

Uroš in Tjaša / Foto: arhiv Menarta (Andraž Martinšek)

poleg Masajev lahko vidimo tudi aktualno slovensko femme fatale Patricio Pangeršič. Poleti pa se je par začel aktivno pripravljati na prihod prvega otroka. Vemo tudi že, da pričakujeta deklico. Odločila pa sta se, da publiki prej predstavita še eno pesem. Ta je luč sveta ugledala nedavno, njen naslov pa je Mlada v spominih. Skladba slavi njuno ljubezen in z veseljem pozdravlja starost, ki se je po njih besedah ljudje vsekakor preveč bojijo. Kot pravita, njima starost predstavlja privilegij, sploh če jo lahko dočakaš v objemu ljubljene osebe. Veselita pa se tudi obdobja starševstva, ki je pred njima. »Gledava Tjašino prababico, ki bo z rojstvom najine hčerke dejansko postala praprababica. Tak naziv si želiva skupaj dočakati tudi midva, vmes pa ustvariti nešteto spominov, v katerih bova za vedno ostala mlada,« je še povedal bodoči očka, ki je tudi avtor besedila in glasbe nove pesmi. Pod aranžma in produkcijo skladbe se podpisujeta Krešimir Tomec in Mahir Sarihodžić, videospot pa je delo Perice Raia.

LAŽJI SUDOKU

9				1	3	7		
4			7	5				9
	8		2		1	5		
7	5			9	6			
	6	4			8	9		
		2	7			3	1	
5	6			1		2		
1			5	4				6
		9	6	8				5

Rešitev:

9	1	5	2	9	9	6	7	2
9	2	8	7	5	8	6	1	1
8	2	1	6	6	9	7	5	9
1	6	9	2	7	2	6	8	9
2	6	9	2	5	1	7	9	6
2	7	9	6	6	1	5	2	2
6	5	1	6	7	2	9	9	9
6	9	2	9	2	1	7	1	7
7	9	2	6	1	8	5	2	6

TEŽJI SUDOKU

8			4			2		
			3				8	5
	6			2		9		
	1	2				9		8
7								2
5		9				3	1	
	8			1			5	
1	9				5			
		3		4				1

Rešitev:

1	2	7	9	6	9	6	5	2
6	2	5	9	2	9	6	1	1
2	1	6	2	9	8	7	5	9
2	9	5	1	7	6	8	6	2
8	7	2	6	5	2	1	9	9
7	6	2	6	1	5	9	6	6
5	1	9	2	6	7	2	6	6
9	6	6	5	1	1	2	9	6

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

www.gorenjskiglas.si

V knjigi najdete recepte za res okusne jedi iz pese, sladkega krompirja, korenčka, pastinaka, hrena, koromača, zelene, redkvice, črne redkve, repe in kolerabe. »Naj bo več kot 60 receptov v knjigi, ki je pred vami, navdih za odkrivanje slastnih dobrot iz korenin!« pravi Barbara Remec.

Število strani: 152 / Mere: 17 x 23 cm, trda vezana

15
EUR

+ poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Ce želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

SESTAVIL: F. KALAN	VELEPO- SLANIK	PLEMIŠKA DVORNA DAMA	TOPE ŠKARJA	MITOLOŠKI LETALEC	FR. FIZIK (MARCEL)	KOZAŠKI POGLAVAR	Z MOSTOM POVEZAN JADRANSKI OTOK	RAČUNAL- NIŠKI POM- NILNIK	VOJAŠKI CASTNIK	NORMATIV	VOJAŠKO OKLEPNO VOZILO	IGRALKA MARGRET	PEVEC GARFUNKEL	ČRTOMIR IPAVEC	RIMSKA DVE
ČISTO PREMO- ZENJE				15			PESNICA SKERL IVAN RAOS	19	ANGLEŽEV SOSED	REDKA KOVINA (Sm) MALAVI (STARO IME)	5	ZOBNA GNILOBA			
NEKDANJI VOJAK Z MUŠKETO							NAJVIŠJI VRH V GORSKEM KOTARJU	13				GRŠKO RIMSKI STARI VEK			
BROM			PAPIGA ARA KOŽNO VNETJE				LUKA V IZRAELU, EILAT	PREDEL- OBMOČJE ZEMLJIN SATELIT							
LOJNA BULA			20				SMUČARSKI DOSKOK S POKLEKOM CUNJA								
MLEČNI IZDELEK				IGNAC PO DOMAČE IGRALEC PERRY			AM. REŽISER (GEORGE) NEM. REŽI- SER (FRITZ)			10	DURI	APARAT, NAPRAVA			
POLITIČNO ZATOČIŠČE				2	ZNAMKA CELAD NAROD V MJANMARU			PRETEP SPOPAD RAZA, PRASKA							
PODATEK O DNEVU, MESECU IN LETU					TURŠKI NAROD V RUSIJI TANTAL				23	KONEC POLOTOKA VOL- VOLICEK					
OTOK V KURILIH		12					INDIJSKI ŠAHIST PRILOGA JEDEM Z ZARA ODBOJKAR GASPARINI								
OPELČJE							DIVJA KOZA			PEVEC PESTNER KRČMAR, BIRT					
SLIKAR OMERSA															
DIPLOMAT- SKI PRED- STAVNIK											OBIRAČ	REDOVNICA			
NACE JUNKAR								8	LETOVIŠČE NA PAŠMANU IT. REŽISER (SERGIO)						6
ŠPANSKI SLIKAR (SALVADOR)											BOJAN UDOVIC VOJAŠKI ODDELEK				
ATAMAN ONEKOTAN RICCI RISNJAK VERON					OSMI GLASBENI INTERVAL DEL MOTORJA										
ORGAN VIDA										ORANŽADA KEM. ELE- MENT (At)					
DRŽAVA V SEVERNI AMERIKI				14											PEVKA KEUC
TRESENJE									1	LEON MAZI KANTON V SVICI					
ALBERTO TOMBA							MORSKA RIBA LOJZE KOLMAN								
STARO- RIMSKA PLATNENA STREHA											7				
PREDEL OB SEVERNEM TEČAJU															

Nagrade: 1. nagrada: darilna kartica OBI v vrednosti 20 EUR, 2. in 3. nagrada: knjiga Zdravje in jaz – Prijatelj

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 10. novembra 2021, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasu pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	

TI SI KRIVA, 1. DEL

Mamica

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Mira je ena tistih sodobnih žensk, ki si je vse, kar ima, ustvarila sama. S starši si ni mogla veliko pomagati, saj so še zase bolj slabo skrbeli. Vrsto let so živeli v najemniški garsonjeri.

»Šele na pritisk Rdečega križa in direktorja firme, kjer je delal oče, smo se z velikim negotovanjem preselili v večje stanovanje,« priveduje Mira.

»Vsejima je bilo odveč: kuhanje, pospravljanje, služba, tudi medve s sestro. Doma sta sedela pred televizorjem in drug na drugega prekladala odgovornosti, ki sta jih imela. S sestro sva bili zadolženi za smeti, za pospravljanje, likanje, tudi za kuhanje. Oče se včasih ni po ves teden preoblekel, mama se je umivala le pod pazduho. V omari je bilo polno piva, različnih čipsov, sira. Prave hrane pa nobene. Še dobro, da sva s sestro jedli v šoli. Jaz sem bila njena mama, ona je bila moj oče. Pazili sva druga na drugo. Že v prvem razredu sva se zakleli, da bova živeli drugače. Sestra, ki je bila starejša, je bila odločnejša od mene. Spomnim se, da sva iz revije Jana, ki sva jo včasih izmaknili v trafiki, izrezovali

članke o oblačenju, kuhanju, zdravem življenju. Ko sva bili v puberteti, nama je kdaj tudi spodrsnilo, a ne toliko, da bi se mentalno in telesno zapustili.«

Sami sta poskrbeli za štipendijo, sami sta si poiskali pristo dijaško sobo. Vsake počitnice, včasih tudi ob koncu tedna, sta bili polno zaposleni. Vedeli sta, da jima bo trda predla, če bi pozabili poskrbeti zase.

»Spomnim se, bila sem v drugem letniku gimnazije, imela sem že kar nekaj prihrankov. Ob njih sem se počutila varno. Nekoč pa pridem na banko in hočem dvigniti malo več denarja, da bi si kupila kolo. 'Nimate toliko,' mi je nič kaj prijazno rekla uslužbenka. Misli, lila sem, da me bo kap. Začela sem kričati in jo zmerjati. Odpeljali so me k vodji poslovalnice. Ta mi je povedal, da je imela mama večjo prekoračitev na osebni račun. Ker je bila zaradi moje nepolnoletnosti pooblaščenica tudi na mojem, si je -meni nič, tebi nič- 'izposodila' vse, do zadnjega evra. Takoj ko sem postala polnoletna, sem odprla nov račun na drugi banki.

S sestro se domov nisva veliko vračali. Misli, da so naju kdaj poklicali? Nikoli. Bili sva samorastniki, kakršnih danes ni veliko. Večina najinih vrstnic je bila odvisnih od svojih staršev tako finančno kot tudi čustveno.

S sestro sva doštudirali brez vmesnega pavziranja. Bili sva zelo ponosni na to! Prisegli sva na samsko življenje, na to, da bova zaslužili goro denarja in si v življenju maksimalno privoščili. Najini skupni prihodnosti se je prva izneverila sestra. Spoznala je tipa, v katerega

se je zaljubila. Poročila sta se na njen 26. rojstni dan. Moram reči, da mi je bilo zelo hudo, ko se je odselila k njeemu. Svaka sem imela rada, saj je bil dober človek z velikim srcem. Prve mesece, ko sem bila sama, sem imela kar nekaj čustvenih težav sama s seboj. Nisem vedela, kaj naj počnem. Sestra je bila tista, ki me je zmeraj znala motivirati in predramiti, ko sem se zavela v svoje temnačno razpoloženje. Iz otopelosti me je dvignila novica, da se je rodil nečak. Vzela sem dopust, sedla na vlak in ter obiskala sestro.

V kupeju sva bila le dva: neki moški in jaz. Iz Ljubljane do Gradca je bila dolga pot. Kmalu sva se začela pogovarjati - neprisiljeno in zelo spontano. Ko je v Mariboru izstopil, mi je ob slovesu pustil svojo telefonsko številko.

Začela sva se družiti. V bistvu me je obiskoval v Ljubljani, k sebi, v Mariboru, me ni vabil. Kmalu sva se do te mere zblížala, da sva začela razmišljati o skupnem življenju. Malo sem sicer pogrešala metuljčke, ki sem jih opazila pri sestri. Pri meni jih ni bilo. Gorazd se mi je zdel prijazen, vljuden, spoštljiv. Zakaj ne bi poskusila, sem si dopovedovala. Pa tudi sicer je bil urejen, dobrodušen, ni ne pil ne kadil. Sestra me je včasih zbadla, da je preveč popoln. Namesto da bi me zaskrbelo, sem bila ponosna nanj. Nekaj mesecev pred poroko sem spoznala tudi njegovo mamo. Že v trenutku, ko mi je stisnila roko, sem nagnosko ugotovila, zakaj je Gorazd takšen, kot je. Bila je zelo dosledna, disciplinirana. Če se ji je zdelo, da govori neumnosti, ga je samo pogledala. Takoj je umolknil in obrnil pogovor na kakšno drugo temo. Sredi priprav na poroko nisem imela časa razmišljati. Ali pa nisem hotela? Če bi bila le za centimeter bolj pri pameti, bi spoznala, da je

moški mojega življenja potreboval zgolj ljubico, žensko za seks. Osebo, s katero si je življenje delil, je že imel. Vse, kar se je med nama dogajalo, ji je nesel na nos. O ključnih zadevah je potem skozi njegova usta odločala mamica.

Poročila sva se in zaživela skupaj. Zelo malo je prispeval za stroške, nič za najemnino. Njegova mamica je menila, da je stanovanje napisano na moje ime, da naj zato krijem tudi stroške. Tudi prav. Navajena sem bila samostojnega življenja, niti na kraj pameti mi ni padlo, da se mi dogaja krivica. Edino, kar me je motilo, je bilo, da je še zmeraj polovico plače dajal mami. Menda zato, ker se mu je smilila, ker zaradi njegove poroke 'nima nič več od življenja'.

Čez noč so se začele pojavljati težave v spolnosti. Izgovorov, da 'ne more', da 'ni pripravljen', da je 'utrujen', je bilo vsak dan več. To mi ni bilo všeč, kajti seks sem imela rada. Za vse sem znala poskrbeti sama, teoretično sem moškega potrebovala le v postelji. Bolj ko sva se oddaljevala drug od drugega, bolj je bil čez dan nežen in pozoren do mene. Poskušala sem vse mogoče. A tista stvar, ki je pri seksu najpomembnejša, se ni več hotela niti premakniti. Ne rečem, če bi bil Gorazd star osemdeset ali več let, a pri dobrih tridesetih?! Ko je odhajal od doma, lepo urejen, dobre volje, sem stala pri oknu in opazovala, kako so se mimoidoči obeh spolov ozirali za njim. Preden sem odšla v službo, sem se največkrat zjokala. In to jaz, ki v življenju nisem potočila solze!

Tistega 15. novembra ne bom pozabila. Okoli pol desetih me je poklicala tašča in mi povedala, da je njen Gorazd doživel živčni zlom. Da je poskušal narediti tudi samomor. 'Ti si kriva!' mi je zabrusila...«

(Konec prihodnjič)

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA KATJA DOLENC

Zopet je tu čas velikih oranžnih buč, ki lahko zdaj, ko so odslužile beleženju praznika noči čarovnic, postanejo sestavina za kakšno okusno jed.

Bučna juha

Potrebujemo 500 g bučnega mesa, 500 g korenja, čebulo, 2 stroka česna, malo muškatnega oreška, poper, sol, olivno olje, 2 žlici kisle smetane, listke svežega peteršilja in zelene.

V posodo nalijemo malo olja, dodamo na kocke narezano bučno meso, korenje, čebulo in strt česen. Malo popražimo, nato zalijemo z vodo in pustimo zavreti. Ko zavre, dodamo muškati orešek, poper in sol. Ko je juha kuhana, jo pretlačimo s paličnim mešalnikom. Nato vanjo vmešamo kisló smetano in dobro premešamo z metlico. Deset minut preden jo postrežemo, vanjo vmešamo na drobno narezan peteršilj in zeleno.

Palačinke z bučnim nadevom

Za testo potrebujemo 250 g moke, 2,5 dl mleka, 4 jajca, 2,5 dl mineralne vode, žličko parmezana, pol žličke karija in 40 g masla. Za nadev: 500 g bučnega mesa, 2 čebuli, 3 žlice olivnega olja, žličko masla, 2 žlici nasekljanega peteršilja, strok česna, pol žlice karija in muškati orešek. Za omako: 100 g kisle smetane, 2 žlici paradižnikove omake, žličko nasekljane bazilike in 2 žlici naribanega sira.

Za testo najprej stepemo rumenjake z mlekom, nato dodamo moko, mineralno vodo, parmezan, sol in kari. Vse dobro zmešamo in pustimo počivati pol ure. Pred začetkom peke palačink previdno vmešamo še čvrst sneg iz beljakov. Za nadev pripravimo bučno meso in ga narežemo na kocke. Čebulo olupimo, nasekljamo in jo na olju prepražimo, da postekleni. Dodamo bučno meso, dolijemo malo vode, pokrijemo in dušimo 20 minut na majhnem ognju. Ko odstranimo z ognja, vmešamo maslo, zmečkamo v pire in po potrebi zalijemo z vodo. Začnimo s soljo, peteršiljem, česnom in muškati oreškom. Za omako zmešamo kisló smetano, paradižnikovo omako in baziliko. Palačinke napolnimo z nadevom in jih zložimo v nizko namaščeno ognjevarno posodo. Preljemo jih z omako in posujemo z ribanim sirom. Za deset minut jih damo v pečico, ogreto na 180 °C.

Bučna pita s smetano

Za testo potrebujemo 250 g moke, 100 g masla, jajce, po pol žličke soli in sladkorja, 2 žlici jabolčnega kisa in 3-4 žlice zelo mrzle vode, za nadev pa 400 g bučnega pireja, 2,5 dl kisle smetane, 1 dl mleka, 175 g rjavega sladkorja, 2,5 dl sladke smetane, 3 jajca, četr žličke cimeta, ščepec klinčkov, ingver in muškati orešek.

Zamesimo testo in ga za 1 uro shranimo v hladilniku. Bučni pire (bučno meso smo pred tem skuhalo na sopari ali spekli v pečici) zmešamo s kisló smetano, mlekom, sladkorjem, jajci in začimbami. Testo razvaljamo v okroglo ploščo in ga položimo v okrogel namaščen model za pite ter prekrijemo z bučnim pirejem. Pito pečemo eno uro pri temperaturi 200 °C. Postrežemo še toplo s stepeno smetano.

LAHKE JEDI

Hitre in enostavne jedi

ERIKA JESENKO

Današnji način življenja nas sili, da smo vedno v pogonu in nenehno nekam hitimo oziroma nikoli nima mo časa. Ob tem so še kako dobrodošle jedi, ki so hitre in enostavne za pripravo, a kljub temu pojemo nekaj konkretnega.

Za pripravo telečjih zrezkov s paradižnikom in baziliko potrebujemo: pol kilograma telečjih zrezkov, 4 stroke česna, 2 žlički gorčice, nekaj listov sveže bazilike ali pol žličke suhe, 0,5 dl vina, 2 srednje velika paradižnika, 100 g mocarele, 1 žličko olivnega olja.

Telečje zrezke z obeh strani solimo, popramo in

premažemo z gorčico. Ponev dobro segrejemo, prilijemo olivno olje ter na njem zrezke popečemo z obeh strani. Zalijemo z belim vinom; ko izhlapi, primešamo česen. Ponev pokrijemo in kuhamo 30 minut oziroma toliko časa, da se teletina zmehča. Nato na vsak zrezek položimo rezino mocarele in nekaj rezin paradižnika. Posujemo z baziliko in kuhamo še 5 minut.

Za pripravo testenin s porovo omako in piščancem potrebujemo: 0,5 kg polnozrnatih testenin, 400 g piščančjega fileja, 1 srednje velik por, 3 stroke česna, 1 dl belega vina, 6 topljenih

sirčkov, 2 dl mleka, sol in poper, pol žličke karija, 2 žlici olivnega olja.

Piščančji file narežemo na manjše kocke ter ga solimo in popramo ter potresemo s karijem. Ponev segrejemo, prilijemo žličko olivnega olja ter na njem popečemo piščančje kocke. Pečeno meso prestavimo v skodelo,

ki jo pokrijemo. V ponev, kjer se je pekel piščanec, prilijemo drugo žličko olivnega olja ter na njem na hitro prepražimo na kolesca narezan por in nasekljan česen. Zalijemo z belim vinom, in ko delno izhlapi, dodamo topljeni sir in vse skupaj prelujemo z mlekom. Med stalnim mešanjem kuhamo, da

se sirčki raztopijo, omaka pa se zgosti. V omako nato vmešamo še pečeno piščančje meso. Testenine skuhamo v osoljeni vodi, odcedimo in jih postrežemo skupaj z omako.

Nasvet: Če omaka postane pregosta, jo razredčimo z nekaj žlicami vode, v kateri so se kuhale testenine.

Tudi prihodnost je v povezovanju

Z otvoritveno večerjo in tržnico lokalnih dobrot so se v petek na vrtu Vile Podvin začeli Okusi Radol'ce. Prireditelvi tudi v letošnjem novembru povezuje lokalne gostince, ki svoje kuharske kreacije ustvarjajo izključno iz lokalnih in sledljivih sestavin.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Meniji so ves mesec na voljo v devetih gostilnah Okusov Radol'ce – Vili Podvin, Gostišču Draža, Gostišču Tulipan, Gostilni Pr' Tavčar, Gostilni Kunstelj, Restavraciji Center, Gostilni Lectar, Restavraciji Tabor in Gostilni Avguštin.

Kot pravi Kaja Beton, vršilka dolžnosti direktorice Turizma Radovljica, je projekt po osmih letih dobro uveljavljen v lokalnem prostoru, povzeli pa so ga tudi v številnih drugih okoljih. »Lokalno povezovanje je dobilo svoje mesto v slovenski kulinariki in gastronomiji; povezovanja med gostinci in lokalnimi ponudniki je vedno več. V začetku je bilo omejeno bolj na november oziroma projekt Okusi Radol'ce, zdaj pa se je marsikje razširilo na

vse leto. Nekateri gostinci se povezujejo z novimi in novimi pridelovalci in jih na ta način spodbujajo k dodatni pridelavi. Dobro se odzivajo tudi gostje, ki so, sploh v zadnjem obdobju, pripravljeni za hrano, ki je kvalitetnejša, tudi nekaj več plačati. In če je pred desetletjem november veljal za mesec, ko so bile gostilne zelo slabo obiskane, se zdaj številne od njih lahko pohvalijo z enim bolj obiskov v letu,« je zadovoljna Betonova, ki ob tem poudarja, da je s tem dosežen tudi dolgoročni cilj, to pa je krepitev obiska pred glavno turistično sezono in po njej.

Projekt bodo nadgrajevali predvsem na področju ponudbe lokalnih pridelovalcev; nekateri od njih so se v petek še zadnjič predstavili na vrtu Vile Podvin; tržnica lokalnih pridelovalcev se

namreč z decembrom – tako kot ekipa kuharskega mojstra Uroša Štefelina – seli v Radovljico.

»Z veseljem sodelujemo in pozdravljamo idejo o vključevanju lokalnih pridelovalcev v gostinsko ponudbo, prav tako se radi pokažemo na dogodkih, kot so lokalne tržnice. Ponosni smo na svoje sodelovanje tako z Okusi Radol'ce kot tudi na našo domačo znamko Bohinjško in povezovanje z bohinjškimi ponudniki. S sodelovanjem v takšnih verigah širimo prepoznavnost, trge pa tudi svoja obzorja; brez povezovanja danes več ne gre,« pravi Lucija Gartner iz Bohinje.

Z njo se strinja tudi Andrej Šlibar, kmet iz Dvorske vasi v neposredni bližini Podvina. »Ponosen sem na sodelovanje z Urošem

Gostinci, vključeni v Okuse Radol'ce, in njihovi dobavitelji so se v petek predstavili na vrtu Vile Podvin. Tržnica lokalnih dobaviteljev, ki so jo v zadnjih letih enkrat mesečno pripravljali v Podvinu, se z decembrom seli na trg pred cerkvijo v starem mestnem jedru Radovljice.

Štefelinom, ki mu dobavljam predvsem mesnine in jagode. On je tisti, ki za svoje jedi izbira le najboljše surovine, v zadnjem obdobju

pa se tudi ljudje nasploh vse bolj zavedajo, kaj je dobra domača hrana, in so zadnje pripravljene odšteti tudi kakšen evro več.«

Letošnji Okusi Radol'ce se bodo zaključili konec novembra s prireditvijo ob priliki lučk na Linhartovem trgu v Radovljici.

Župnijski misijon na Jezerskem

ALENKA BRUN

Jezersko – V dneh med 7. in 14. novembrom bo na Jezerskem potekal Župnijski misijon – Prenova duhovnega življenja župnije. Poleg svetih maš bo ob večerih, in sicer ob 19. uri, potekal bogat program z gosti v dvorani Korotan. Misijon bodo začeli na Jezerskem z nedeljsko mašo v farni cerkvi ob 8. uri in navedenom misijonarja Viliha Lovšeta, že takoj v ponedeljek, 8. novembra, se bosta v dvorani Korotan predstavila Marija in Andrej Štremfelj (Objem na vrhu gora), dan kasneje pa še zakonca Nina in Matjaž (Ko v družini umre pogovor). Sreda bo namenjena Tonetu Partljiču (Slovenec sem, tako je mati djala ...) V četrtek, 11. novembra, bo dvorana gostila

mariborskega nadškofa Alojzija Cvikla (Slomšek za naš čas), gledališki igralec Gregor Čušin bo prišel na oder dvorane 12. novembra s temo Slovenska Cerkev jutri, sobota pa bo glasbeno obarvana, saj bo farna cerkev gostila celovečerni koncert Slovenskega okteta. Na zadnji dan, v nedeljo, 14. novembra, pa bo imel nadškof Stanislav Zore ob 9. uri v farni cerkvi poleg maše tudi nagovor. Svete maše bodo sicer poleg farne cerkve še v Ravnem – 7. novembra ob 10. uri, ob 8. do 12. novembra pa ob 9. uri; medtem ko bo v farni cerkvi maša v omenjenem obdobju in tudi 13. novembra ob 17. uri. Na predzadnji dan misijona pa bo od 9. do 15. ure potekal še otroški oratorij na temo Slomšek, naš prijatelj in vzor.

Donacija ljubljanski porodnišnici

Ljubljana – Poslovni sistem MK Group in Gorenjska banka z AIK bančno skupino so Kliničnemu oddelku za perinatologijo Ginekološke klinike Ljubljana, kjer se rodi skoraj tretjina vseh novorojencev v Sloveniji, podarili 120 tisoč evrov. V ljubljanski porodnišnici bodo prejeta sredstva namenili prenovi poporodnih sob, ki bodo po novem dosegale najvišje standarde, ki porodnicam in njihovim družinam ponuja dodatno stopnjo varnosti in udobja. Porodnicam se bodo v novo urejenih poporodnih sobah lahko pridružili tudi njihovi partnerji. Slovenska donacija je del širše kampanje v regiji. Poslovni sistem MK Group in AIK bančna skupina so pri nas že prepoznani po družbeno odgovornih akcijah Zahvala herojem in pomoči dečku Krisu.

MojeDelo.com

STYRIA DIGITAL MARKETPLACES, d.o.o., Verovškova ulica 55, 1000 Ljubljana, Slovenija, T: 01 51 35 700
VEČ INFORMACIJ IN ZAPOSLITVENIH OGLASOV (1200+)
NA: www.mojedelo.com, info@mojedelo.com

Kurir/dostavljalec/voznik, m/ž (Letališče Ljubljana-Ljubljana)
Podjetje Klade Logistika, hitra dostava paketov, d. o. o., vabi k sodelovanju nove sodelavce za delovno mesto: kurir/dostavljalec/voznik. Sodelavce iščemo z željo po dolgoročnem sodelovanju. Klade Logistika, d. o. o., Pot za Brdom 102, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 13. 11. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Dietni kuhar V., m/ž (Preddvor)
Pričakujemo: imate human, strpen in vljuden pristop in pozitiven odnos, ste delavni in radi delate s starejšimi, imate srednje strokovno šolo kuharske smeri (poklic dietni kuhar, tehnik kuharstva), znanja s področja vodenja in organiziranja dela ter sistema za zagotavljanje varnega živila v proizvodnji in pripravi živil. Dom starejših občanov Preddvor, Potoče 2, 4205 Preddvor. Prijave zbiramo do 10. 11. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Strežba pijače v prijetnem lokalu v Škofji Loki, m/ž
Manjši lokal v Škofji Loki, Bar Novi svet, s stalnimi gosti medse vabi novega sodelavca za delovno mesto v strežbi. Redna zaposlitev za polni delovni čas s poskusnim delom 1 mesec. Plača redna, okvirno 1100 EUR, vsi dodatki v skladu s kolektivno pogodbo. Klemenčič Petra, s. p., Poljanska cesta 104, 4224 Gorenja vas. Prijave zbiramo do 24. 11. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Servisni svetovalca za stroje in opremo za brizganje plastike, m/ž (Šenčur)
Od vas pričakujemo: najmanj V. stopnjo izobrazbe tehnične ali druge ustrezne smeri, vsaj 2 leti delovnih izkušenj na področju nabave in/ali servisne dejavnosti v podjetjih ali organizacijah, ki se ukvarjajo s servisno dejavnostjo, komunikativnost, odlične organizacijske in nabavno-prodajne sposobnosti, urejenost in veselje za delo s končnimi kupci ter delo v skupini. Flexido, d. o. o., Poslovna cona A 25, 4208 Šenčur. Prijave zbiramo do 17. 11. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Voznik C- in E-kategorije, m/ž (Šenčur)
Iščemo dva voznika C- in E-kategorije (tandem oz. vlačilec s cerado) v mednarodnem transportu, praviloma na relaciji Slovenija-Nemčija, Francija, Benelux. Štempihar, d. o. o., Poslovna cona A 12, 4208 Šenčur. Prijave zbiramo do 25. 11. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Skladiščnik, m/ž (Kranj)
Pričakujemo: poklicno ali srednješolsko izobrazbo, delovne izkušnje na podobnih delovnih mestih, poznavanje dela v skladišču z uporabo črtnih kod, zaželen je opravljen izpit za vožnjo viličarja, znanje slovenskega jezika (pisno in govorno izražanje), lastni prevoz. Don Don, d. o. o., Gasilska cesta 2, 1290 Grosuplje. Prijave zbiramo do 26. 11. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Kuhar, m/ž (Cerklje)
Si prilagodljiv, ustvarjalen in želiš sodelovati pri zgodbah, ki jih piše podjetje Jezeršek gostinstvo? Pridruži se kolektivu Jezeršek gostinstva, na poslovni enoti Dvor Jezeršek, Zg. Brnik 63, 4207 Cerklje na Gorenjskem, kjer iščemo à la carte kuharja za delo v gostilni Dvor Jezeršek. Jezeršek gostinstvo, d. o. o., Sora 1a, 1215 Medvode. Prijave zbiramo do 28. 11. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Systemski integrator v prodaji/Sales representative for System Integrators, m/ž (Šenčur)
Naloge: razvijanje obstoječega nabora strank in pridobivanje novih strank, uresničitev načrta za visoko rast prodajnega kanala podjetja, prepoznavanje novih poslovnih priložnosti v okviru rastočega prodajnega lijaka z inovativnimi izdelki ... Assa Abloy Slovenija, d. o. o., Poslovna cona A 18, 4208 Šenčur. Prijave zbiramo do 28. 11. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Univerzalni delavec IV., m/ž (Škofja Loka)
Naloge delovnega mesta bodo zajemale: opravljanje različnih delovnih nalog na proizvodni liniji, nadzorovanje delovanja proizvodne linije in naprav, izločanje izdelkov slabe kakovosti in sortiranje končnih izdelkov, stalno kontroliranje ključnih parametrov proizvodnega procesa, vzdrževanje čistoče in reda v proizvodnji. Knauf Insulation, d. o. o., Trata 32, 4220 Škofja Loka. Prijave zbiramo do 27. 11. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Mesar-prodajalec, m/ž (poslovne enote gorenjske regije)
Pričakujemo: veselje do dela z ljudmi in komunikativnost, prilagodljivost, zanesljivost ter željo po timskem delu, delovne izkušnje na podobnih delovnih mestih, dobro znanje slovenskega jezika, računalniško pismenost. Eurospin Eko, d. o. o., Renski Podkraj 64, 5292 Renče. Prijave zbiramo do 17. 11. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Delavec v proizvodnji, m/ž (Kranj)
Delovne naloge med drugim obsegajo: sestavljanje polizdelkov, sestavljanje končnega izdelka igralnega avtomata, testiranje in pakiranje izdelkov ... Zoom, d. o. o., Hrastje 52k, 4000 Kranj. Prijave zbiramo do 27. 11. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalec, m/ž (Kranj)
Zaposlitev za skrajšan delovni čas – 30 ur tedensko, pogodba se sklepa za obdobje najmanj 3 mesecev. NKD, d. o. o., MdB 2, 8273 Leskovec pri Krškem. Prijave zbiramo do 28. 11. 2021. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

desetdnevna vremenska napoved

Torek 2. 11.	Sreda 3. 11.	Četrtek 4. 11.	Petek 5. 11.	Sobota 6. 11.
4/11 °C	4/10 °C	4/13 °C	3/10 °C	5/9 °C
Nedelja 7. 11.	Ponedeljek 8. 11.	Torek 9. 11.	Sreda 10. 11.	Četrtek 11. 11.
6/13 °C	7/15 °C	7/13 °C	4/11 °C	3/10 °C

tedenski koledar

		vzhod		zahod	
2. 11.	tor.	Dušanka	6.45	16.46	
3. 11.	sre.	Silva	6.47	16.45	
4. 11.	čet.	Drago ●	6.48	16.44	
5. 11.	pet.	Zahar	6.49	16.42	
6. 11.	sob.	Lenart	6.51	16.41	
7. 11.	ned.	Engelbert	6.52	16.40	
8. 11.	pon.	Bogomir	6.54	16.38	

Andrej Goljat
Čokolada
Knjižki glas

V knjigi je več kot 100 receptov in zanimivosti o čokoladi v poglavjih: o kakavovcu in kakavovemu zrnu, od kakavovega zrna do čokolade, čokoladne torte in kolači, čokoladni deserti in strjenke, čokoladni fondiji, čokoladni okraski, pralineji in slane jedi s čokolado.

10 EUR
* poština

Spiralna vezava, 14 cm x 20 cm, 160 strani

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Človeško telo
Vlado Pušnik

Vas zanima, kako je naše telo videti od znotraj? Odgovore boste našli v knjigi, ki na poljuden način razkriva sestavo in delovanje našega telesa. Izvedeli boste kako lahko naše telo neumorno deluje vse naše življenje. Knjiga vsebuje zavihke, prosojnice in "kolo" za lažjo predstavo. Zanimivo in poučno hkrati!

14,80 EUR
* poština

Redna cena knjige je 18,50 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Apiterapija
Vlado Pušnik

Apiterapija se ukvarja z lajšanjem ali odpravljanjem zdravstvenih tegob z uporabo čebeljih pridelkov. Knjiga je praktično uporabna, saj prinaša veliko informacij o uporabi čebeljih pridelkov, doziranju in trajanju uporabe za posamezne namene apimedicine (pregled uporabnosti pridelkov pri posameznih boleznih).

13 EUR
* poština

160 strani, mere: 17 x 23,5 cm, brošura

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

KINO SPORED

CINEPLEX, KRANJ

Sreda, 3. 11.
20.50 SPIRALA BOLEČINE: NOVA ZAPUŠČINA IGRE ŽAGA
16.10, 20.00 TOMA
19.00 SINOČI V SOHU
17.50, 19.50 DUNE: PEŠČENI PLANET

16.20, 21.15 VENOM 2
18.20 NOČ ČAROVNIC MORI
16.40, 20.30 NI ČAS ZA SMRT
16.00, 18.00 PRI ADDAMSOVIH 2, sinhro.
15.50 TAČKE NA PATRULJI: FILM, sinhro.

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Sreda, 3. novembra
19.00 Slovesno odprtje 51. TSD s podelitvijo nagrade Slavka Gruma 2020 in nagrade za mlado dramatičarko 2020 (v dvorani PGK)
19.30 51. TSD – Oče Romuald/Lovrenc Marušič: ŠKOFJELŠKI PASIJON (v dvorani PGK)

Četrtek, 4. novembra
16.00 51. TSD – Okrogla miza: Spolne in psihične zlorabe v polju gledališča, študijskih procesov in izobraževanja (v Stolpu Škrlovec)
19.30 51. TSD – Nejc Gazvoda: JAZZ (v dvorani PGK)

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom: **ZDRAVILNA DOMAČA ZELIŠČA**, ki je bila objavljena v Juriju 8. oktobra 2021 so: **Nataša Žun** iz Šenčurja, ki prejme 1. nagrado (darilna kartica OBI v vrednosti 20 EUR), **Blaž Pestar** iz Šenčurja in **Ivanka Florjančič** iz Visokega, ki prejmeta 2. nagrado in 3. nagrado (knjiga Zdravje in jaz – Prijateljca.). Vsem nagrajencem čestitamo!

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki **Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.**

PIREDITVE

Program otroških dejavnosti
Jesenice, Hrušica – Občinska knjižnica Jesenice v tednu od 2. do 5. novembra pripravlja program otroških dejavnosti. Danes bo ob 17. uri potekala torkova ustvarjalnica (obvezna prijava), jutri bo ob isti uri ustvarjalna delavnica (obvezna prijava), v četrtek bo ob 17. uri ura pravljic, ki jo bo obiskala Grofica, v petek ob 10. uri pa pripravljajo Brihtino pravljico deželo. V Knjižnici Hrušica bo v četrtek, 4. novembra, ob 16. uri ustvarjalna delavnica.

PREDAVANJA

Predavanje o edinstveni George Sand
Pisateljica in mentorica Nina Kosmač vabi na predavanje o edinstveni George Sand, ki bo v soboto, 6. novembra, ob 19. uri na povezavi na Zoomu: <https://us02web.zoom.us/j/82218077016>.

LOTO

Rezultati 87. kroga – 31. oktober 2021
3, 9, 13, 24, 27, 35, 37 in 18

Loto PLUS: **5, 11, 17, 20, 35, 36, 38 in 24**

Lotko: **3 5 7 9 1 1**

Sklad 88. kroga za Sedmico:
1.230.000 EUR

Sklad 88. kroga za PLUS:
470.000 EUR

Sklad 88. kroga za Lotka:
140.000 EUR

OSMRTNICA

Ni res, da si odšla, nikoli ne boš, ujeta si za vedno v naših srcih – z najlepšimi spomini ...

V 57. letu je po kratkotrajni hudi bolezni umrla naša draga

BOJANA FENDE
s Primskovega pri Kranju

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, 3. novembra 2021, ob 15. uri na kranjskem pokopališču. Žara bo na dan pogreba od 11. ure dalje v tamkajšnji poslovljni vežici.

Žalujoči: partner Rajko, mama Vida, sestra Lidija z možem Janezom, nečaka Matic in Aljoša z družinama

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Nagrajenke križanke Gorenjskega glasa z geslom **TRAJNO-STNA SVEČA ZVEZDA**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 19. oktobra 2021, so: **Regina Meterc** iz Žirovnice, **Tatjana Perko** iz Tržiča in **Katja Milovanovič** iz Preddvora, ki prejmejo svečo Zvezda in dodatni vložek Zvezda 1,4 litra. Čestitamo!

MALI OGLASI
T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprt.**

NEPREMIČNINE
HIŠE
KUPIM

HIŠO ali večje stanovanje v Ljubljani z okolico ali na Gorenjskem, tel.: 031/320-730 21002593

MOTORNA VOZILA
MOTORNA KOLESA
KUPIM

STAREJŠI moped Tomos T 14 M, tel.: 041/214-500 21002657

STROJI IN ORODJA
PRODAM

CIRKULAR za žaganje drv, tel.: 031/812-210 21002662

GRABENI MATERIAL
KUPIM

HLODOVINO hrasta v gozdu na panju ali ob kamionski cesti. Plačilo takoj, tel.: 041/344-289 21002641

KURIVO
PRODAM

SUHA mešana drva, možna dostava, tel.: 031/676-235 21002496

SUHA mešana drva, cena 50 EUR, možnost dostave, okolica Škofje Loke, tel.: 031/465-184 21002663

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO
PRODAM

STILNO pohištvo: vitrino, predalnik, pisalno mizo, okroglo mizico, dva fotelja, trosed, tel.: 031/531-909 21002659

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

CISTERNO za gnojeko 1.700 l, cena 300 EUR, tel.: 031/309-732 21002655

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

AAAA - KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave in črne pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 21002667

BIKCE in teličke, pašne, težke od 150 kg do 300 kg, tel.: 031/563-109 21002658

OVNA, starega tri leta, kupljen na Jezerskem in volno za toplo gredo, tel.: 041/568-480 21002656

PRAŠIČE, težke od 120 do 180 kg in izločene svinje do 300 kg, možnost dostave, tel.: 041/455-732 21002671

TELIČKA simentalca, starega 1. teđen, tel.: 031/519-998 21002660

OSTALO

PRODAM

MESO bika simentalca, tel.: 068/607-942 21002654

ŽAGOVINO za nastilj živalim, tel.: 04/23-11-665 21002661

ZAPOSLOTITVE (m/ž)

NUDIM

ZAPOSILIMO skladiščnika za naklad in razklad blaga z vilicarjem. Agro Mobil, d.o.o., Letališka 37, Šenčur, 041/698-385, g. Bertoncej, bostjan.bertoncelj@agromobil.si 21002646

STORITVE

NUDIM

OPRAVLJAM vsa slikopleskarska dela. Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 21002341

Skupil jo je tudi Borštnik

Te dni je medije polnila vest o tragični nesreči na snemanju ameriškega filma. Malokdo pa ve, da je bil na odrskih deskah ustreljen tudi igralec Ignacij Borštnik, a strel zanj ni bil usoden.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – V zadnjih dneh je v tujih pa tudi domačih medijih odmevala vest, da je znani ameriški igralec Alec Baldwin med snemanjem filma Rja s pištolo, v kateri je bil namesto slepega pravi naboj, ustrelil režiserja in članico snemalne ekipe. Slednja je za posledicami poškodb umrla.

Takšnih in drugačnih nesreč se je med snemanji filmov zgodilo kar nekaj. Tako je zaradi podobne nesreče med snemanjem filma Vran umrl tudi Brandon Lee, sin slovitega Brucea Leeja.

Na še eno takšno nezgodo, ki pa se na srečo ni končala tragično, je naše uredništvo opozoril Danijel Novak, ki se kot predsednik Kulturnega društva Ignacija Borštnika trudi za ohranjanje njegovega spomina in tudi njegove rojstne hiše v Cerkljah.

Prvemu slovenskemu poklicnemu dramskemu igralcu se je nesreča zgodila na odrskih deskah zagrebškega gledališča leta 1898, dogodek pa je v Borštnikovi biografiji popisal Dušan Moravec. Dne 18. oktobra

Vir: Wikipedia

Nesrečo na odrskih deskah je doživel tudi Ignacij Borštnik.

je namreč potekala premiera Angarinove drame Tajga, v kateri je Borštnik igral vlogo Fedorja, ki ga na koncu ubijejo, s čimer se igra konča. Borštnikov soigralec

Barbarić je ustrelil, Borštnik se je zgrudil, zavesa se je spustila in občinstvo se je razšlo, ne sluteč, zakaj se igralec po ustaljenem običaju ni priklonil občinstvu za

aplavz. »Strel, ki naj bi bil samo fingiran, je namreč zadel Borštnika naravnost v obraz in obležal je težko, četudi po poznejših poročilih ne nevarno ranjen,« je zapisal Moravec v biografiji Borštnik: Podoba dramskega umetnika.

Preiskava je pokazala, da je bila puška nabita, menda s »čvrsto maso papirja«, govorilo pa se je tudi o šibrah ali drugih trdih rečeh. Vest o dogodku je polnila takratne zagrebške liste, povzemali pa so jo tudi ljubljanski. A kot piše Moravec, je šlo vse skupaj kmalu v pozabo, Borštnik je okrevljal in čez dva meseca že imel novo premiero.

Se je pa igralcu menda postavljalo vprašanje, ali je šlo pri vsem skupaj res le za rekviziterjevo nepredvidnost ali morda za zakulisno spletko. Sprva je želel iz Zagreba nemudoma oditi, kar se sicer ni uresničilo, a se od takrat v mestu ni več dobro počutil. Zaradi nesreče naj bi mu takrat celo šteli pet posebnih let pri odmeri pokojnine, o čemer pa menda kasneje nihče ni hotel ničesar vedeti.

S podražitvijo nad »veleposestnike«

V Kranju je veliko nezazidanih komunalno opremljenih stavbnih zemljišč, zato občina namerava z dvigom nadomestila za njihovo uporabo velike lastnike pripraviti do gradnje ali prodaje teh zemljišč.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V Kranju nameravajo z januarjem dvigniti nadomestilo za uporabo nezazidanih stavbnih zemljišč, ki so komunalno opremljena, za sto odstotkov. Kljub izraženim pomislekom, da gre za prekomeren ukrep, so mestni svetniki na oktobrski seji osnutek odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča (NUSZ) tudi sprejeli. Ob tem bi zaradi dviga življenjskih stroškov vrednost točke za zazidano stavbno zemljišče povečali za odstotek, na podlagi odločitve ustavnega sodišča pa za zemljišča, ki se uporabljajo za potrebe ljudske obrambe, ne bi bilo več oprostitve plačila NUSZ.

»Z zemljišči, ki so komunalno opremljena in nezazidana, je veliko manipulacij. Cene se za ta zemljišča ne normalno dvigujejo, ker pa je NUSZ prenizek, predvsem večji lastniki svojih zemljišč ne želijo prodati in čakajo na čim višjo ceno, medtem ko so potrebe po zazidljivih parcelah, predvsem pri mladih družinah, velike. Z dvigom tega nadomestila prisiljujemo večje lastnike, da se vendarle odločijo za pozidavo ali za prodajo, s tem pa se lahko začne nov cikel investiranja v stanovanjsko

in industrijsko gradnjo,« je razložil župan Matjaž Rakovec.

Več svetnikov je v razpravi sicer podprlo idejo, da z dvigom nadomestila za nezazidana komunalno opremljena stavbna zemljišča velike lastnike poskušajo prepričati v stanovanjsko gradnjo ali prodajo neizkoriščenih zemljišč, a jih ob tem skrbi, da bo ta ukrep v prodajo prisilil tudi občane, ki prazna stavbna zemljišča varčujejo za svoje otroke. Janez Zihlerl, vodja urada za okolje in prostor, je razložil, da ukrep cilja le na nezazidane komunalno opremljene parcele, ki so večje od 400 kvadratnih metrov. »Dodatno se obdavčujejo le nepozidane parcele, ki so že komunalno opremljene, in je škoda, da niso zazidane. V Kranju imamo kar nekaj takih površin,« je pojasnil in poudaril, da so zemljišča v Kranju draga tudi zaradi nizkega nadomestila za nezazidana zemljišča. »Zemljišča se prodajajo po 220 do 250 evrov na kvadratni meter in nekdo tu dobro zasluži.«

Če bo odlok potrjen tudi v drugem branju, bo vrednost točke za zazidano stavbno zemljišče v letu 2022 znašala 0,0003034 evra, za nezazidana stavbna zemljišča pa 0,0001192 evra.

Asfaltiranje bodo prestavili na pomlad

Velika planina – Gradbena dela na cesti od Kranjskega Raka do Rakovih ravnin na Veliki planini, ki jih že od septembra izvaja izbrani izvajalec podjetje Brlec, so v polnem teku, a na občini in v družbi Velika planina, ki je tudi investitor projekta, so se skupaj z izvajalcem odločili, da načrtovanega asfaltiranja še ne bodo izvedli letos. »Odločili smo se, da bomo asfalt položili ob koncu zime, saj je pri takih cestah dobro, da se material čez zimo posede. Izvajalec bo tako izvedel vse potrebno odvodnjavanje, podporne zidove, razširitev ceste in nasutje, z asfaltiranjem in postavitvijo zaščitnih ograj pa bomo nadaljevali spomladi,« nam je povedal župan Matej Slapar. Cesta v dolžini 1700 metrov bo po obnovi v celoti široka pet metrov, asfaltna prevleka pa bo močno zmanjšala stroške njenega vzdrževanja. Za uporabo ceste družba Velika planina, ki je izbrani koncesionar, že od lanskega poletja pobira parkirno.

Zaradi del na cesti do Velike planine še vedno veljajo občasne popolne zapore prometa.

vremenska napoved

Danes dopoldne bo dež ponehal, delno se bo zjasnilo. Ponoči se bo spet pooblačilo, jutri dopoldne bo znova začelo deževati. Tudi v četrtek bo deževalo, padavine bodo proti večeru slabše.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK

6/14 °C

SREDA

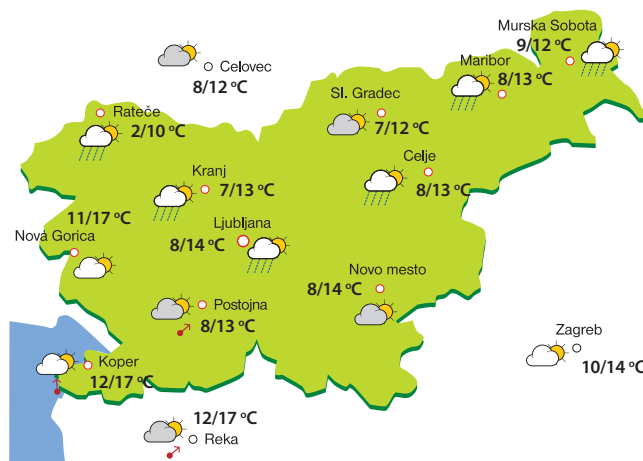

4/10 °C

ČETRTEK

7/11 °C

Na letni ravni triodstotna inflacija

Kranj – Po podatkih državnega statističnega urada so bile cene življenjskih potrebščin oktobra za tri odstotke višje kot v enakem lanskem mesecu. Dizelsko gorivo se je v enem letu podražilo za 39,8 odstotka, bencin za 31,7 odstotka, tekoča goriva za 39 odstotkov, toplotna energija za 44 odstotkov, gostinske storitve za 5,9 odstotka in avtomobili za 5,6 odstotka, bilo pa je tudi nekaj pocenitev – počitniški paketi so se pocenili za 5,6 odstotka, storitve v skupini komunikacije pa za 3,5 odstotka. Na mesečni ravni je bila inflacija 0,9-odstotna, pri tem pa so na gibanje cen po eni strani vplivale podražitve oblačil in obutve za 7,3 odstotka, tekočih goriv za 7,7 odstotka, dizelskega goriva za 7,5 odstotka, bencina za 3,9 odstotka, toplotne energije za 12,1 odstotka, svežega ali ohlajenega sadja za 7,2 odstotka, plina za 5,3 in novih avtomobilov za 2,7 odstotka, na drugi strani pa pocenitve počitniških paketov za 7 odstotkov, najema garaž, parkirišč in osebnih vozil za 13,4 odstotka, mesa za 2 odstotka in telefonskih storitev za 1,3 odstotka.

Popolna zapora Poljanske ceste in poti na grad

Škofja Loka – Zaradi asfaltiranja po izvedeni komunalni ureditvi bo ta teden popolna zapora Poljanske ceste. Zapora bo od četrta, 4. novembra, do sobote, 6. novembra. Že od danes, 2. novembra, pa do sobote, 6. novembra, bo popolna zapora poti na grad. Na škofjeloški občini prosijo za razumevanje.